

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

14 Ocak 2014 Salı

ADALET KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

14 Ocak 2014 Salı

---0---

K O N U

Sayfa

Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnameler de Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Devam)

1:63

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:35
Madde 26	1
Önerge	1
Gerekçe	1
Hakan ÇAVUŞOĞLU	(Bursa) 2
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı)	(Yozgat) 2
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin) 2:3, 11
Mehmet Akif HAMZAÇEBİ	(İstanbul) 3:5, 15
Tanju ÖZCAN	(Bolu) 5:6
Ali İhsan KÖKTÜRK	(Zonguldak) 6:8
Ali SERİNDAG	(Gaziantep) 8:11
Yılmaz TUNÇ	(Bartın) 11:12
Tufan KÖSE	(Çorum) 12:13
Binnaz TOPRAK	(İstanbul) 13:14
Ali Haydar ÖNER	(Isparta) 14
Ayşe Nedret AKOVA	(Balıkesir) 15:16
Turgut DİBEK	(Kırklareli) 16:17
Gürkut ACAR	(Antalya) 17:20
Rıza TÜRMEN	(İzmir) 20:21
Önerge	21
Gerekçe	21
Önerge	22
Gerekçe	22
Madde 27	22
Cemalettin ŞİMŞEK	(Samsun) 22:23
Bengi YILDIZ	(Batman) 23:24
Ali İhsan KÖKTÜRK	(Zonguldak) 24:25, 26:28
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı)	(Yozgat) 25:26, 33

Turgut DİBEK	(Kırkklaredi)	28:30
Hurşit GÜNEŞ	(Kocaeli)	31
Faruk BAL	(Konya)	31:33
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin)	33
Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	33
Hasip KAPLAN	(Şırnak)	33:34
Önergeler		34
Gerekçeler		34
Önerge		35
Gerekçe		35
İKİNCİ OTURUM		36:63
Madde 28		36
Bedii Süheyl BATUM	(Eskişehir)	36:37
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin)	37:39
Uğur BAYRAKTUTAN	(Artvin)	40:41
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı)	(Yozgat)	41:42, 43, 44:45
Rıza TÜRMEK	(İzmir)	42:43
Tufan KÖSE	(Çorum)	43:44
Ali İhsan KÖKTÜRK	(Zonguldak)	44:45
Önergeler		45
Gerekçeler		45
Önerge		45
Gerekçe		45:46
Madde 29		46
Murat BAŞESGİOĞLU	(İstanbul)	46:47
Turgut DİBEK	(Kırkklaredi)	47:49
Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	50:51
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin)	51:52
Ali İhsan KÖKTÜRK	(Zonguldak)	52:53
Önergeler		53
Gerekçeler		53
Önerge		53
Gerekçe		53:54
Madde 30		54
Rıza TÜRMEK	(İzmir)	54:55
Bedii Süheyl BATUM	(Eskişehir)	55:56
Önerge		56:57
Gerekçe		57
Önerge		57
Gerekçe		57
Madde 31		57
Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	57
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı)	(Yozgat)	57
Önerge		57:58
Gerekçe		58
Madde 32		58
Turgut DİBEK	(Kırkklaredi)	58:59
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı)	(Yozgat)	58:59
Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	59
Önerge		59
Gerekçe		59

Önerge		59
Gerekçe		59:60
Madde 33		60
Ali İhsan KÖKTÜRK	(Zonguldak)	60:61
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı)	(Yozgat)	60
Yılmaz TUNÇ	(Bartın)	61:62
Önerge		62
Gerekçe		62:63
Önergeler		63
Gerekçeler		63

Açılma Saati: 15.37
Kapanma Saati: 22.44

BİRİNCİ OTURUM

14 Ocak 2014 Salı

Açılma Saati: 15.37

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Mustafa Kemal ŞERBETÇİOĞLU (Bursa)

(Oturum, Başkan Vekili Hakkı Köylü tarafından açıldı)

_____0_____

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri ve Komisyonumuzun üyesi olmayıp Komisyonumuza katılan değerli üyeler, Sayın Bakanım; toplantı yeter sayımız vardır, toplantımızı açıyoruz.

Gündemdeki konuyu görüşmeye devam ediyoruz. Dün, 26' ncı maddede kalmıştık. 26' ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 26- 11/12/2010 tarihli ve 6087 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, arkadaşımızın sesi duyulmuyor, sizin de sesiniz duyulmuyor. Akşam yemek yemediniz mi yoksa ya?

BAŞKAN – Akşam yediğimiz yemekle kalsa hiç duyulmazdı da.

26' ncı maddeye geçmeden önce, 25' inci maddeden sonra gelmek üzere bir madde ihdası yapılmak üzere bir önerge var, o önergeyi okutacağım. Bana da şimdi geldi, dağıtacağım size, önergeyi.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Çerçeve 25 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Çavuşoğlu

Bursa

"MADDE 26 - 11/12/2010 tarihli ve 6087 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde yer alan "Başkan, başkan yardımcıları" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır."

Gerekçe:

Teklifle Teftiş Kurulu Başkan ve yardımcılarının atama usulü yeniden düzenlendiğinden Kurul müfettişinin yeniden tanımlanması amacıyla bu önerge verilmiştir.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, önergeyi sahibi arkadaş açıklasın.

BAŞKAN – Önergeyi dağıtıncaya kadar Sayın Bakanım, önergeyi bir arkadaşlar açıklar mı, ne ifade ediyor diye?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bu önerge neyi amaçlamış onu bir izah etsin arkadaş.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Önerge sahibi açıklayacak mı Sayın Başkan?

BAŞKAN – Tabii, önerge sahibi...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Hangi önergedeyiz Sayın Başkan?

BAŞKAN - Madde ihdasıyla ilgili önerge.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Önerge sahibi kim?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Önerge sahibi kim?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Benim, benim önerge sahibi.

BAŞKAN – Gelsin önerge suretleri de...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Vallahi, Bakanın açıklaması sayılmaz, önerge sahibi kimse o açıklasın.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Açıklarız efendim.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Yoksa bilmiyor mu önerge verdiğini?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Vallahi, önerge var, kimse bilmiyor önergenin nasıl olduğunu.

BAŞKAN – Önergeyi fotokopi çektirmeye gönderdim, bir gelsin de...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yeni madde ihdası aynı zamanda...

BAŞKAN – Yeni madde ihdası, evet, ama bir değişiklik yapıyor bir yerde yani. Ona bakacağız şimdi.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yalnız, Sayın Başkan, Hakan itiraf etti gerçi de yani önergenin geçerli olabilmesi için, imza sahibinin, yani önergeyi verirken neyi verdiğini bilmesi lazım.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Söz almadı ki...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Başkanım söz vermedi ki...

BAŞKAN – Vereceğim. Önergeyi eline alsın da ondan sonra oradan daha rahat okur. Neymiş açıklasın arkadaşımız.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama kopya vermeyin bu arada!

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Ne kopyası ya?

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır, Bakan belki kopya verir!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Başkanım, açıklayabilir miyim?

BAŞKAN – Hakancığım, buyur.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, sayın milletvekilleri; bahse konu vermiş olduğum önergeyle birlikte teftiş kurulu başkan ve başkan yardımcılarının atama usulü yeniden düzenlenmiş olduğu için kurum müfettişinin yeniden tanımlanması amacıyla verilmiştir, tamamen bundan ibarettir.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Öyle diyor zaten.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hakan Bey okuyor...

BAŞKAN – Tamam işte, o da yazanı söyledi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yani nasıl bir tanım getirilmiş oluyor?

BAŞKAN – Evet, madde ihdası yönündeki önerge üzerinde söz isteyen var mı arkadaşlar?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, anlamadık ki söz isteyelim.

BAŞKAN – Tamam işte, o kadar.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hakan Bey açıklasın.

BAŞKAN – O kadar açıkladı, daha fazlasına ihtiyaç yok.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Anlatsın efendim...

BAŞKAN – Daha fazlasına ihtiyaç görmedi, o kadar açıkladı.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Anlayalım da belki destekleriz.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – İzah edilsin efendim, belki bizi ikna eder sayın milletvekilimiz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni bir madde ihdasına ilişkin önergeye biz katılıyoruz.

Önergeyle getirilen değişiklik, “Tanımlar” maddesinde “kurul müfettişi” tanımı içinde yer alan “başkan ve başkan yardımcılarını” ibarelerini çıkarmaktadır. Böylelikle “kurul müfettişleri” tanımı yeniden yapılmaktadır. Zira teklifin içinde yer alan diğer bir maddede teftiş kurulu başkan ve başkan yardımcılarının atama yetkisi kurul başkanına verilmektedir. O nedenle oradaki değişikliğin paraleli olarak burada yapılmış bir madde ihdası olduğunu görüyoruz ve olumlu yaklaşıyoruz.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Size veriliyor yani Bakana veriliyor.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kurul başkanına veriliyor.

BAŞKAN – Kurul başkanı kimse ona veriliyor.

Bir söz talebi var...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Sayın Bakan her şeyi üstlendi de milletvekilinin önerisini açıklamayı üstlenmemiştii yani ilk defa bunu da gördük.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Benim yaptığım açıklama “efradını cami ayyarını mâni” derler.

BAŞKAN – Söz isteyen yok herhâlde.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Var, var söz isteyen.

BAŞKAN – Soruyorum sabahdan beri.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; görüşülmekte olan kanun teklifinin 25'inci maddesinden sonra ihdas edilmesi öngörülen bu önerge yine HSYK bünyesinde teftiş kuruluyla ilgili bir düzenleme.

Burada, mevcut yasada öngörülen “başkan ve başkan yardımcısı” ibareleri madde metninden çıkarılıyor. Aslında, tabii, burada 6087 sayılı Yasa, yani Anayasa'nın 159'uncu maddesiyle yeniden kurulduktan sonra yeni HSYK yapısında aslında en önemli olarak getirilen düzenleme olarak kamuoyuna ve bize sunduğunuz olayda teftiş kurulunun Bakandan bağımsız bir şekilde tüm yetkilerini, bakanın tüm yetkilerini, teftiş kurulu üzerindeki tüm yetkilerini HSYK'nın genel kuruluna devretmiş olmasını, böylelikle daha Bakandan bağımsız, korkusuz ve özgür bir teftiş yapılmasının amaçlandığını söylemişsiniz.

Şimdi, bu yasada, genel olarak baktığımızda, her tarafta daha önce HSYK genel kuruluna verilen yetkilerin Bakan tarafından tekrar alınması söz konusu. Aynı teftiş kurulunda da bu söz konusu. Bu, doğru bir düzenleme değil. Yani diğer maddelerde olduğu gibi burada da doğru bir düzenleme değil. HSYK'nın yapması gereken denetimlerin, soruşturmaların bakan tarafından yapılacak olması, bakan tarafından soruşturulacak olması, yürütme erkinde yer alan Bakanın, yargı erkindeki hâkim ve savcılarının üzerinde Demokles'in kılıcı gibi sallanması sonucunu getirecektir. Bu, tümüyle, teftiş kurulu eliyle siyasetin yani yürütmenin yargıyı tahakküm altına almasından başka bir şey değildir.

Aslında, 2010 Anayasa referandumundan sonra getirilen düzenlemede demokratikleşme söylemiyle bu yapıldı. Şimdi, o zaman da Sayın Bakan ya da AKP'li arkadaşlarımız ısrarla ve inatla o yapının çok doğru bir yapı olduğunu, düzgün bir yapı olduğunu savundular. Şimdi, kendi oluşturdukları HSYK sisteminden vazgeçiyorlar ama bu sefer vazgeçerken de ortalığı tümüyle yakıp yıkıyorlar.

Şimdi, geçen gün Sayın Bakanımızın bu konuda bir demeci oldu. O demecinde Sayın Bakanımız “Yanlış görmek, yanlış söylemek, yanlıştan dönmek ayıp mıdır?” diyor. Evet, yanlış görmek ayıp değildir Sayın Bakanım. Bu, bir erdemlilik, fazilet ama bile bile yanlış yapmak, uyarılara rağmen, ikazlara rağmen, sadece çoğunluk anlayışına dayanarak “Benim dediğim dedik, öttürdüğüm düdüktük.” anlayışıyla, inatla o yanlışları sürdürmek bence hem ayıp hem günah hem suç.

Şimdi, bu 6087 sayılı Yasa çıkarken sizin bugün yanlış olduğunu söylediğiniz konuları, gördüğünüz konuları biz o gün yanlış olduğunu söylemişiz. “Devlet -siz bugün söylüyorsunuz- ortak kabul etmez.” demişsiniz. Biz ta o gün devletin kadrolarının legal olmayan unsurlar tarafından işgal edilmesi, kadrolaşma, işte imam-hatip, cemaat iş birliğiyle devleti yönetmeye kalkmanın başta siyasi iktidara -çünkü devleti yöneten sizsiniz, biz değiliz- zarar vereceğini söylemişiz, bunun kadrolaşma yaratacağını söylemişiz ama siz, o aşamada o yaptığınız işlemlerle atadığınız hâkimlerin kendi hâkiminiz olduğunu sandığınız için sesinizi çıkartmamışsınız ama aradan zaman geçmiş, bir olay nedeniyle bu hâkimlerin sizin sözünüzü dinlemediği, sizin hâkiminiz, sizin savcınız olmadığını ama zaten sizin hâkiminiz, savcınız olmaması gereken bu insanların milletin savcısı ve milletin hâkimi olmadığını anlamışsınız, başkalarının hâkimi olduğunu anlamışsınız, bu sizi üzüyor. Aslında gerçekçi olmanız lazım. Sizin üzülmeye nedeniniz, çok açık ve net olarak söylemek gerekirse, bu hâkim ve savcılarının neden cemaat mensupları olduğu değil, sizi üzen şey, bu hâkim ve savcılar neden size biat etmiyorlar, neden size mensup değiller, bu sizi üzüyor. Bizim istediğimiz ise gerçekten hâkimlerin -savcı tarafsız olmaz- tarafsızlığıdır. Hâkimlerin tarafsızlığı ise bağımsız olmalarıyla sağlanabilecek bir husustur. Bugün hem hukuk teorisinde hem uygulamasında bağımsız olmayan hâkimin tarafsız olması mümkün değildir. Dolayısıyla, bizim istediğimiz hiçbir siyasi düşünce, mezhebe, inanca bağlı olmayan, hatta kendi içerisinde de bağımsız ve tarafsız olmayı bilebilen hâkimlerin olmasıdır. Aslında, hâkimlerin bağımsız olmasının en önemli koşullarından bir tanesi hâkimlerin sadece dış etkenlere karşı değil, kendi içerisinde esen yanlış fırtınalara karşı da tarafsız olabilmesidir. Kendi siyasal düşüncesinden, kendi inançlarından, kendi mezheplerinden ayrı olarak kendi nefsinin de yenererek herkese karşı bağımsız olmalı ve sadece önüne konulan hukuk kurallarını uygulamakla görevli olmalıdır. Hep söylüyoruz, Anayasa'nın 138'inci maddesinde -gerçi o çöktü, Meclis Başkanının söylediği gibi ortadan gitti- orada hâkimlerin Anayasa, yasa ve vicdanlarına göre karar vermeleri anayasal bir hüküm iken bugüne kadarki uygulamalarda, özellikle son üç yıl ve dört yıl süren davalarda hem Ergenekon hem Balyoz davası hem KCK davalarında gördük ki bu hâkimler bağımsız davranmadılar. Hatta duruşma salonlarına baktığımızda, duruşma salonları mahkeme başkanlarının “Komutan şu avukatı dışarıya at.” ya da “Şu sanığı dışarıya at.” sözleriyle inledi. O zaman, bu olaylar hepimizin gözü önünde oldu. Aksine, siz, gerçekten hukuka aykırı davranan hâkim ve savcılarını ödüllendirdiniz. Yani, geçen gün de söyledim, hata yapan, kusur işleyen, ister kasten, ister bilerek, ister bilmeyerek her meslek sahibi o işlediği kusurun, hatanın ve kastın karşılığını alıyor ama sanki savcı ve hâkimler için bir ayrıcalık tanınmış bu memlekette, onların böyle istediğini yapabilme hakkı varmış gibi geliyor. Hâkim ve savcılar hukukun üstünlüğünü kendi üstünlükleri olarak uygulamaya başladılar.

Şimdi, o zaman söyledim, bakın, burada ben istedim ki bu maddenin değişmesi gerekir. 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nda 93/A maddesinde -Biz 2011 yılında, 9 Eylül 2011'de bu Komisyon olarak bir madde ekledik. Hiç gereği yoktu o zaman. O zaman da çok karşı çıkmıştım, Veysi Bey de Komisyon üyemizdi- "Hâkim ve savcılar bir soruşturma, kovuşturma veya davayla ilgili olarak yaptıkları işlem, yürüttükleri faaliyet veya verdikleri her türlü kararlar nedeniyle ancak devlet aleyhine tazminat davası açılır. Kişisel kusur, haksız fiil, diğer sorumluluk sebeplerine dayanılarak da olsa hâkim veya savcılar aleyhine tazminat davası açılmaz." Ya, böyle bir şey olmaz Sayın Bakan. Yani, bir hâkim kararını verirken hukuka uygun versin. Yani, buradaki mesele şu değil: Bir karar verirken, bir olayı soruştururken ya da bir olayı kovuştururken yargılama sırasında bilmeden yapılan hatalar nedeniyle değil bu olay, bilerek, kasten. Bir hâkim de olsa bunu yapma hakkı yok. Böyle bir devlet hukuk devleti olmaz yani hâkim devletiyle, savcı devletiyle bunu ayırmak lazım. Ben istedim ki bu değişikliği de buraya getirin, gerçekten hukuk devletine özgün bir şey olsun, hâkim ve savcılar da bir iş yaparken özenli davranınsınlar. Yani, bir hâkim ve savcı eğer gerçekten kin ve nefretle olayların üzerine gidiyorsa, intikam almak üzere olayların üzerine gidiyorsa bunu savunmamız mümkün değildir.

Ben tekrar söylüyorum, bizim istediğimiz, kendi içerisinde hatalarını telafi edebilecek bir yargı mekanizması kurmak, hiçbir mensubiyete ait olmayan hâkim ve savcılar aygıtını oluşturmak, sistemini oluşturmaktır. Teftiş de yürütmenin emrinden tamamen koparmak gerektiğini düşünüyoruz. Teftiş kendi koşulları içerisinde, kendi şartları içerisinde, objektif kurallara bağlı olarak yürütülmeli diye düşünüyoruz.

Ben saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; maddeye ilişkin değerlendirmeyi yapmadan Anayasa Komisyonundaki bir gelişmeyi Komisyon üyelerinin ve milletvekillerinin dikkatine sunmak istiyorum. Görüşmekte olduğumuz teklifle ilgili olarak Anayasa Komisyonunun üçte 1 oranındaki milletvekili sayısından oluşan bir grup İç Tüzük'ün 26'ncı maddesinin son fıkrası uyarınca Anayasa Komisyonu Başkanlığına başvurarak görüşmekte olduğumuz teklifin tali komisyon olarak Anayasa Komisyonunda görüşülmesi için Komisyonun toplantıya çağrılmasını talep ettiler. İç Tüzük'ün 26'ncı maddesi gayet açıktır: Böyle bir talep hâlinde komisyon başkanının görevi komisyonu toplantıya çağırarak ve çağrı konusu olan, talep konusu olan konuyu komisyonun görüşüne açmaktır. Öyle olduğu hâlde, bugün için saat 15.30'da Anayasa Komisyonuna giden çağrı sahibi milletvekilleri Komisyon Başkanının toplantıya gelmemiş olması nedeniyle ve çoğunluğun gelmemiş olması nedeniyle toplantıyı gerçekleştiremediler. Buradan, ben, Anayasa Komisyonu Sayın Başkanına bir çağrı yapıyorum: Sayın Başkanın Komisyonu toplantıya çağırarak gibi bir takdir hakkı yoktur. Sayın Başkan Komisyonu toplantıya çağırarak zorundadır. Komisyonun teklifle ilgili olarak görüşme süresini, bunun zamanını belirleme yetkisi şüphesiz kendi takdirindedir ama İç Tüzük'ü bu şekilde Sayın Başkanın esnetmesi, zorlaması veya bir diğer ifadeyle çiğnemesi Anayasa Komisyonu gibi önemli bir Komisyonun Sayın Başkanına yakışmamaktadır.

Görüşüğümüz önerge, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun 2'nci maddesindeki kurul müfettişi tanımını değiştirmektedir. Mevcut tanıma göre yani 6087 sayılı Yasa'nın 2'nci maddesindeki tanıma göre, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun başmüfettiş ve müfettişlerin yanında HSYK'nın Teftiş Kurulu Başkanı ve Başkan Yardımcıları da kurul müfettişidir. Bu, çok doğal bir tanımdır, doğru bir tanımdır. Kamu yönetiminde teftiş kurullarının başkanları ve başkan yardımcılarını kurul müfettişleriyle aynı hak ve yetkilere sahiptir. Dolayısıyla, onlar da tanımlanırken kurul müfettişinden ayrı olarak tanımlanmazlar. Çok doğru bir tanım, yürürlükteki yasadaki tanım çok doğru. Getirilen önerge ise kurul müfettişi tanımından teftiş kurulu başkan ve başkan yardımcılarını çıkarıyor. Bunun gerekçesi de, biraz sonra görüşeceğimiz teklifin 27'nci maddesinde yer alan ve HSYK Kanunu'nun 6'ncı maddesinde değişiklik öngören maddedeki düzenlemedir. O maddeye göre teftiş kurulu başkan ve başkan yardımcılarını artık bakan tarafından, başkanlık tarafından atanacaktır yani eskiden Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu bünyesinde ataması gerçekleştirilen teftiş kurulu başkan ve başkan yardımcılarını artık yürütme organı tarafından tayin edileceği için, belki de kendi iç tutarlılığı açısından, Hükümet bu tanımları burada değiştirmektedir. Ama bu tanım dahi, bu önerge dahi ne yaptığımızı bize gayet açık bir şekilde göstermektedir. "Artık, kurul başkanı ve başkan yardımcılarını yürütme organının emrinde kişiler olduğu için müfettiş sayılmazlar." diyerek Hükümet, bu tasarıda yapmış olduğu Anayasa'ya aykırı düzenlemeyi bir anlamda bu önergeyle itiraf etmektedir. Önerge doğru değildir. Yapılması gereken böyle bir tanıma yer vermek değil, tam tersine o teftiş kurulu başkan ve başkan yardımcılarının atama yetkisini başkanlıktan, bakandan almaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiş ve bir yeni madde olarak metne işlenmiştir.

Şimdi eski 26'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 26- 11/12/2010 tarihli ve 6087 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Buyurun Tanju Bey.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, Komisyona son iki gün katılamadım, seçim bölgemdeydim ancak dışarıdaki yansımalarından kısaca bahsederek sözlerime başlamak istiyorum.

AKP'li değerli milletvekilleri ve Sayın Bakan şunu iyi bilmeli: Sayın Başbakanın bugün grupta yaptığı tarzdaki konuşmalar veya işte, bir kısım medyayla, yandaş medyayla soruşturmalara ilgili konuyu başka yönle çekmenin AKP'ye herhangi bir yararı olmuyor. Ben, bunu sürekli olarak sahada olan, vatandaşla iç içe olan bir milletvekili olarak net bir şekilde ifade ediyorum.

Sayın Bakan, soruşturmalara ilgili konular çok hassas, yolsuzluk deniyor, tüyü bitmemiş yetimin hakkı deniyor, hırsızlıkla suçlanıyor bazı insanlar. Siz, bunları görmezlikten geliyorsunuz, konuyu kapatmak için sürekli olarak operasyonları yürüten polis müdürlerinin yerlerini değiştiriyorsunuz, operasyonları, soruşturmaları yürüten savcılar görevden alarak veya görevden almakla tehdit ederek bu işleri yapmaya çalışıyorsunuz. Size samimiyetle söylüyorum, kendinizi kandırmayın, herhangi bir şekilde bu çabaların size ve partinize herhangi bir katkısı olmuyor. Tam tersi, size oy veren seçmen dahi kendi çocuklarını yargıdan kaçırmak, yandaşlarını yargıdan kaçırmak için ellerinden geleni yapan insanlar olarak değerlendiriyor ve bu olaylarda hiç sorumluluğu olmayan bazı AKP yetkilileri bile bu tür davranışlar yüzünden olayların birinci derecede müsebbibi hâline geliyor kamuoyu nazarında.

Tabii, Sayın Bakan, özellikle bir hususa değinmek istiyorum. Siz, soruşturmalara sürekli olarak müdahale ediyorsunuz. Mesela ben, somut bir olaydan bahsetmek istiyorum. Az önce genel Genel Kurulda da söyledim. Bu soruşturmalara müdahale etme veya soruşturma talimatına rağmen görevini yerine getirmeme o kadar yaygınlaştı ki. Mesela benim seçim bölgem Bolu'da 2 kamu binasına, il özel idaresine ait bir binaya ve Bolu Belediyesine ait bir kamu binasına korsan şekilde Sayın Başbakanın dev bir posterini astılar. Kim astı? AKP İl Başkanlığı. Altını çizerek söylüyorum, korsan şekilde açıldı. Mevzuatımız çok açık şekilde şunu ifade ediyor: Kamu binalarına herhangi bir şekilde böyle bir pankart asamazsınız. Konu, değişik kesimler tarafından şikâyet konusu hâline getiriliyor hem valiliğe hem savcılığa ve hem mülki amir, Bolu Valisi Sayın Bakan, hem de Bolu Cumhuriyet Savcısı "Başbakanın resmini içeren kamu binalarındaki bu pankartları kaldırın." talimatını vermesine rağmen yaklaşık bir haftadır savcının talimatı ve biraz farklı gelecek size ama mülki amirin talimatı kolluk güçlerince uygulanmıyor. Böyle bir yol açtınız maalesef. Artık, savcıyı dinleyen yok, mülki amiri dinleyen de yok işine gelmeyen kararlardan dolayı. Şimdi, burada, ortada savcının verdiği bir karar var, valinin verdiği bir karar var. "Bunu yerine getirmezse kolluk güçleri, halk olarak ne yapalım, biz mi kaldıralım?" diyor vatandaş, "Biz mi kolluk gücünün yapmadığı işi yapalım?" Yarın bir gün birileri kendine görev addederse, madem yolsuzluğa karışanlara, hırsızlığa karışanlara talimata rağmen kolluk güçleri müdahalede bulunamıyorsa, göz altına alınamıyorsa, Türkiye'de göz altı kararları uygulanamıyorsa, biz, durumdan vazife çıkartıp bunu biz mi yapalım desin insanlar? Böyle bir anlayış olabilir mi? Bakın bu soruşturmalara müdahale artık adli boyutu da aştı. İdari soruşturmalara da müdahale ediliyor. Yine, bakın size Bolu'dan somut bir örnek vereyim. Bolu Belediyesine incelemeye gelen müfettişlere Bolu Belediye Başkanı izin vermiyor, oda vermiyor, bilgi vermiyor, belge vermiyor. İşte, siz, savcılara müdahale etmeye kalkarsanız, polis müdürlerine müdahale etmeye kalkarsanız soruşturma yürütenlere, işte, çıkıp imam-cemaat ilişkisinden kaynaklı galiba, çıkıp size mensup bir belediye başkanı da gelen devletin müfettişlerine, kamu adına araştırma yapmakla kendilerini görevli sayan ve görevli olan müfettişlere soruşturma yaptırtmama hakkını kendinden bulmaya başlıyor.

Sayın milletvekilleri, Sayın Başkan; gerçekten, bu konu çok sıkıntılı bir konu. Burada ağırlıklı olarak hukukçulardan oluşan milletvekilllerimiz var. Az önce Genel Kurulda da söylendi bu. İçinize sinmeyen bir şeyi yapmaya çalışıyorsunuz. Hepiniz hukuk eğitimi aldınız. Bize hukuk fakültesinde öğretilenlerle bugün yaşananlar arasında bir illiyet bağı kurabilmek mümkün değil. Geçtiğimiz günlerde bir profesör, hukuk fakültesi dekanı dedi ki: "Şu yaşananları ben artık öğrencilerime anlatmakta güçlük çekiyorum. Kuvvetler ayrılığını ben öğrencilerime anlatmakta güçlük çekiyorum. Yasama, yürütme ve yargının görev tanımını yapmakta güçlük çekiyorum." Bu, bir serzenişti, bu çok önemli. Arkadaşlar, yasama sizin kontrolünüzde, yürütme sizin kontrolünüzde. Hem yasanın gücünü arkanıza alıp

hem yürütmenin gücünü arkanıza alıp açık bir şekilde yargıya müdahale ediyorsunuz, olmaz böyle bir şey. Bakın, siz, bugün bu HSYK'yla ilgili düzenlemeyi yapmaya çalışıyorsunuz. Arkadaşlarımız defalarca söylediler, bu, Anayasa'ya aykırıdır. Hukuk fakültesi birinci sınıf öğrencisi bile, Anayasa hukuku dersi almış birinci sınıf öğrencisi bile bunu söyleyebilir ve haklıdır. Siz, şimdi, bu düzenlemeyi yapıyorsunuz. Neden yapıyorsunuz? Yandaş bir HSYK oluşturabilme adına yapıyorsunuz. Ama sizden sonra gelecek bir hükümet de aynı yola başvurursa bundan siz rahatsız olmayacak mısınız?

Arkadaşlar, burada kendimizi kandırmayalım. Bir referandum yapıldı, HSYK'nın nasıl seçileceğini itirazlarımıza rağmen belirlediniz. Sonra ne oldu Sayın Bakan biliyor musunuz? Sizden önceki Sayın Bakanın müsteşarı bir anahtar liste gönderdi seçimlerden önce. Bunu Türkiye'deki bütün başsavcılar biliyor, bütün hâkimler biliyor. Ne oldu? O anahtar liste de blok olarak geçti. Adalet Bakanı müsteşarının hazırladığı anahtar listeydi bu. Bu anahtar listeyle seçildi şimdiki HSYK üyeleri. HSYK üyelerinin çok önemli bir kısmı bu anahtar listeyle seçildi, liste delinmedi Adalet Bakanlığının gönderdiği liste.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Buna kim yol açtı?

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Peki, kim yol açtı buna? Zatrâliniz yol açtı, partiniz yol açtı. Arkadaşlar, şöyle bir sıkıntımız var... Sözümü tamamlamama müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Lütfen...

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Arkadaşlar, bakın, siz, yandaş bir yargı oluşturmaya çalıştınız, yandaş bir HSYK oluşturmaya çalıştınız. Öyle anlaşıyor ki referandumdan sonra yapılan seçimleri bir şekilde kaybetmişsiniz, sizin istemediğiniz bir yapı oluşmuş veya düne kadar sizinle birlikte hareket eden bir grup bugün sizinle yollarını ayırmış. Siz de diyorsunuz ki: "O grubu da tasfiye edelim, başka bir grup getirelim, sözümüzden hiç çıkmasın, harfiyen dediklerimizi uygulasin, hâkim- savcılar bizim isteğimiz dışında Türkiye'de karar veremesin. Her konuyu araştırabilsinler, bize dokunan, bize dokunmayan her konuyu araştırabilsinler ama ucundan bize dokunan herhangi bir konuya müdahale edemesinler." Böyle bir anlayış olabilir mi? Daha düne kadar rahatsız olduğunuz savcılar Ergenekon ve Balyoz'la ilgili soruşturmaları yaparken bu savcılar siz alnından öpüyordunuz. Ne oldu şimdi? Bu savcılar bir günde mi tu kaka oldu? Bir günde mi oldu arkadaşlar?

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen...

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Ben, Sayın Başkan, bir uyarıda bulunmak istiyorum son olarak, defalarca söylendi bu belki ama: lütfen Hükümet olarak şu adli soruşturmalardan elinizi ayağınızı çekin, lütfen savcı birini hırsızlıkla suçluyorsa, yolsuzlukla suçluyorsa, kara para aklama ile ilgili suçluyorsa bu savcı şu soruşturmasını bir tamamlasın, haksız olarak suçlanan varsa elbette bizim yargı sistemimizde hakkını arayacaktır. Unutmayın, bu yargı bir gün size de lazım olacak arkadaşlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Ali İhsan Bey, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biz de tabii, Tanju Bey'in düşüncelerine katılıyoruz. Aslında üç-dört günden beri aynı düşünceleri defalarca, tekrar tekrar arkadaşlarımızın dikkatine sunmaya çalışıyoruz. Gerçekten Sayın Cumhurbaşkanının müdahale ettiği, Meclis Başkanının müdahale ettiği, Türkiye'deki hukuk çevrelerinin müdahale ettiği çok ağır bir süreçten geçiyoruz. Bu ağır süreçte tasarının Anayasa'ya aykırılığı konusunda herkesin ortak bir kanısı var tüm hukuk çevrelerinin, ülkedeki demokrasi çevrelerinin ortak bir kanısı var ancak biz buna rağmen ve bugünkü görüşmelere rağmen ortak kanısı Anayasa'ya aykırı olduğu, rejim değişikliğine yol açtığı, kuvvetler ayrılığını ortadan kaldırdığı, dolayısıyla kabul edilmesi mümkün olmayan, meşruluğu mümkün olmadığı konusunda herkesin ortak fikir sahibi olduğu bir tasarımı ısrarla ve kararlılıkla sırf birtakım yolsuzluk soruşturmalarının önünü kapatmak amacıyla Adalet Komisyonu gündeminde tutarak yasalaştırmaya çalışıyoruz. Sayın Başkan, bu anlayış doğru bir anlayış değil. Sayın Bakan burada, Sayın Bakan sabah siyasi parti gruplarıyla görüşmeler yaptı, Sayın Bakanın bu görüşmeleri yapmasının temel nedeni sanıyorum ki kendi içine sinmeyen, aslında hukukçu olarak kabul edemediği pek çok düzenlemenin bu tasarının içerisinde yer aldığını düşünmesi. Aksi takdirde eğer Sayın Bakan şayet böyle bir anlayış içerisinde olmasaydı yani bu tasarının kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırı olmadığını, ülkedeki demokratik rejimi ortadan kaldırmayı hedeflemediğini, yargıyı yürütmenin kuyruğuna takma yani Adalet Bakanının dolayısıyla Başbakanın, siyasal iktidarın emrine tahsis etmek gibi düzenlemeleri içermediği konusunda Sayın Adalet Bakanı ve AKP Grup Başkan Vekili şayet bir anlayış içerisinde olsaydı sanıyorum ülkenin tüm yetkililerinin ve Sayın Adalet Bakanının dünden beri göstermiş olduğu

bu süreç yaşanmazdı. Ben o nedenle hâlâ daha bu tasarının Adalet Komisyonunun gündeminde tutulmasını, meşru olmamasına rağmen yasalastırma çabalarının doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum. Şimdi, bir tanesi bu.

Diğeri, tabii, en son, maddeyle ilgili düşüncelerimi de söyleyeceğim ama yine kısa bir konuya daha değinmek istiyorum. Bugün siyasi partilerin gruplarının toplantıları vardı. Bu siyasi parti gruplarının toplantılarında Sayın Başbakan da konuştu, ana muhalefet parti lideri ve diğer siyasi parti liderleri de konuştu. Ben de Sayın Başbakanın özellikle konuşmalarında bugün görüşmekte olduğumuz yasa tasarısıyla ve ülkenin içinden geçtiği süreçle ilgili düşüncelerini öğrenmek amacıyla Sayın Başbakanın konuşmasını da dinledim ve Sayın Başbakanın konuşmasının bir yerini de özellikle not aldım arkadaşlar. Bakın, Sayın Başbakan bugünkü konuşmada aynen şu cümleyi kullandı, ben bunu özellikle ağızdan çıktığı biçimiyle yazdım: “Geçmişteki bazı yargılamaların üstünde çok büyük soru işaretleri olduğunu şimdi daha iyi görüyoruz.” diyor. Ben, bakın, bunu ısrarla ve tekrarlar söylüyorum, Sayın Başbakan diyor ki: “Geçmişteki bazı yargılamaların üstünde çok büyük soru işaretleri olduğunu şimdi daha iyi görüyoruz.” Yani Sayın Başbakan buna hatta ilave ediyor, diyor ki: “Kararlı delillerle, gizli tanıklarla, üzerinde oynanmış delillerle birtakım yargılamaların yapıldığı ve ağır mağduriyetler yaratıldığını daha iyi görüyorum.” Bunu Sayın Başbakan bugünkü grup toplantısında çok açık ve net bir şekilde ifade etti.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, önünde 15 Temmuz 2008 Salı günlü bir gazetenin kupürü var yani bir basın bülteni var önümde ve yine dün Adalet Bakanı masumiyet karinesinden bahsetti Sayın Başbakan da bu sıralarda masumiyet karinesinden sıkça bahsediyor, geçmişteki yargılamaların hukuka aykırı olduğundan sıkça bahsediyor, buna rağmen içerideki tutukluluklar devam ediyor; Fatih Hilmioglu’nun tutukluluğu devam ediyor, efendim içerideki subayların asker, sivil yüzlerce yurttaşın cezaevlerinde çürütülmesi devam ediyor ama Sayın Başbakan bugünkü grup toplantısında olduğu gibi “İşte biz...” diyor, bugün çocuklarına yönelik soruşturma sonucunda nedamete ermenin, onun getirdiği noktanın hususu içerisinde, anlayışı içerisinde diyor ki: “Bu yargılamalar doğru yargılamalar değildir, bir sürü kişinin canı yakıldı. Şimdi, bu canı yakanlar bizim de canımızı yakacak.” diyor. Şimdi, Sayın Başkan, bakın 15 Temmuz 2008 Salı günü daha iddianame kabul edilmemiş mahkeme tarafından yani Ergenekon iddianamesi daha kabul edilmeden Sayın Başbakan: “Ben Ergenekon’un savcısıyım.” diye açıklama yapmış. Bakın, aradan altı yıl geçmiş, altı yıl önceki gazete kupürü benim elimde, bu gazete kupüründe Ergenekon iddianamesi daha kabul edilmemesine rağmen iddianamesi daha mahkemece kabul edilmeyen bir davayla ilgili olarak Sayın Başbakanın yapmış olduğu bir açıklama var, daha iddianame kabul edilmemiş, Sayın Başbakan “Ben Ergenekon’un savcısıyım.” diye açıklama yapmış altı yıl önce ve Sayın Başbakan burada demiş ki: “Biz millet adına bu davayı takip ediyoruz, bu davada kimlerin kimlere ne hizmet ettiğini, ülkemizdeki çeteleri kimlerin savunduğunu biz halkımıza deşifre edeceğiz.” Özellikle ana muhalefet partisi liderine karşı da suçlamada bulunarak: “Ana muhalefet partisi liderinin hangi güçlerin savunuculuğuna, avukatlığına soyunduğunu görmekten de büyük beis duyuyoruz. Türkiye kendini temizlemelidir, herkes bu yaşananları görmelidir.” Şimdi, aradan altı yıl geçti, Sayın Başbakan altı yıl sonra ancak yaşananları gördü, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının altı yıl önce söylediklerini, âdeta bir itiraf gibi, bugünkü grup toplantısında dile getiriyor. Yani Sayın Başbakan altı yıl önce daha iddia name kabul edilmeden “Ben bu davanın savcısıyım.” diyen Cumhuriyet Halk Partisi, ana muhalefet partisi liderini...

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Biz de tam tersini söylüyoruz.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkanım, ben söyleyeceğim, peki bunu neyin üzerine söylüyor? Affedersin, yatak odalarında ortaya çıkan kasaların, ayakkabı kutularında çıkan paraların, ucu Sayın Başbakanın çocuklarına dokunan soruşturmanın sonucunda söylüyor. Ben el insaf diyorum. Arada altı yıllık sürede yaşanan acıların, ödenen bedellerin diyetini kim ödeyecek Sayın Bakan? Sayın Başbakana burada soruyorum, seslenmek istiyorum: Altı yıllık sürede çekilen acıların, intihar eden insanların, cezaevlerinde kanserden ölen aydınların diyetini kim ödeyecek? Yani Sayın Başbakandan ben çıkıp bunu da açıklamasını beklerdim: “Ben Kuddusi Okkır’ın çete lideri olarak sonuçlandırıldığında, Ergenekon’un savcısı olduğumu ifade etmişim ancak cenazesi belediye tarafından kaldırıldı, yatak odalarında bizim bakanların çocuklarının odalarında olduğu gibi para kasaları bulunmadı, bizim banka genel müdürlerimizin odalarındaki ayakkabı kutularında olduğu gibi Kuddusi Okkır’ın odalarında para kutuları bulunmadı ancak Kuddusi Okkır cezaevinde kanserden öldü, tedavisi yapılmadı, yaşam hakkına kastedildi, ben bütün bunlardan dolayı özür diliyorum.” demesini beklerdim. Ama Sayın Başbakan bunu söylemiyor, özür de dilemiyor ancak diyor ki: “Hükûmete karşı bir komplo var.” Yani sadece bunu söylüyor, yolsuzluk soruşturmasını önlemeye dönük açıklamalarda bulunuyor.

Ben hâlâ daha Sayın Başbakanın sağlıklı ve doğru bir noktada durduğunu düşünmüyorum. Yaşanan sürecin, yaşanan süreçteki asli maddi failini kabul etmeden, bakın, azmettiren demiyorum, yardım ve yataklık eden demiyorum, bu sürece Ergenekon’un savcısı olarak, asli maddi faili olarak katılan, ittifakla bu süreci Türkiye’ye yaşatan Sayın Başbakan Türk halkından özür dilemeden,

çocuklarına yönelik soruşturmaların önünü açmadan yaptığı açıklamaların hiçbirisini Cumhuriyet Halk Partisi olarak, Adalet Komisyonu üyeleri olarak, hukukçular olarak, vicdan sahibi yurttaşlar olarak kabul etmediğimizi burada açıkça söylüyorum.

Bunun dışında, tasarıyla ilgili, tasarı maddesiyle ilgili söylemek istediğim olay da şu; tasarıyla genelge düzenleme yetkisi kuruldan alınarak Adalet Bakanlığına veriliyor. Oysaki 2010 yılı öncesindeki sürece baktığımızda Avrupa Birliği istişari ziyaret raporlarında Adalet Bakanlığının genelge düzenleme yetkisinin savcılarının idari görevleriyle ilgili sınırlı olması yönündeki eleştiriler varmış. Yani "Savcılarının sadece idari işlemleriyle ilgili olarak Adalet Bakanlığı genelge düzenleyebilir, hâkimlerin idari veya adli herhangi bir faaliyetiyle ilgili Adalet Bakanlığı genelge düzenleyemez, savcılarının da adli yetkileriyle ilgili genelge düzenleyemez" şeklindeki Avrupa Birliği çevrelerinden gelen yoğun eleştiriler üzerine, yoğun baskılar üzerine bu düzenleme gerçekleştirilmiş, ancak aradan geçen üç yıl sonunda biz Avrupa Birliği eleştirilerine tamamen gözlerimizi kapatarak, uluslararası evrensel hukuk ilkelerine gözlerimizi kapatarak savcılarının sadece idari yetkileriyle sınırlı kalmayan bir genelge düzenleme yetkisini Adalet Bakanına veriyoruz, ayrıca genelgeye uyup uyulmadığını denetleyecek olan müfettişlerini de Adalet Bakanının kontrolüne veriyoruz. Yani hem Adalet Bakanı genelge çıkartacak istediği gibi hem de bu genelgeye uyulup uyulmadığını direkt Adalet Bakanlığına bağlı müfettişler denetleyecek. Ya, bunun hukuk devletinde yeri yoktur, kuvvetler ayrılığı ilkesinde yeri yoktur, yargı bağımsızlığı ilkesinde yeri yoktur.

Ben, Sayın Adalet Bakanından, bize, hukuka aykırı, meşruiyeti kesinlikle kabul edilmesi mümkün olmayan bu tür maddeleri, bu tür düzenlemeleri görüştürmemesini kendisinden talep ediyorum. Halkın vicdanında da bu tasarı meşru değildir. Bir an önce bu görüşmeler Adalet Komisyonu gündeminde durdurulmalı ve çekilmelidir. Adalet Bakanı da, Cumhurbaşkanı da, Meclis Başkanı da, sanıyorum kendi vicdanlarında bunu hissetmektedir. Bize boşuna zaman kaybettirmesinler. Türkiye'ye bu kadar ağır, Türkiye'ye bu kadar hukuksuz, Türkiye'yi açıkçası bir üçüncü dünya ülkesi bile yapmanın ötesine taşıyacak, Türkiye'yi Ortaçağ rejimine taşıyacak böyle bir düzenlemeyi Adalet Komisyonunda görüşme utancını bize yaşatmasınlar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, sırayla açacağım da, değerli arkadaşlarım, yine bir şeyi söylemek zorundayım. Hepinizi hüsnüyetine sığınarak söylüyorum: Üç, dört, kaç gün oldu, bilmiyorum, beş gün oldu herhâlde, en baştan, ilk başladığımız günden itibaren hep geneli üzerinde konuşuyoruz; maddelerdeyiz ama gene geneli üzerinde konuşuyoruz.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ya, genelden ayıramıyoruz ki kanun ruhundan.

BAŞKAN – Arkadaşlarımızdan ben istirham ediyorum, özellikle maddeler üzerinde ve mümkünse...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Tümüyle madde üzerinde Başkan.

BAŞKAN – ...kısa tutarlarsa arkadaşlarımız çok memnun olacağım.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Bir kelime dışarıya çıkmayacağım.

BAŞKAN – Hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi, Ali Bey'e söz veriyorum da, Ali Rıza Bey, sana sonra söz vereceğim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – "Ali Bey" derken beni kastediyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, sağ olun, çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Komşuluk hukukuna dayanarak size söz verdim, ona göre ayarlarsınız artık.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Tabii, tabii.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, kamu kurumlarının değerli mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Konuşmamı çok uzun tutmayacağım. Dün biliyorsunuz söz alacaktım, sıra gelmedi, o nedenle kaldı.

Şimdi, Sayın Bakan bir soru üzerine bir yanıt vermişti. Zannediyorum soru Sayın Başbakanın soruşturmaları yürüten savcılarla görüşüp görüşmedikleri yolundaki bir soruydu. Sayın Bakan da bunun varit olmadığını, böyle bir şeyin düşünülmeceğini ifade etmişti, yanlış hatırlamıyorsa öyleydi, öyleydi.

Şimdi, Sayın Bakan, size bir örnek vereceğim, bu, basında da yer aldı ve tekzip edilmedi: İstanbul'da yapılan bir törenden sonra Sinan Erdem Spor Salonu'nda o şike operasyonu ile ilgili Sayın Başbakana bir saat süreyle bilgi verildiği, brifing verildiği hatta, brifing verildiği, brifingin İstanbul Emniyet Müdürü tarafından verildiği Hürriyet gazetesinde yer aldı. Bunu -isim de veriyorum- Metehan Demir Hürriyet gazetesinin Pazar ekinde uzun uzun anlattı. Hatta, anlatırken de bunun böyle olması gerektiğini de belirterek anlattı. Daha sonra... O zaman biliyorsunuz CNN'de "Parametre" diye bir program vardı, şimdi gene var, yalnız program yapımcıları değişmiş, o zaman Bilal Çetin'le Metehan Demir yapıyordu. Gene o programda da. Sayın Başbakana Sinan Erdem Spor Salonu'nda

operasyondan önce bir saat süreyle brifing verildiği ve Sayın Başbakanın, efendim, talimatı üzerine operasyonun başlatıldığı o programda da dile getirildi ve gene Hükümet yetkililerinden herhangi bir tezkir de görmedim.

Sayın Bakan, o konuda ben bir soru önergesi de verdim, maalesef soru önergemize de yanıt verilmedi. Soru önergesinin tarihini de söylüyorum: 15/09/2011. 2011'den bu yana bu soru önergemize yanıt verilmedi. Keşke dediğiniz gibi olsa, keşke adli soruşturmalara hiçbir müdahale olmasa, biz de onu arzuluyoruz. Zannediyorum, Adalet Bakanı olarak da üzerinize düşen en büyük görev de odur, Türkiye'de yürütülmekte olan veya yürütülecek olan adli soruşturmaların her türlü müdahaleden azade olarak yürütülmesi, öyle olması lazım ve sizden de bunu bekliyoruz.

Şimdi, zaman zaman Sayın Yılmaz Tunç'un kulağını çınlatıyoruz. Demin gene bir şey ifade etti, şimdi şeyden bahsediyor, hani bu blok listeden falan. Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği bir hüküm var. Eskiden biliyorsunuz, sizin hazırladığınız ilk şekle göre, yanılmıyorsa her hâkim bir adaya oy verecekti, sonra Anayasa Mahkemesinin o hükmü iptalinden sonra aday sayısı kadar zannediyorum... Değil mi, öyle olması lazım? Şimdi, bu, blok listenin ortaya çıkmasını gerektirmez ki. Biliyorsunuz -gerçi siz yapmıyorsunuz ama- ön seçimlerde de seçim bölgelerinde çıkarılacak aday sayısına göre üyeler veya delegeler adayı işaretliyor. Yani orada blok liste çıkmıyor ki. Blok listenin sebebi, Yılmaz Bey, yapılan müdahaledir. Yoksa, Anayasa Mahkemesinin o iptal hükmü değildir.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – İptal edilmeseydi böyle bir sorun ortaya çıkmazdı.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, aynı sorun olacaktı, gene aynı sorun, benzer sorun olacaktı.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ama bu kanunla düzeltiyoruz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Gene, buna rağmen de bu sorun çıkmayabilirdi siz müdahale etmeseydiniz. Hâkimler özgür iradeleriyle oylarını kullanabilselerdi bu sorun çıkmayacaktı.

Şimdi, şöyle: Sebebi yanlış yerde ararsak, o zaman tedaviyi yanlış yaparız. Doğru tespit yapalım. Yanlış yapmış olabilirsiniz, geçmişte yanlış yapmış olabilirsiniz. Her insan hata yapabilir. Hatadan dönmek erdemdir. Ama bunun için, siz, hata yaptığınızı belirtmelisiniz, “Şu şu şu konularda biz yanlış yaptık ama şimdi doğruyu yapıyoruz.” diyebilirsiniz. Bu, erdemli bir davranıştır. Ama öyle demeden, “O zaman öyle işimize geliyordu, şimdi de böyle işimize geliyor.” diye düzenleme yaparsanız, uygun bir düzenleme olmaz.

Bakınız, o düzenlemeler yapılırken, o zamanki Sayın Bakan şunu diyor Sayın Bakan, -selefiniz- selefiniz şöyle diyor, bakınız, dikkat buyurun arkadaşlar: “Bugün huzurunuzda gelmiş olan düzenlemeler, bundan sonra gelecek olanlar gününbirlik ihtiyaçlardan, sıkıntılardan dolayı getirilmiş düzenlemeler değil.” Bakın, selefiniz öyle diyor. Keşke şimdi de öyle olsa. Keşke, şimdi, getirdiğiniz düzenlemeler de günlük bir ihtiyaçtan doğmamış olsa, yani rüşvet ve yolsuzluk operasyonu yapılmadan evvel keşke hataları görüp getirseydiniz. Ama siz şimdi ne dersiniz deyin toplumda öyle bir algı yaratıldı, toplumda yaratılan algı “Yolsuzluk ve rüşvet operasyonunun önünü kesmek için bu değişiklik yapılıyor ve hâkimlerin, savcılarının önü kesiliyor.” deniyor, siz toplumda bu algıyı yarattınız. Kendi sözlerinizle, kendi eylemlerinizle, kendi davranışlarınızla bu algıyı yarattınız ve bu algı devam ediyor. Siz böyle devam ettikçe de devam eder. Biz de diyoruz ki: “Yolsuzluk ve rüşvet operasyonu ayrı bir şeydir. O, soruşturulmalıdır, her tür müdahaleden azade olarak soruşturulmalıdır ama yargıyla ilgili bir düzenleme yapmak istiyorsanız, onu getirin yapın.”

Ve selefiniz devam ediyor Sayın Bakanım: “2009 sonbaharında ‘Yargı Reformu Stratejisi ve Eylem Planı’ adı altında Türk yargısının Avrupa Birliğiyle entegrasyon süreciyle ilgili olarak 23’üncü Fasıl’da yapılması gereken reformlar, değişiklikler ve bunların eylem planı, takvime bağlanmış şekli hem Türk kamuoyuyla hem yargı organlarımızla hem de Avrupa Komisyonuyla paylaşılmıştır.” Ve gene şunu ilave ediyor: “Bunlar, Türkiye’yi, Avrupa Birliğine yaklaştıracaktır.” diyor. Bunu kim söylüyor? Sayın Adalet Bakanı söylüyor, ben söylemiyorum ki.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Bizim yaklaşımımızda bir değişiklik var mı?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Bizim yaklaşımımızda bir değişiklik var mı?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Lütfen, buyurun... Bir dakika müsaade buyurun, ben bitireyim, sözlerimi bitireyim, siz şey yapın.

Bunu biz demiyoruz, bunu, Adalet Bakanı diyor ve Adalet Bakanı gene devam ediyor, diyor ki: “Bakınız, Avrupa Komisyonu ve sözcüleri bunların tamamının değerlendirmelerinin ortak özeti olarak uygun reformlardır.” ve devam ediyor, “Ne yapıldı? Yapılan değişikliklerle 2009 yılı yargı reformu stratejisinin bazı merkezî sütunları yerine getirilmiştir. Hâkimler ve Savcılar

Yüksek Kurulunun ilk derece mahkemelerinden temsilcilerin de katılımıyla oluşan 22 kişilik yeni yapısı –aslında o 20’dir tabii, 2 kişi ayrı- Yüksek Kurulu yargıyı tamamen temsil edecek hâle getirmiştir.” diyorsunuz. Şimdi, dolaylı olarak bunlara da müdahale ediyorsunuz. Nasıl müdahale ediyorsunuz? Dün bir arkadaşımız açıkladı, zannediyorum Ali İhsan Bey açıkladı, Adalet Akademisinin Genel Kurulunun ve Yönetim Kurulunun yapısını değiştirmek suretiyle dolaylı olarak müdahale ediyorsunuz buna.

BAŞKAN – Toparlar mısınız lütfen.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Gene devam ediyor “HSYK’nın meslekten ihraç kararlarına karşı yargı yolunun açılması bu kararlara karşı etkili başvuru yolunun sağlanması yönünde atılmış bir adımdır.” Doğrudur. Yanlış, devamı var: “Kurulun kendi sekreteryasının bulunması yürütmenin kurula müdahale imkânlarını düşürecek.” Bakın, siz sekreteryayı ortadan kaldırıyorsunuz, Bakanlığın bir şubesi hâline getiriyorsunuz, bu sefer söylediğinizin tersini yapıyorsunuz. Devam ediyor Sayın Bakan: “Adalet müfettişlerinin Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna bağlanması, kurulun bu konudaki çalışmalarını yürütürken siyasi müdahale riskini ortadan kaldırmaktadır.” Mefhumu muhalifinden çıkan nedir Sayın Bakan? Sizin şimdi yaptığınız “Siyasi müdahaleyi getiriyor.” diyorsunuz, ben demiyorum ki, siz diyorsunuz. O zaman gelin bu yanlıştan vazgeçelim Sayın Bakan.

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Valim lütfen.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Toparlıyorum Beyefendi.

Şimdi, bakınız, Türkiye öyle bir duruma geldi ki, kolluk, savcının verdiği görevi yerine getirmiyor Sayın Bakanım. Aslında Sayın Bakan, sizin Bakanlar Kurulunu ayağa kaldırmanız lazım, toplumu ayağa kaldırmanız lazım, yeri göğü inletmeniz lazım. “Nasıl oluyor da savcının verdiği görevi kolluk yerine getirmiyor?” demeniz lazım sizin, bu sizin göreviniz ama tam tersine bir sessizlik içerisine giriyorsunuz. Sessizlik nedir? Bunu tasvip ettiğiniz anlamına gelir, bu, Adalet Bakanına yakışmaz. Bakınız, biz gerçekten size yakıştırmıyoruz, Adalet Bakanına yakıştırmıyoruz. Adalet Bakanı Türkiye’de adaletin tecellisi için varsa engelleri ortadan kaldırmalıdır, tam tersine, engel koymamalıdır. Bakın, AHİM ne diyor Sayın Bakan? –Toparlıyorum Sayın Başkan- “Bağımsız yargı, üyelere emir verme yetkisine sahip bir makamın olmamasını...” Ama siz ne yapıyorsunuz? Şimdi gene bu maddeyle, genelge yayınlama işini bakana veriyorsunuz yani siyasi bir organa veriyorsunuz. Genelge nedir? Talimattır yani genelge yayınlarken aynı zamanda talimat veriyorsunuz. Diyorsunuz ki; “Şu, şu, işleri şöyle yapacaksınız.” Genelge o anlama gelir.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Mahkemenin işlerini yapmasıyla ilgili değil ki...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, genelge o anlama gelir, siz onu külahıma anlatın.

Devam ediyoruz: “Üyelerin her türlü etkiden korunmasını sağlayacak önlemlerin alınmasını... -bakın, ne diyor? “Üyelerin her türlü etkiden korunacak önlemlerin alınmasını...” Genelge bir etkidir. “...üyelerin atanma ve görevden alınma usulünün ve de görev süresinin güvencede bulunmasını, nihayet, bağımsız bir görünüm vermesini içerir.” diyor, bağımsız bir görünüm. Yani, yaptıklarınız bağımsız bir görünüm verecek, sadece yapmak yetmiyor, orada yarattığınız algı da önemli. Öyle bir algı yaratacaksınız ki “Bu kurul bağımsız bir kuruldur.” anlamı toplumda yaygınlaşacak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Gene, Venedik Komisyonu Adli Atamalar Raporu’nda da şu hususlar yer alıyor Sayın Bakan, bakın, diyor ki: “Yargıçların atanması, disiplin işlemleri hakkında nihai kararlar yargısal idari kurullar tarafından verilmelidir.” yani bizim Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna benzer kurullar tarafından. Çünkü, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu idari, yargısal bir Kuruldur ama siz ne yapıyorsunuz? Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu hakkındaki soruşturma işlemleri bile zıttalınız tekeline alıyor. Öyle bir şey düşünülebilir mi? Bu, tüm bunlara aykırıdır.

Sayın Bakan, bakın size İspanya’dan, daha yeni, taze bir örnek. Biliyorsunuz, İspanya Kralı’nın kızıyla ilgili bir iddia ortaya atıldı. Ne dedi Kral? “Yargı görevini yapsın, sonucunu saygıyla karşılayacağım.” Olması gereken budur.

Sözlerimi bitiriyorum Sayın Başkan, bir örnek...

Bir de bu Halk Bankasıyla ilgili, Sayın Bakan, yanlış bir algı yaratıyorsunuz. Değerli arkadaşlarım, burada, Halk Bankasının kurumsal kimliğiyle ilgili herhangi bir husus yok, orada bir şey yok. Biliyorsunuz, Halk Bankası Genel Müdürlüğü de bu konuda iki açıklama yaptı. Diyor ki: “Halk Bankası Genel Müdürlüğünün kurumsal kişiliğiyle ilgili herhangi bir soruşturma yok.” Soruşturulan nedir? Genel Müdürün yaptığı kişisel işlemler. Onun için “Halk Bankasına operasyon yapılıyor, işte şöyle yapılıyor.” gibi söylemler tamamen soruşturmanın başka yönlere çekilmesine yönelik bir tavidir diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Valim, bugünkü istihkakınızı böylece kullanmış oluyorsunuz.

RECEP ÖZEL (Isparta) - Yani, Genel Müdürün kurumla ilgili bir şeyi yok diyorsunuz değil mi?

ALİ SERİNGİ (Gaziantep) – Recep Bey, sen boş ver.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – “Göreviyle ilgili var, bankayla ilgili yok.” diyor.

ALİ SERİNGİ (Gaziantep) – Bankanın kurumsal kişiliği değil, Banka Genel Müdürüyle ilgili var.

RECEP ÖZEL (Isparta) - Dediniz, dediniz.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Arkadaşlar, tartışmayı keselim artık.

BAŞKAN – Tamam arkadaşlar.

Buyurun.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sırayla geliyor Sayın Valim.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; bu görüşmekte olduğumuz tasarının bu maddesiyle, 6087 sayılı Yasa'nın 4'üncü maddesine yapılan değişiklikle genelge düzenleme yetkisi HSYK Genel Kuruldan alınıyor.

Şimdi, Avrupa Birliği istişari ziyaret raporlarında Adalet Bakanlığının genelge düzenleme yetkisinin savcıların idari görevleriyle, görevlerine ilişkin genelge düzenleme yetkisi 2010 referandumu sonucunda oluşturulan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna kanunun bu maddesiyle devredilmişti. Tasarının gerekçesinde kurulun genelge düzenleme yetkisinin Anayasa'nın 159'uncu maddesinde kurula verilen görevler arasında bulunmadığı açıklanmaktadır. Ayrıca, mevcut düzenlemenin, Anayasa'nın 140/6 fıkrasında hâkim ve savcılarının idari görevler yönünden Adalet Bakanlığına bağlı olduğuna ilişkin hükümle de uyumlu olmadığı ifade edilmektedir. Bunun yanı sıra, genel kurulda olan bu yetkinin kurul kararı şeklinde çıkması sebebiyle aleyhine yargı yoluna başvurulamadığı ve yargısal denetime tabi tutulmadığı vurgulanmaktadır. Bu gerekçelerle, Kurulun genelge düzenleme yetkisi kaldırılmaktadır. Anayasa'nın 144 ve 159'uncu maddeleri bir bütün olarak birlikte incelendiğinde, savcılarının idari görevleri ve adalet hizmetleri Adalet Bakanlığının görev alanına bırakılmış, teftiş denetimiyle hâkim ve savcılar hakkında inceleme ve soruşturmalar konusunda adli ve idari görev ayrımı yapılmıştır. Anayasa'nın 140/6 fıkrasındaki hükmün Anayasa'nın ilgili bu maddeleriyle birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Buna göre, bu hükmün zımnen mülga olduğu anlaşılmaktadır. Anayasa'daki bu düzenlemeye paralel olarak 6087 sayılı HSYK Kanunu'nun 4/1 (ç) bendi düzenlenmiştir. Anayasa'ya bağlı bir yasa metni söz konusudur. Anayasa'yla savcılarının adli görevleri ve hâkimlerin yargısal görevleri dışındaki teftiş denetimine paralel bir şekilde genelge düzenleme yetkisi de kurula verilmiştir. Kurulun çıkardığı bu genelgelere uyulup uyulmadığı kurul müfettişleri tarafından denetlenmektedir. Dolayısıyla, Anayasa'daki hükümlerle ve Avrupa Birliği raporlarındaki eleştirilere uygun olarak bu düzenleme yapılmıştır. Tasarıyla kurulun görev alanı dışına çıkarılan bu hükmün Adalet Bakanlığının görev alanına bırakıldığı açıktır. Oysa, mevcut yasal düzenlemelerde Adalet Bakanlığının bu hususlarda genelge düzenlemesine ilişkin açık bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. Kanunun açık hüküm koyduğu hâllerde Bakanlığın genelge düzenleme yetkisi bulunmaktadır. Böylesi bir hükmün kabulü hâlinde Bakanlık genelgelerine uyulup uyulmadığının denetimi kurul müfettişlerince yapılacaktır. Böylesi bir durumun hâkim ve savcı bağımsızlığı, tarafsızlığıyla bağdaşmadığı açık olup, çarpık ve karmaşık bir düzen oluşturacak niteliktedir; kaldı ki Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu genelgeleri kamuoyunda ve Avrupa Birliği raporlarında olumlu karşılanmış ve desteklenmiştir. Uygulamada hâkim ve savcılar ile diğer ilgili kurumlar nezdinde yerleşik bir hâl almış ve teftiş denetimlerine de yansımıştır, meslek içi eğitimlerde de uygulayıcılara defalarca anlatılmış ve birliktelik sağlanmıştır; genelgelere yönelik açılmış bir dava da yoktur.

Oluşan ve yerleşen bu kabul karşısında bu düzenlemenin iptali neticesinde ve anlaşıldığı kadarıyla, mevcut genelgelerin yeniden Bakanlıkça düzenlenecek olması karışıklığa neden olacaktır. Bu düzenlemenin kaldırılması aynı zamanda Avrupa Birliği raporlarına da aykırı olacağı için Avrupa Birliği sürecinde elde edilen ve uluslararası hukuk standartlarına uygun olan kazanımları da geriye dönüş niteliğindedir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Bak, madde dışına bir kelime çıkmadım.

BAŞKAN – Çıkmadın ve fazla da süre kullanmadın; onun için ayrıca teşekkür ediyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yılmaz Bey her zaman konuşuyor ona söz vermeyeyim. Neyse, kısa konuşursan söz vereceğim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kısa...

BAŞKAN - Tamam, peki.

Buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle Sayın Hamzaçebi'nin toplantının başında söylediği Anayasa Komisyonunun tali komisyon olarak toplanması gerektiği hususunda bir açıklama yapmak istiyorum.

Burada görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin Anayasa'ya aykırılığını görüşecek olan komisyon Adalet Komisyonudur. Adalet Komisyonu bu noktada yetkindir, hukukçulardan oluşmaktadır.

Ayrıca, Anayasa'ya uygunluğun incelenmesi hususu zaten İç Tüzük 38'inci maddede açıkça belirtilmiştir. 38'e göre Anayasa Komisyonuna böyle bir görev verilmemiştir çünkü komisyonlar kendilerine havale edilen kanun tasarı ve tekliflerini öncelikle Anayasa'ya uygunluk açısından denetleyeceklerdir. O anlamda Komisyonumuz da bu işlemi yapmış ve Anayasa'ya uygun olduğuna karar vermiştir.

Maddede genelge düzenleme yetkisinin Kuruldan alınıp Kurul Başkanına verilmesi hususu aslında demokratik hukuk devletinin ve Anayasa'mızın, Ali Rıza Bey'in de bahsettiği Avrupa Birliği raporlarının bir gereğidir. Çünkü şu anda mevcut düzenlememizde genelge ve yönetmelik düzenleme yetkisi Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulundur. Kurulun meslekten çıkarma cezalarının dışındaki bütün kararları, işlemleri yargı denetimine tabi değildir. Bir idari kurulun kararları yargı denetimine tabi değilse asıl ters olan, hukuk devletine uymayan böyle bir durumdur. O nedenle maddede, teklifte genelge düzenleme yetkisi Kuruldan alınıp Başkana verilmektedir. Kurulun Anayasa'yla verilmiş böyle bir görevi de yoktur. Aslında mevcut düzenleme Anayasa'ya aykırıdır. Bu Anayasa'ya aykırılık yeni teklifle de giderilmiş olmaktadır. Genelge düzenlemesi Kurul Başkanına verildiği zaman Kurul Başkanının düzenleyeceği genelgeler ve yönetmelikler eğer hukuka aykırı olduğu düşünülüyorsa yargı denetimine açık hâle gelmektedir; bu da yargı bağımsızlığı açısından, hukuk devleti açısından önemlidir.

Ayrıca, bu genelge düzenleme ve yönetmelik düzenleme yetkisi yargı yetkisinin dışındaki hususlarla ilgilidir. O nedenle mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkelerine de aykırı bir durum olmamaktadır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sayın Köse, buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında yargının nereden nereye geldiğini ben bir Çorum örneğiyle açıklamak istiyorum, anlatmak istiyorum:

2006'da Çorum Belediyesinde bir soruşturma vardı, parti içerisinden de soruşturma yapmak üzere o dönemin zannedersem Mahalli İdarelerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı geldi Çorum'a ve şikâyet konusunu, hem şikâyet edilenleri hem şikâyetçileri dinledi. Bir yargılama yapıldı; dönemin Belediye Başkan Yardımcısı, bir kısım belediye medis üyeleri önce rüşvetten ceza aldılar, daha sonra zannedersem Yargıtay bozdu ve daha ağır bir ceza ile cezalandırılmak üzere mahkemeye gönderdi, yani yargı iyi kötü işliyordu o dönemde.

Geçtiğimiz günlerde- geçtiğimiz yıl, öyle söyleyeyim- yine Adalet ve Kalkınma Partili Belediye Başkanıyla ilgili zimmet, rüşvet, ihtilâsla ilgili soruşturmalar yapıldı.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Beraat etti.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Anlatacağım, dinlerseniz anlatacağım, beraati de anlatacağım.

BAŞKAN – Dinleyelim arkadaşlar.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Anlatacağım işte, geldiği noktayı anlatmak için söylüyorum zaten. Beraat etti biliyorum, onu da söyleyeceğim.

Yine bir yargılama yapıldı. Yine partinin Mahalli İdarelerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Çorum'a geldi, o da soruşturma yaptı. Geldiğinde, Belediye Başkanı olduğunda, maaşı hacizli olarak gelen Belediye Başkanımız hazır beton tesisi sahibi olduğunu söyledi, gazetelerde kendi açıklaması. Devamında, hazır beton tesisi sahibi olduğunu gazetelerde yazmasına rağmen inkâr etti. Dava açıldı...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, burada olmayan bir arkadaşla ilgili iddiada bulunuyor.

TUFAN KÖSE (Çorum) – İzin verin, sizin yakın dostunuz biliyorum, izin verin.

Dava açıldı; dava sırasında şikâyetçiler şikâyetinden vazgeçirildi.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Beraat etti.

BAŞKAN – Tamam, bir saniye, dur.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Devamında, hâkim ve savcının tayini çıktı Sayın Bakan.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Hukuku böyle mi öğrendiniz? Böyle diyordunuz bana.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Ben seninle o konuyu konuştum, görüştüm.

Devamında bu belediye başkanı arkadaşımız beraat etti.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Ama adam yok burada.

TUFAN KÖSE (Çorum) – İzin verirsen...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Sayın Başbakan da burada yok.

BAŞKAN – Dinleyelim.

TUFAN KÖSE (Çorum) - Beraat etti; yani yargı iktidarın yönlendirmesine açık hâle getirildi. Bu dönemde olan, yargı için olan bu.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, sınavda kopya çeken öğrencinin bir savunması var belki size bir şeyler anımsatabilir. Böyle bir savunma yapmış, sizlerle paylaşmak istiyorum onu ve şöyle savunma yapmış:

“Sınavda kopya çektim; önceden de çekiordum şimdi yakalanmam manidar.

Sınavda kopya çektiğim araştırılsın ama niye şimdi?

Bu bana yapılan bir komplodur ve yakalayanlar cezasını çekecektir.

Eğer biz matematik dersinde kopya çekseydik tarihten 5 alabilir miydik, edebiyat sorularını çözebilir miydik? Bir kopyacı bunu yapar mı?

Bakın, bizden önce de kopya çekiliyordu. 1946’ da tek parti döneminde Mehmet kopya çekti, ona niye sustunuz?

Sınavda kopya çektiysem soruları bakalım sınıfa, çekmiş miyim çekmemiş miyim. Bu sınıf beni üç dönemdir başkan seçiyor.

Sınavda kopya çektiysem bana bildirin, somut bir şey varsa gereğini yaparım.”

Bugün yapılmak istenen düzenleme bu anekdotta anlatılanlarla çok yakın, size de bir şeyler anımsatmıştır umarım.

Değerli arkadaşlar, 12 Eylül referandumunda yapılan düzenlemeye biz “hayır” demiştik doğru. “Hayır” dedik. Niye “hayır” demiştik? Yargıyı istediğimiz kadar, hak ettiği kadar, çağdaş ülkelerin düzeyi kadar bağımsızlaştırmadığı için karşı çıkmıştık, yargıyı iktidarın tahakkümü altına soktuğu için karşı çıkmıştık; bugün de aynı sebeple karşı çıkıyoruz. Yargıda var olan son kırıntıları da, bağımsızlık adına var olan son kırıntıları ortadan kaldırdığı için “hayır” diyoruz. O gün ancak Anayasa değiştirerek yapabildiğiniz bu işleri bugün yasal düzenlemeyle yapabiliyorsunuz. “Hayır” demekle ne kadar haklı çıktığımız bir kez daha ortaya çıkıyor.

Sorgulamadan kabul ediyorsunuz, sorgulamadan kabul edecek bir yargı istiyorsunuz. Bu memleketi nereye sürüklüyorsunuz, nereye kadar sürükleyeceksiniz merak ediyorum. Dilerim sizleri savunmak da bir gün bizlere düşmez.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Toprak.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben Sayın Bakana bir soru sormak istiyordum: Şimdi, bu değişiklikleri, HSYK’yla ilgili değişiklikleri okuduktan sonra gerçekten kafama takıldı, bizim niye bir Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna ihtiyacımız var?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Almanya’da yok, İngiltere’de yok, Avusturya’da yok.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) - Bunu şunun için soruyorum; çünkü bir sürü para gidiyor buraya. Yani çalışan tepedeki insanları bırakın, işte çaycısından temizlikçisine, sekreterine, vesaire, binasına, eşyasına, toplantılarda dağıtılan çayına, kahvesine kadar gerçekten büyük bir masraf; oysa bunu okuduğunuzda bütün yetki şu anda sizin, siz gittiğiniz takdirde kim Adalet Bakanı olursa Adalet Bakanının elinde. Dolayısıyla, bu görevi Adalet Bakanı kendi ofisinden de yürütebilir. Niye bizim bir Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulumuz var? Çünkü okuduğunuzda her şeye ve her şeye, hâkimlerin atanmasına, atılmasına, disiplin soruşturulması açılmasına,

yükseltilmesine, hatta hatta yabancı ülkelere gönderilmesine, eğitime falan hepsine Bakan karar veriyor. Yani nedir şu kurulun bir amacı var mıdır, bu böyle olduğuna göre? Onu bir açıklarsanız çok sevineceğim çünkü hakikaten okudum, ben anlamadım.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum, hassaten teşekkür ediyorum, sağ olun kısa konuştuğunuz için. Zaten kısa konuşanlara öncelik veriyoruz burada.

Sayın Valim, siz üç gündür istihkakınızı epeyce azalttınız, bugün inşallah kısa konuşursunuz.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Sayın Başkanım teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Adalet Bakanlığının değerli yetkilileri, değerli katılımcılar, basın mensupları; bugünkü gelişme dikkate değer. Sayın Anayasa Komisyonu Başkanımız bulunmadığı için Anayasa Komisyonumuz bu tasarinin Anayasa'ya aykırı olup olmadığını değerlendirememiş. Sayın Burhan Kuzu Başkanımız eğer rahatsızsa geçmiş olsun dilekelerimizi sunmak istiyoruz. Bu rahatsızlık siyasi bir rahatsızlıksa Develi Şıhlı'dan hemşehrime yakışmaz.

Değerli katılımcılar, ilk gün Adalet Komisyonu bu tasarinin Anayasa'ya aykırı olup olmadığını oyladı tıpkı kardiyoloji uzmanlarının rahatsızlığının kalp cerrahisi gerektirip gerektirmediğini kararlaştırdıkları gibi ya da nöroloji uzmanlarının, nöroşirurji uzmanları yerine beyin operasyonu gerekip gerekmediği gibi bir karar verildi çünkü ihtisas komisyonları kendi asli görevlerini daha yetkin bir şekilde yaparlar. Sayın Tunç haklıdır, adalet misyonu olan biri gerçekten de birtakım değerlendirmeler yapabilir ama biz mülkiyede ilk iki sınıfı genel, son iki sınıfı ihtisas sınıfı olarak okuduk. İdari şubeye ayrılan mali şubenin işine karışmadı, mali şubeye ayrılan harici şubenin işine karışmadı. O bakımdan ihtisaslara saygı duymak lazım. Bu konuda Sayın Anayasa Komisyonu Başkanımızı ve onu denetlemekle görevli olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımızı göreve ve sorumluluklarını yerine getirmeye davet ediyoruz. Uzun sözün kısasını söyleyeceğim Sayın Başkanım. Büyük Atatürk "Söz konusu vatansa gerisi teferruat." diyor. Eğer söz konusu yargının bağımsızlığı ise gerisi teferruat. "Millî irade, millî irade" deniyor. Gelin millî iradeye başvuralım. Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulunun...

BAŞKAN – İnsicamı bozmayalım. Ali Rıza Bey, Sayın Valim size bozuldu orada.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Özür dilerim.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim, hayatım boyunca boşa konuşmadım, buna Sayın Başbakan da tanıktır. Çankırı'ya geldiğinde konuşurken Sayın Başbakanı biri bloke etti, konuşmama ara verdim, Sayın Başbakanın dikkatini çekti, blokaj sona erdi, konuşmama devam ettim.

BAŞKAN – Tamam, şimdi sorun yok.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Değerli Başkanım, "millî irade, millî irade" deniyor. Hay hay millî iradeye başvuralım, Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu gerekli midir, değil midir? Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu Sayın Adalet Bakanın iki dudağından çıkan keyfî talimatlara göre hareket etmeli midir, etmemeli midir?

Küçük bir bilgi, bugünün bir olayını sizlere okuyarak yorumumu bitireceğim. "Çaldıkları altınları atarak kaçtılar." Nereden ilgisi olduğunu da arz edeceğim. "Bursa'nın İnegöl ilçesinde kiraladıkları otomobil ile önce Mesudiye Mahallesinden iki, ardından da jandarma bölgesinde bir hırsızlık yaptılar. Hırsızları suçüstü yakalamak isteyen İlçe Emniyet Müdürlüğüne bağlı ekipler otomobili takip etmeye başladı. Hırsızlık yaptıkları gerekçesiyle aranan zanlılar polisin nefes kesen takibi sonucu araçlarını bırakarak yaya olarak kaçmaya çalışırken yakayı ele verdiler." devamı var ama zaman almamak için burada kesiyorum. Demek istediğim şu: Tam bu aşamada soruşturma görevi veren savcı görevden uzaklaştırılıysaydı, soruşturma talimatı veren amir, ekiplere: "Siz oradan çekilin, ben başka ekip sevk ediyorum." deseydi, bugünkü duruma ne kadar benzer bir durum ortaya çıkacaktı? Bugünkü durum bundan farklı bir durum mu? Böyle bir şey olmaz, oyun başlamış savcı görevden uzaklaştırılıyor, polis operasyon yapmış, çekiliyor veya operasyondan alıkonuyor, adli kolluk görevini yerine getirmiyor. Getirmeyen kadar getirtmeyen de ağır sorumluluk ve mesuliyet altındadır.

Millî irade konusuna gelince, gelin, halk oylamasına gidelim. HSYK'yı bağımsız işlev yapmaktan alıkoyan bir madde koyalım. Diyelim ki: "Göreve başlatılan savcılar görevden alınabilir, operasyonu başlatan polisler, amirler görevden el çektilerilebilir ve 17 Aralık operasyonu uluslararası komplonun, bir çetenin ürünüdür." Yüce halkımızın tasvibine sunalım. Kabul edilirse bizim de başımızın üstünde yeri var.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN –Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkana söz veriyorum. Sayın Akif Hamzaçebi, size söz veriyorum.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben Anayasa Komisyonunun toplanamamasına ilişkin olarak bir değerlendirme yaptım, Sayın Yılmaz Tunç arkadaşım benim değerlendirmeme karşı bir açıklama yaptı ama benim söylemediğim şeyleri ben söylemişim gibi bir değerlendirme yaptı, onun için konuyu açıklığa kavuşturmak istiyorum.

Birincisi: “Anayasa Komisyonunun toplantıya çağırılmasını İç Tüzük’ün 26’ncı maddesinin son fıkrası uyarınca komisyon üyelerinin üçte 1’i talep etmiştir.” Ben bunu ifade ettim. Bu talep uyarınca “Anayasa Komisyonunu Komisyon Başkanı toplantıya çağırarak zorundadır.” dedim. İç Tüzük’ün 26’ncı maddesi komisyon başkanına bir takdir hakkı vermiyor yani toplantıya çağırılmamak gibi bir takdir hakkı yok. Toplantının hangi amaçla yapılacağı, o toplantıda hangi değerlendirmelerin olacağı, gerekçesi... Bu konuya hiç girmedim ben. Elbette her komisyonda olduğu gibi Adalet Komisyonu da görüşmekte olduğu teklifle ilgili Anayasa’ya aykırılık iddialarını değerlendirebilir, hiç tartışmaz. Ama bu demek değildir ki: “Adalet Komisyonunda görüşülmekte olan bir teklifle ilgili olarak Anayasa Komisyonunun üyeleri Anayasa Komisyonunu toplantıya çağırabilir.” Böyle bir şeyi söylemek mümkün değildir. Hatta bir başka komisyonun üyeleri dahi, örneğin- Plan ve Bütçe Komisyonu da belki tali komisyon olabilir bu düzenlemeyle ilgili olarak, Plan ve Bütçe Komisyonu da tali Komisyondur- Plan ve Bütçe Komisyonunun üyeleri de İç Tüzük’ün 26’ncı maddesinin son fıkrasını kullanmak suretiyle Plan ve Bütçe Komisyonunu toplantıya çağırabilirler, hiçbir engel yok. O toplantıda o komisyonlar Anayasa’ya aykırılık iddialarını değerlendirebileceği gibi başka konuları da gayet iyi bir şekilde kendi görev alanlarına uygun olarak değerlendirebilirler. Ben bunu söyledim. Sayın Yılmaz Tunç’un söylediği gibi “Adalet Komisyonu bunu değerlendiremez.” şeklinde bir değerlendirme yapmadım. Her ne kadar Adalet Komisyonunun iktidar partisine mensup milletvekilleri değerlendirmelerini bu konuda hukuki değil, siyasi olarak yapsalar da Adalet Komisyonu da bu değerlendirmeyi tabii ki yapabilir ama gördüğüm bu değerlendirme hukuki olmuyor siyasi. Siz de biliyorsunuz ki bu teklif Anayasa’ya aykırı.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Turgut Bey’in müsaadesine sığınarak, mazereti olduğu için Ayşe Hanım’a söz veriyorum.

AYŞE NEDRET AKOVA (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, saygılar.

Cumhuriyetin ilanından sonraki inişli çıkışlı siyasi tarihimizden bugüne geldiğimizde ülkemizdeki demokrasi uygulaması iyileşeceğine aksine kötüleşmiştir. Anayasa’nın 1’inci maddesine göre devletin şekli cumhuriyettir. Anayasa’nın 2’nci maddesi ise cumhuriyetimizin niteliklerini tanımlar. Buna göre, “Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir”. O zaman cumhuriyetin vazgeçilmez koşullarından birisi demokrasidir. Serbest seçimler, demokratik hak ve özgürlüklerin çoğunluğa karşı da güvencede olması demokrasinin işleyişi için zorunludur.

İktidarın sınırlarının çizilmesi, devletin tüm yetki ve güçlerini kullanan yöneticilerin yetkilerini kötüye kullanmasını ve bireysel hak ve özgürlükleri kısıtlamasını engellemek için, kuvvetler ayrılığı prensibiyle yasama, yürütme ve yargının birbirinden bağımsız olması gerekir. Ancak ülkemizde bugün uygulanan şekliyle yasama, yürütmenin kontrolü altına girmiştir. Buna ek olarak, yüzde 10 seçim barajı nedeniyle Mecliste temsil edilemeyen birçok parti yüzünden, Meclisin sandalye dağılımı seçimde 1’inci çıkan parti lehine demokratik olmayan bir şekilde oluşmuştur. Bu da yasama üzerinde yürütmenin kontrolünü sağlamaktadır. Şimdi yargı erki de, yürütmenin elinde tamamen toplanmak istenmektedir. Türkiye Cumhuriyeti’nde kuvvetler ayrılığı prensibi işlemiyorsa, demokratik hak ve özgürlükler kısıtlanıyorsa, bizim yönetim şeklimiz nedir diye bir düşünmemiz gerekir. Sayın Emre Kongar Hocamız “Demokrasimizle Yüzleşmek” isimli kitabında Türkiye’deki siyaseti “Aşağıdaki küçük yağmacılarla yukarıdaki büyük yağmacıların oynacağı hâline gelmiş, adına demokrasi denilen ama aslında yağmacı bir liderler oligarşisine dönüşmüş çok partili düzen.” olarak tanımlıyor.

Hep bundan daha kötüsü olamaz dediğimiz noktada daha da kötüsünü görüyoruz, yaşamak zorunda bırakılıyor. Sayın Başkan, ben otuz beş yıldır avukatlık yapıyorum. Biz Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulundan Adalet Bakanının çıkacağı günü beklerken tam tersine Adalet Bakanının yetkilerinin artırıldığı bir düzenle karşı karşıyayız. Bunu kabul etmemiz hakikaten yaşamımızda mümkün değil.

Komisyonunda tartişılan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısını değiştirip, ortada yapı falan bırakmayan bu kanun teklifi demokrasinin geldiği en kötü noktadır. Tasarı yasama, yürütme ve yargıyı tek bir çatı altında birleştirerek, cumhuriyetin temel niteliği olan demokrasiyi ortadan kaldırarak Anayasa'yı kesin ihlal etmektedir. Anayasa'ya aykırı olan bu kanun teklifinin hemen geri çekilmesi gerekmektedir.

Sözde demokrasi ile yönetilen ölkemizde, yasama, yürütme ve yargının tek bir elde toplanmasını kabul etmek de mümkün değildir. Erklar ayrılığı, vatandaş iktidar karşısında koruyan ve kollayan en önemli araçtır. şimdi devleti, görevini kötüye kullanarak yağmalayan ve yağmalanmasına izin verenleri korumak istendiği için yapılan düzenlemeler ileride daha büyük sorunlar ortaya çıkaracaktır. Bu kadar yetkinin verildiği bir makamın, ileride kimlerin elinde, kimleri koruyup yine vatandaş mağdur edeceğini hiç düşünmüyor musunuz?

"2010 Anayasa referandumu ile daha bağımsız hâle getirdik." dediğiniz HSYK'yı bugün tamamen bir makama bağlamak için çabalamanız halkın iradesini de hiçe saydığınız, 2010'da halkı kandırdığınız anlamına gelmektedir. şimdi sizden şunu itiraf etmenizi bekliyoruz: "AKP olarak 2010 yılında halkı kandırdık, bağımsız HSYK istemiyorduk, şimdi bağımlı hâle getirmek için çalışıyoruz çünkü yolsuzluklara, devleti yağmalamaya, görevimizden aldığımız gücü kötüye kullanmaya devam etmek istiyoruz". Zaten bu kanun teklifiyle AKP olarak bu itirafı yapıyorsunuz.

Ağır ithamlar, iftiralar, ortalıkta dolaşan özel belgeler, görüntüler ve basın yoluyla, baskı altında tutulan yargı mensuplarının, hukuki tarafsızlığını ve bağımsızlığını imkânsız hâle getirecek, atama ve soruşturmalarını tümüyle Adalet Bakanına bağlayacak bir düzenlemenin getirilmeye çalışılmasını kabul etmek mümkün değildir. Baskı, tehdit, ben yaptım oldubitti ile çıkarmaya çalıştığınız bu kanun teklifi, sadece sizin yolsuzluk yapan ve yolsuzlukları örtmeye çalışan bir Hükümet olduğunuzu ortaya iyice çıkarmıştır. Adli kovuşturma ve yargılamada yakınları bulunanların bizzat kovuşturmayı yapan emniyet ve yargı mensuplarını görevden almaları, bunun ölkede çapında personel ve bürokrat kıyımına dönüşmesi iktidarınızın ne kadar başarısız olduğunu ve ne kadar adil olmayan bir yönetim sergilediğini iyice ortaya çıkarmıştır.

Demokrasi, tarafsız ve evrensel hukuk değerleriyle yönetilen bir hukuk devletinden, bir gecede kanunlar çıkarılarak, orman kanunu ile yönetilen bir hukuk devletine eğriilmemizi kabul etmiyoruz. Bu yanıştan başta dönölse daha iyidir; yanışta direnmeniz bir gün yine başınıza iş açacaktır.

Kuvvetler ayrımını ortadan kaldıran, cumhuriyetimizin geleceğini tehdit eden bu gidişatı durdurmak için, adalete ve hukukun üstünlüğüne saygılı olmaya ve yargının bağımsızlığını yok edecek uygulamalardan vazgeçmeye çağırıyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAşKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Turgut Bey, buyurun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Başkanım, Bakanımız telefonla konuşmasını bitirsin çünkü belki önemli bir şey konuşuyor da olabilir.

BAşKAN – Yok, konuşmuyor. Ben gördüm de onun için.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hayır, hayır, konuşabilir, gayet normal, önemli de olabilir. Yok, benim söyleyeceklerim biraz kendisinin takip etmesi gereken şeyler de...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kusura bakmayın.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Öncelikle, maddeyle ilgili konuşacağım. Bir de önerge dağıttınız maddeyle ilgili olarak, onunla ilgili de...

BAşKAN – O sonraki maddeyle ilgili herhâlde.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Efendim, bununla ilgili.

BAşKAN – Öyle mi?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Tamam, işte, 26'dan sonra... Bununla ilgili değil mi önerge?

BAşKAN – Yok, yok, bu 26'yı konuşuyoruz şimdi, o 27'yle ilgili, o kenarda dursun şimdi.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Tamam, neyse, önergeyi de, biraz sonra yine onları konuşacağım zaten.

şimdi, Sayın Bakanım, bugün yine haberlere sabahleyin bir şey düştü. Ne oldu? İşte, Kilis'te bir operasyon yapıldı. Bu İHH yani İnsani Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı... şimdi, bu vakıflarla ilgili olarak birtakım iddialarla bir soruşturma, daha doğrusu merkezinde arama yapılmış. İşte, onu okuduk sadece ama akşamüzeri hemen şu cevap...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – O öyle değil; bir şahıs aranıyor, orası arıyor, kurumla ilgili değil.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, akşamüzeri gelen haber şu yani ben şuraya geleceğim: Kilis'teki Terörle Mücadele Şube Müdürü -ismi de var- görevden alınmış. Şimdi, bu iş nereye gidiyor böyle diye ben düşünüyorum. Ya, bu polisler artık sokakta hırsız kovalamazlar, kimseyi tutmazlar. Yani şimdi, bu devletin bu görevlerine layık görülen insanlar, savcılar, polisler, ya bunlar herhangi bir soruşturma yapma yetkinliğine, yeterliliğine sahip insanlar değil midir? Yani şimdi buradan iki şey çıkar; bir, "Biz Hükümet olarak yolsuzluk yapmayız, bizimle ilgili birileri bir şey yapıyorsa bu kasıtlıdır, darbedir." Nedir? İşte, Sayın Başbakan, bugün bir şeyler söylüyor, bunu 1960 darbesine, 1982'ye götürdü, "Ona benzer bir olaydır yaşadığımız." falan dedi ya da "Bizim desteklediğimiz, bizimle beraber hareket eden insanlar da yolsuzluk yapmaz, onlar da yanlış yapmazlar. Eğer siz bu ülkede onlara veya bize karşı bir soruşturma başlatırsanız hayır kardeşim, olmaz." Yani böyle bir tablo, işin suyu çıktı derler ya, aynen öyle bir tablodayız. Nerede bir şey var, pat, orada derhâl, öğleden sonra, akşamüzeri alınıyor. Peki, bu kamu görevlileri işlerini nasıl yapacaklar? Yani az önce söyledim. Yani ben polis psikolojisi olarak bu insanlar inanın, suçluyu görsünler takip etmezler.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Usulüne uygun yapsın, ederler.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Etmezler çünkü diyecek ki: "Ya, bu suçlunun bu iktidarla bir yakınlığı, arkadaşlığı, akrabalığı falan vardır, öğleden sonra beni de bunlar bir tarafa alırlar, çağırırlar." Ya, bu işe bir dur denmesi lazım. Bu soruşturmaları yapan insanlar bu devletin emniyet müdürleri, polisleri değil mi? Bakın, sonra okurum bunları. Yani dün de birtakım tapeler çıktı, bunların içerisinde -hoş değil ama bunlar yayınlandı- işte, hem Amerika'daki Sayın Gül'en'in telefonla görüşmelerinin bir kısmı yayınlandı hem de Sayın Başbakanın yanındaki önemli kişilerin, bürokratların, müdürlerin birtakım şahıslarla yaptığı telefon konuşmaları yayınlandı. Şimdi, baktığımız zaman, bunların içerisinde bir şeyler var, yok değil, bunlar yayınlanıyor, siz inkâr ettikçe "Hayır kardeşim, yok böyle bir şey, bunları bastıralım, kapatalım." dedikçe birileri de "Hayır, var." diyor. Bakın, buna sizin Bakan olarak mutlaka bence gereken uyarıları yapmanız lazım, Adalet Bakanısınız. Hele hele bu yasayla Türkiye'yi nereye götürmeye çalıştığımızı hepimiz biliyoruz, konuşuyoruz, arkadaşlarımız da biliyorlar. Her ne kadar şu anki uygulama buradan giriyor buradan çıkıyor. Çünkü, bir görev verilmiş, bu verilen görevi bir an evvel tamamlamak gibi bir mücadele yapılıyor. Sizleri bu konuda uyarıyorum. Türkiye Cumhuriyeti, kurumlarıyla gerçekten, özellikle emniyet camiası, yargı camiası, orada görev yapan insanların yeterliliği, yetkinliği bu konuda Türkiye'de önemli mesafe katedilmiş yani bu insanlar bu kadar mağdur edilemez. Yani öyle bir noktaya geldi ki olay, iktidar ve iktidara yakın olan, iktidarın desteklediği kişilerle, kurumlara, derneklerle ne işe-bunu Deniz Feneri olayında da gördük- hiçbir şekilde soruşturma, inceleme, araştırma yapılamaz.

Peki bu önerge bu maddeyle ilgili değil mi şimdi Sayın Başkanım? Biz 26'yı... İlave bir madde verdiniz.

BAŞKAN – Yok, baştan bir madde ekledik, o bitti, 26'ya geçtik. Şu anda 26'yı görüşüyoruz.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ha şu anda 26'yı görüşüyoruz.

BAŞKAN – Evet. Onunla ilgili söyleyeceklerinizi isterseniz bir sonrakinde...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bir sonraki maddede, 27' de...

BAŞKAN – Evet, orada söyleyin.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Tamam o zaman, orada konuşayım, orada zaten söz alacaktım. Ben bu konuyu dile getirmek istedim.

BAŞKAN – İyi olur, varsa söyleyecekleriniz daha iyi olur.

Evet, teşekkür ediyorum.

Hocam, buyurun.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Adalet Komisyonunun değerli üyeleri, Antalya Milletvekili Gürkut Acar.

Türkiye, hukuk devleti olmaktan çıkmış bir kanun devleti hâline getirilmiştir Sayın Bakan. Şimdi, kanunlar da dikiş tutmuyor, sürekli Anayasa'ya, hukuka aykırı kanun değişiklikleri yapılıyor. Hukuk devleti nedir? Anayasa Mahkemesi bir kararında diyor ki: "Hukuk devleti, tüm işlem ve eylemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdürmeyi amaçlayan..."

Sayın Başkan, herhâlde ben konuşmasam daha iyi olacak.

BAŞKAN – Arkadaşlar lütfen, lütfen arkadaşlar. Konuşmayı keselim.

Hocam devam edin, buyurun.

GÜRKUT ACAR (Antalya) –Sayın Bakanım, bakınız, Anayasa Mahkemesinin bir kararını okuyorum. Bu, hukukun temelini oluşturan Anayasa Mahkememiz, dünyanın anayasa mahkemeleri içerisinde en eski olanlarından bir tanesidir. Şöyle diyor: “Hukuk devleti, tüm işlem ve eylemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdürmeyi amaçlayan ve hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa’ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, insan haklarına saygı duyarak bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, yargı denetimine açık, yasaların üstünde, Anayasa ve yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri bulunduğu bilincinde olan devlettir.” diyor.

Şimdi, Sayın Başbakan hukuk devleti konusunda ne söyledi bir de ona bakalım. Yargıya yönelik sözlerini söylüyorum sadece Sayın Başbakanın: “Ulemaya sorun.” diyor Danıştaya. “Artık bıçak kemiğe dayandı.” diyor. “Bu kararlar ideolojik.” diyor kendi işine gelmeyen mahkeme kararlarına. “Anayasa Mahkemesi Anayasa’nın üstünde değil.” diyor. “Kuvvetler ayrılığı engel.” diyor. Bu zihin yapısına sahip bir başbakanın yönetiminde Türkiye zaten bir hukuk devletine dönüşmezdi ve dönüşmesi de mümkün değildi ve şimdi geldiğimiz nokta da budur.

Hukuk devleti ve kuvvetler ayrılığı çok uzun zamandır rafa kaldırıldı zaten bu iktidar tarafından. Hukuk devleti, yargı kararlarının uygulandığı devlettir değerli arkadaşlar. Anayasa’da ne diyor? Hepinizin bildiği cümle ama tekrarlayayım, tarihe not düşmek açısından: “Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.” Şimdi, sanki Anayasa’da böyle bir hüküm yokmuş gibi AKP iktidarı, mahkeme kararları uygulanmasın diye Türkiye Büyük Millet Meclisinden kanun çıkardı. Değerli arkadaşlar, kanun çıkardık yani bu kanun da özelleştirmeye ilgili çıktı ve özelleştirme yargının işlemediği bir alan hâline getirildi ve bu kanunu Anayasa Mahkemesi iptal etti. Edince, Sayın Başbakan ve o zamanki yöneticiler hep şunu söylediler: “Anayasa Mahkemesi millî iradenin üstünde değildir.” Değerli arkadaşlar, yargıyı millî iradenin bir parçası değil de sadece seçimi gelen organları millî iradenin parçası sayarsanız, o zaman burada bir temel eksikliğiniz var demektir. Burada, değerli arkadaşlar, millî irade dediğiniz şeyin bir parçasını da yargı kullanıyor. Bunu, iktidarı buradan çok ciddi şekilde uyararak söylemek istiyorum.

Bakınız, bu özelleştirmenin içinde neler vardı, onları kısaca bir gözden geçirelim. TÜPRAŞ’ın yüzde 14,76’sının kapalı kapılar ardında İsraili iş adamı Sami Ofer’e satışı var. Balıkesir SEKA var, limanlar var. 305 milyon dolarlık Seydişehir Eti Alüminyum AŞ özelleştirmesi kapsamında bedava verilen 2 milyar dolarlık Oymapınar Barajı var. Bunların tümünün ülkeye verdiği zarar 10 milyar dolar düzeyindedir. Yargı, 10 milyar dolarlık zararı önleyecek karar alacak, siz buna ideolojik deyip, kanunla yargının etrafında dolanacaksınız, bunun adına hukuk, bu ülkeye de hukuk devleti denecek. Bu mümkün değildir.

Yargıya iktidarın müdahalesiyle ilgili ikinci örnek MİT soruşturmasıdır. Bir hatırlatma yapıyorum değerli arkadaşlar. Mahkeme MİT Müsteşarı ve MİT personelini ifadeye çağırdı. Gittiler mi? Hayır. Günlere yasanın çıkması beklendi, savcı MİT Müsteşarını aradı “Bugün yoğunum, gelemem.” dedi yani “Bugün git, yarın gel.” dedi. Hem de devletin savcısına. Ve Sayın Başbakan bunu “Ben kendi Müsteşarımı yedirmem.” şeklinde kamuoyuna açıkladı. Değerli arkadaşlar, “Kendi Müsteşarımı yedirmem.” demek “Kanun benim.” demektir. O dönem de, Avrupa’da çok uzaklarda kalmış bir dönemdir. Yasa çıkıncaya kadar yani MİT Yasası, yargı durdu, adalet durdu. Böyle hukuk, böyle adalet olur mu değerli arkadaşlar? Sonra yasa çıktı, Cumhurbaşkanı dört saatte hukuk devletinin bittiğini onayladı. Hükûmet mahkemelere dedi ki: “Bana dokunamazsın, benim adamlarıma da dokunamazsın.” Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı diyor ki: “Anayasa 138 çökmüştür.” Sokakta gezen biri bunu söylese anlarım. Bunu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı söylüyor değerli arkadaşlar. Mahkemelerin bağımsızlığı kalmadıysa, 138’inci madde çöktüyse adalet çökmüştür ama onu çökerten bu iktidarın ve Hükûmetin bizzat kendisidir.

Bakınız, şimdi, 17 Aralık soruşturmasıyla hukuksuzluğun, yargıya müdahalenin zirve yaptığı, hukukun, adaletin olmadığı, hukuk güvenliğinin Başbakanın iki dudağı arasında olduğunun kanıtlandığı, aslında en kaba şekilde gözümüze sokulduğu bir süreci yaşıyoruz. Başbakan, 4 Bakan ve çocuklarının adlarının karıştığı yolsuzluk ve rüşvet olaylarını örtebilmek, kendi oğlu Bilal Erdoğan’a uzanacak yolsuzluk soruşturmasının önünü kesebilmek için her yolu mubah gören bin anlayışla saldırıyor.

Bu sabahki konuşması da onlardan bir tanesiydi. Başbakan, devlet adamı olmadığını kanıtlamıştır ve yolsuzluk soruşturmasını Türkiye’de Anayasa’nın hukuk devleti ilkesinin, kuvvetler ayrılığı ilkesinin, mahkemelerin bağımsızlığının yok edildiği bir aşamaya getirmiştir. Sayın Başbakan, “Paralel devlet, devlet içinde devlet.” diyerek, yolsuzluklarda adı geçen bakanlar “Zamanlaması manidar.” diyerek, “Cambaza bak.” diyerek yolsuzluğu örtmeye çalışıyorlar. Bakınız, bu yolsuzluklardan Başbakanın bilgisi vardır. MİT’in 18 Nisan 2013 tarihli doğrudan Başbakana verdiği bir rapor var değerli arkadaşlar, haberiniz var mı bilmiyorum. 18 Nisan 2013 MİT diyor ki: “Bakanların Zarrab ile ilişkisi ortaya çıkarsa Hükûmet zor durumda kalır.” diyor. 18 Nisan 2013’te

Başbakanın masasına konuluyor bu rapor yani olay yeni bir olay değil değerli arkadaşlar. Savcı gizli bir soruşturma yürüttü, delillerini mahkemeye sunarak yakalama, gözaltı ve tedbir kararları istedi. Mahkeme bu kararları verdi. Savcı, mahkeme kararlarını yerine getirmesi için emrinin altındaki kolluğa talimat verdi. Peki ne oldu? Polisler bu talimatı yerine getirdi mi? Hayır. Emniyet müdürü ifadeye çağrıldı, ifade vermeye gitmedi. Türkiye’de artık mahkeme kararlarını uygulamayan; mahkemeleri, hâkimi ve savcıyı takmayan bir polis teşkilatı var. Değerli arkadaşlarım, hangi noktaya geldiğimizi bir tespit edelim önce.

BAŞKAN – Sayın Acar, yavaş yavaş toparlayabilir misiniz.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Efendim toparlayacağım, müsaade edin. Çok az kaldı zaten.

Adli Kolluk Yönetmeliği değiştirilmeye çalışıldı. Hukuka aykırı olduğu her yanından sırtan bir düzenlemeydi. Emniyet müdürünü, valiyi neredeyse savcının amiri yapmaya kalktılar. Sayın İçişleri Bakanı diyor ki: “Konuşma tapelerine ekleme yapılmış.” Yani diyor ki: “Polis teşkilatı yasalara ve mevzuata uygun davranmıyor, masum insanlara komplo kuruyor, tuzak kuruyor, kumpas kuruyor.” Bunu kim söylüyor? Uzun süre İstanbul’da Vali olarak, sonra da İçişleri Bakanı olarak polisin bizzat başındaki isim söylüyor. Tuzak kuran, komplo kuran, tapelere ekleme yapan polis nasıl oluyor, nasıl olabiliyor? Bunu yapıyorsa da bizzat sorumlusu sensin çünkü polisin başındaki adam sensin. Bunun da hesabını vermen lazım.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, AKP -kusura bakmasın AKP’li kardeşlerim ama bir tespit yapıyoruz- kadrolaşma anlayışıyla bütün kurumları alt üst etmiştir. Bütün kurumlardan Atatürk’ü silerek, Atatürkçü aydın insanları dışlayarak bütün kurumları çürütmüştür. Türkiye şimdi bu süreci yaşıyor. Bugüne kadar AKP’nin yargı paketlerinden adalet, demokrasi paketlerinden de demokrasi çıkmamıştır. Bundan sonra çıkmasının da mümkün olduğunu sanmıyorum.

Değerli arkadaşlar, bakınız, şimdi, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu yeniden gündemde. Anayasa referandumu ile oluşturdukları, 17 Aralık’a kadar her türlü işlemine kefil oldukları HSYK şimdi nefret edilen bir kurum hâline geldi. Bakın, 2012’nin başında, bu, Ergenekon ve Balyoz davalarını yürüten hâkim ve savcılarla ilgili çok şikâyet var değerli arkadaşlarım.

Sayın Bakanım, siz yeni bakan oldunuz, size başarılar diliyorum ama bunları biz size söylemek zorundayız Sayın Bakanım, dikkatinize sunmak zorundayız. Bakınız, Sayın Bakanım, bakın, ben sordum, Sayın Bakana dedim ki, Adalet Bakanı Sadullah Ergin’e: “Bunlar hakkında, Ergenekon ve Balyoz davalarını yürüten hâkim ve savcılarla ilgili çok şikâyet var. Kaç tane şikâyet var?” ve 12 Nisan 2012 tarihinde bu Balyoz ve Ergenekon davalarına bakan savcılar ve hâkimler arasında 372 tane şikâyet olduğunu söyledi. Sayın Bakanım, sordum, dedim ki: “Peki, 372 şikâyet dilekçesi var, hangi işlemi yaptınız?” Sıfır. Bir tek soruşturma açılmamış o tarihe kadar. Yani iktidarınızın işine geldiği sürece şikâyetler olsa bile kulaklarınızı tıkadınız. Şimdi, o işlemleri yapanları vatan haini sayacaksınız.

BAŞKAN – Sayın Acar, lütfen toparlayalım.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Şimdi, yeni getirilen HSYK teklifiyle neredeyse yargı tamamen...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hâkim ve savcıların şikâyetlerini...

BAŞKAN – Tamam, tamam...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Ama doğru şeyler söylesin.

BAŞKAN – Tamam, Şuay Bey...

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Değerli arkadaşlar, bakın, biz bir tespit yapıyoruz. Ben konuşayım, siz de konuşun, başımın üstünde yeriniz var. Müsaade edin, bakın, bitiriyorum, bakın değerli arkadaşlar.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Adalet Bakanı gündeme almış da...

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Değerli arkadaşlar, bakın...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Gündemi Bakan belirliyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, dinleyelim.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Şimdi, yeni kanunla ilgili olarak, değerli arkadaşlarım, bakın, tarihe bir not düşüyoruz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, konuşmacıyı dinleyelim, zaten bitiriyor o da.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Şimdi, yeni getirilen HSYK telifiyle neredeyse yargı tamamen Adalet Bakanlığına bağlanıyor. Biz Adalet Bakanı HSYK’dan çıksın derken bakan tam tersine, tek yetkili hâline getiriliyor. Biz sürekli, yıllardan beri, bütün barolar, bütün yargı kurumları...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Bütün baroları dâhil etmeyin.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Evet, baroların hepsi burada yargı bağımsızlığının sağlanması için savcılarının ve bakanın ve müsteşarın oradan çıkmasını söyledi Barolar Birliğinin hazırlamış olduğu yargı bağımsızlığıyla ilgili bütün belgelere bakarsınız.

Şimdi, burada bakan tek yetkili hâle getiriliyor. Şimdi, HSYK 6 kişi hakkında inceleme yapma kararı aldı. Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ ne diyor? “3 kişi hakkında bu incelemeyi yaptırmayacağım.” diyor. Kim bu 3 kişi? Bunlar yolsuzluk soruşturmasını yürütenler. Bunlar incelenecek, bunu engellemeye çalışanlar soruşturulmayacak.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, ses fazla, anlayamıyoruz.

BAŞKAN – Hayır, gürültü çıkmasın da...

Sayın Acar, lütfen...

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkanım, bitireceğim ama bu seste ben de çok yoruluyorum.

BAŞKAN – Madde üzerinde olduğu için konuşmalarımız, biraz kısa tutarsak memnun olacağız.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Evet, bitiriyorum efendim.

Ben de sesimi ayarlamaya çalışacağım, özür dilerim.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Şimdi, efendim, HSYK yargıyla ilgili genelge çıkaramayacak, Genel Kurulun gündemini Sayın Bakan belirleyecek, dairelerin başkanlarını ve üyelerini Bakan belirleyecek, teftiş kurulu HSYK’ya karşı sorumluydu, teklifle Bakana karşı sorumlu olacak, HSYK’nın bütün idari personeli, tetkik hâkimleri Bakan tarafından belirlenecek. Olağanüstü koşullar altında olağan hukuk yapılamaz değerli arkadaşlarım. Günü kurtarmak, bir yolsuzluğu örtmek için hukuk yaptığınızda bu sakat bir hukuk olacaktır. Türkiye hukuk devleti olmaktan çıkmıştır.

Şimdi, son olarak bir alıntıyla son vermek istiyorum sözlerime. Bu alıntı şöyle diyor: “Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulunun (HSYK) yapısını değiştirmek üzere hazırlanan taslak böyle özetlenebilir. 12 Eylül 2010 referandumunda Hükûmet tarafından ‘devrim’ diye sunulan HSYK şimdi ‘darbeci’ olmakla suçlanıyor. HSYK, yargı sisteminin vanasıdır. Oradan sisteme katılan yargı gücü alt katlarda yasalar ve hukuk ilkeleri çerçevesinde dağıtılır. Hükûmet o vananın tümüyle kendi elinde olmasını istiyor. Taslağa göre tüm hâkim ve savcıların kaderi Adalet Bakanında olacak, bakanın kaderi de Başbakan’da olduğuna göre, Erdoğan tek seçici, karar verici hâline geçecek. ‘RECEPTAY’ diye kısaltabileceğimiz bir kurum daha oluşacak.”

Değerli arkadaşlarım, biz sizi buradan tarihsel sorumluluğumuzla uyarıyoruz. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunu lütfen “Receptay” hâline getirmeyiniz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Türmen, buyurun efendim.

RIZA TÜRMEEN (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben seçim bölgemde olduğum için ilk defa konuşuyorum. O yüzden bazı genel görüşlerimi açıklamama izin verin.

Bir kere, tabii, bunun zamanlamasına dikkat etmek lazım. Bu HSYK değişikliği hangi zamanlamaya rast geldi? Bir yolsuzluk iddiası ortaya çıktı. Yolsuzluk iddiasıyla ilgili büyük bir soruşturma başlatıldı, soruşturmanın önü kesildi. Yönetmelik değiştirildi, Adli Kolluk Yönetmeliği değiştirildi soruşturmanın önünü kesmek için. İkinci soruşturma açılmadı nitekim ve HSYK yönetmelik değişikliğinin yanlış olduğunu, hukuk devletinde böyle bir şeyin olamayacağını söyledi ve Sayın Başbakan da dedi ki: “Yetkim olsa HSYK’yı anında yargıladım.”

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Sen misin bunu söyleyen!

RIZA TÜRMEEN (İzmir) – Ve işte, bu işin geçmişi oradan başlıyor.

Şimdi, 2010 referandumunda, Sayın Başkan, biz çok söyledik, dedik ki: “Bakan HSYK’nın Başkanı olmamalıdır, bu yanlıştır. Venedik Komisyonunda da bu böyledir, Yüksek Yargılar Konseyi Raporu’nda da bu böyledir.” Ona karşılık dendi ki: “Hayır, bu aslında etkilemeyecektir tarafsızlığını, bağımsızlığını.” Baktığınız zaman, nitekim, referandumdan sonra o zamanki Sayın Adalet Bakanı Sadullah Ergin verdiği bir beyanatta -8/12/2010 tarihli- HSYK’nın yetkilerinin olabildiğince sınırlandırıldığını ve neredeyse sembolik hâle getirildiğini ifade etti ve müstesara da daire başkanı seçilebilme hakkının tanınmadığını söyledi.

Gene aynı Sayın Bakan başka bir beyanatında dedi ki: “HSYK ile şu andaki HSYK kıyaslandığında, Adalet Bakanlığının, Bakanın yetkilerini bir gıdım artıran bir düzenleme varsa ben şu anda bu görevi bırakmaya hazırım.” “Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun Yeniden Yapılandırılması” adlı Adalet Bakanlığının bir raporu var, hemen referandumdan sonra çıkarılmış. O raporda - Adalet Bakanlığının raporunda- da diyor ki: Efendim, kurul için güçlü bir genel sekreterlik oluşturulmuştur. Hâkim ve savcıların

denetimi ve soruşturma izinleri kurula bırakılmıştır. Hâlen Adalet Bakanlığınca kullanılmakta olan yetkiler kurula devredilmiştir, gibi hususlar dikkate alındığında Adalet Bakanı ve Müsteşarın kuruldaki varlığı sembolik bir nitelik taşımaktadır.

İşte, buyurun size Adalet Bakanlığının sembolik nitelik taşıyan yetkileri şimdi! Adalet Bakanlığının yetkileri bu kadar yapılan değişiklikte sembolik midir, değil midir? Baktığınız zaman, okuduğunuz zaman şunu görüyorsunuz: HSYK'ya ait ne kadar yetki varsa Adalet Bakanlığına devredilmiştir.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ben kapansın dedim. Adalet Bakanı yürütsün bu işi.

RIZA TÜRMEK (İzmir) – Şimdi, tabii, efendim, burada bir amaç var, bu değişikliklerin yapılmasının bir amacı var, belirli bir amaca yönelik. Zamanlama da onu gösteriyor. Hangi amaç olduğunu görüyorsunuz, yolsuzlukların üstünü örtmek amacı. Oysa HSYK'nın amacının, bütün yasal amacının şu olması lazım, Anayasa'nın 159'uncu maddesinde yazıyor: Hâkimlik teminatı ve mahkemelerin bağımsızlığı esasları olması lazım. Amaç bu olması lazım. Yapılan değişiklikler, hâkimlerin teminatı ve mahkemelerin bağımsızlığı ilkelerine uygun mudur? Burada hâkimlerin teminatı ortadan kaldırılmaktadır, mahkemelerin bağımsızlığı ortadan kaldırılmaktadır. Her şey Adalet Bakanının yetkisine devredilmektedir. Böyle bir devir teslim işlemi vardır burada.

Buradaki en önemli bence yapılan değişiklik, bunu, bu güzel değişiklikleri kim yazmışsa, asıl amacın ne olduğunu görüyorsunuz. Asıl amaç, teftiş kurulu ve gerek HSYK hâkimleri üzerindeki gerek bütün hâkim ve savcılar üzerindeki denetim yetkisidir. Bu denetim yetkisini bakan kendi eline almaktadır ve buradaki, bu kanunun en önemli yeri, bana sorarsanız, budur. Bu denetim yetkisinin bakana ait olması, HSYK'dan alınarak bakana ait olması, yani teftiş kurulu başkanının bakan tarafından atanacak olması, bütün bu disiplin soruşturmalarının bakan tarafından yürütülecek olması, teftiş kuruluna bakana bağlı olacak açıktan atama yapılabilmesi, bütün bunlar aslında yargının bağımsızlığını ortadan kaldırıp, hâkim teminatını tehdit edip, ortadan kaldırıp bakana bağlamak amacıyla getirilmiş değişikliklerdir ve bunun sonucu da bu olacaktır zaten. Bundan sonra siyasi iktidarın istemediği işlemi yapan hâkimin başı belaya girecektir ya da siyasi iktidarın istemediği kararları veren HSYK'nın da başı belaya girecektir. Bu bir idari tasarruf değildir tabii. Onun altını çizmek lazım. Biraz önce de değindiğim gibi HSYK hâkimlik teminatına sahip bir kuruluştur. Onun için bir idari tasarruftan bahsedemeyiz. Doğrudan doğruya yargıyla ilgili bir tasarruftur.

BAŞKAN – Toparlayalım efendim mümkünse.

RIZA TÜRMEK (İzmir) - Sayın Başkan, aslında bu HSYK kanun değişikliği böyle kabul edildiği takdirde, Türkiye'de demokrasi açısından bir dönüm noktası olacaktır. Bu kanun değişikliğiyle Türkiye demokrasiiden uzaklaşmış, daha otoriter, daha totaliter bir rejime doğru gidişinin bir dönüm noktasıdır bu kanun değişikliği.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Demokrasiiden vazgeçmektir.

RIZA TÜRMEK (İzmir) – Vazgeçmektir.

Burada yapılan şey, siyasi iktidarın hukuka karşı verdiği bir savaştır. Hukuk sınırları içinde değil, hukuka karşı verilen bir savaştır burada. Hukuku kaldırmak için verilen bir savaştır. Bu başarılı olduğu takdirde hukuk ortadan kalkacaktır. Hukukun sonu gelmiştir Türkiye'de.

Hukuk ortadan kalkarsa ne olur Sayın Başkan? Hukuk ortadan kalkarsa keyfilik hüküm sürer, kaos hüküm sürer ve diktatörlük gelir. Bu kanunun girdiği yol, yürüdüğü yol işte budur.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Madde üzerinde iki tane önerge vardır, önergeleri okutuyorum:

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 26'ncı maddesi Anayasa'ya aykırıdır.

Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan

İstanbul

Gerekçe:

Bu madde, Anayasa'nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasa'nın Parlamento Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına
2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 26'ncı maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Kurulun yargı yetkisinin kullanımına ilişkin hususlar hariç olmak üzere hâkimlerin idari görevleri ile delilleri değerlendirmek ve suçu nitelendirme yetkisi hariç olmak üzere savcılarının adli görevlerine ilişkin konularda genelge düzenlemelerine ilişkin hükmün yürürlükten kaldırılması önerilmektedir. Bu düzenlemenin hayata geçmesi ile Adalet Bakanının görev ve yetkisi artacak olup yargının bağımsızlığını hâle getirecek olan bu düzenlemenin kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Maddenin metinden çıkarılmasını öngören aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

27'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 27- 6087 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasına (ç) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş, diğer bent buna göre teselsül ettirilmiş, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"d) Teftiş Kurulu Başkanını, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını ve genel sekreter yardımcılarını atamak.

e) Yargı yetkisinin kullanımına ilişkin hususlar hariç olmak ve Kurulun görev alanına giren konulara münhasır olmak üzere ilgili dairelerin görüşü alınmak suretiyle yönetmelik çıkarmak ve genelge düzenlemek.

f) Dairelerden birine gelen ve olağan çalışmalar ile karşılanamayacak oranda artan işlerden bir kısmını diğer bir daireye vermek.

g) Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerini yürütmek ve bu konuda gerekli kararları vermek."

"(3) Başkan, dairelerin çalışmalarına katılamaz."

BAŞKAN – Buyurun.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, ben Sağlık Komisyonu üyesiyim. Arkadaşlar da oradan işaret ediyorlar bana, sağlıkla ilgili ne söyleyeceksin ki, konuşacaksın dediler ama. Hakikaten burada sağlıkla ilgili de bir şey var. Bu Komisyonun başından beri tartışmalarını takip edince Sağlık Komisyonu üyesi olarak bana da konuşma düştü diye düşündüğüm için söz aldım. Hepinize saygılar sunarım.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Alıştık, alıştık...

MUHARREM VARLI (Adana) – Sağlık açısından değerlendirecek.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Evet, değerli arkadaşlar, aramızda konuşmazsak eğer...

Bu yasanın geliş biçimine baktığımızda hakikaten bunun sağlığı etkilememesi mümkün değil. 2010'daki bir referandumla yeni düzenlenmiş bir yasa varken HSYK'yla alakalı, böyle 17 Aralıkta bir operasyon sonucunda, bu yasa tıkrık tıkrık işleyen bir yasa iken çıktığı anlamda eksiklikleriyle beraber, birdenbire böyle bir yasa değişikliğine gitme ihtiyacı duyulması... Gerçekten buradaki meşgul edilen insanlara bakıyorum, Sayın Bakan günlerdir burada, sayın milletvekillerimiz, diğerleri burada, zamanlarını harcıyorlar. Gerçekten bir ihtiyaçtan olmadığını düşünüyorum. Bunun bir dayatma ile böyle daha iki üç sene geçmeden aradan getirilmiş bir yasa teklifidir.

Kesinlikle yargı bağımsızlığının önüne geçen, onu çökerten yani hukuk devletini çökerten, erklerin ayrılığı değil birleştirilmesi suretiyle... Yürütmeye zaten yasama bağlıydı. Biz her zaman onu Mecliste dile getiriyoruz. Yasama yürütmeden ne gelirse, Sayın Başbakan ne gelirse olduğu gibi geçiyor. Bunu her zaman görüyoruz zaten. Ancak şimdi gördüğümüz bir şey daha var ki, demek ki yargıdaki bu erk de artık tamamen Sayın Başbakana bağlanacak.

Şimdi 17 Aralık operasyonunda ne oldu? Bir savcı kendine gelen ihbarları değerlendirerek bir operasyona karar verdi ve kendi yetkileri çerçevesinde şekliyle kolluğa emir vererek onları aldırıldı. Arkasından ne oldu bu ülkede? Hemen bu operasyonu yapan kolluk, daha sonra İstanbul Emniyet Müdürü de başta olmak üzere, görevden alındı. Bu görevden alınmalar dalga dalga ülkenin her tarafına, işte emniyetteki birçok yere, savcılarının yetkileri alınarak devam etti ve ülkede bir paralel devlet yapısından söz edilmeye başlandı. Yani paralel devlet demek, devleti tanımayan, ona aksi hareket eden, onunla, kanunlarla çatışan bir yapıdan söz etmemiz lazım. Ama burada baktığımızda, bu görevlerini yapanlar tam da kanuni görevlerini yapmışlar. Yani bir çatışan bir şey yok burada. Görevini yaparken sekteye uğramış. Kimin tarafından? Yürütme tarafından sekteye uğratılmış.

Onun için, bakın, paralel devletten nerede söz edilebilir bana göre? Güneydoğuda KCK, PKK yapılanmasında söz edilebilir değerli arkadaşlar. Çünkü orada kendi maliyelerini kuran, kendi emniyetini sağlayan, devlete rağmen, devlet olan bir yapı var. Orada paralel devletten söz edebilirsiniz ama burada görevlerini yapan insanların, yargı mensuplarının yasal görevlerini yaparken onların kesilmesi sonra ortaya çıkan furyadan bir paralel devlet çıkmaz, kimse kusura bakmasın. O hangi yapıya, daha önce Hükûmetin çok iyi bir şekilde uzlaştığı vesaire bir yapıydı, şimdi karşlarına geçince adı “paralel devlet” oldu. Onun için böyle bir yapıyı kesinlikle paralel devlet olarak nitelerek mümkün değil, yanlış. Yani Başbakan sırf keyfî uygulamalarıyla, işte, “Oğlumun üzerinden bana gelecektir.” deyip yargının önünü kesmesi suretiyle kimseye... Hukuk devletinde kimse dokunulmaz değildir. Eğer Sayın Başbakanın oğlunun da bir yolsuzluğu, bir kanuna aykırı hareketi varsa senden benden farkı olmaması lazım. Hukuk devletinde böyledir ama başka devletlerde, otokratik devletlerde bu böyle değildir. Bugün tamamen hukuk devletinden uzaklaştığımız, bir tek kişinin isteğiyle burada bir yasa düzenlemesi yapıldığı, kesinlikle ihtiyaçtan doğmadığı açık ve seçik ortadadır. Onun için, bu yasadaki tüm maddelere, hangisine bakarsanız bakın... Bu konuştuğumuz 26'ncı madde zannediyorum, ek 27 mi olacak?

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – 26'yı oyladık, 27.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – 26'ncı maddeye de baktığımızda, HSYK'nın yani yargı erkinin yetkilerini, birtakım yapması gereken tasarrufları elinden alıp Sayın Bakana bağlamak... Yani bu kadar siyasallaşma, bu kadar şey olur mu? Yani 2010'dan bu tarafa ülkede ne değişti ki bu kadar, böyle, bir bakana bağlama ihtiyacı duyduunuz? Bu kadar kolluk kuvvetlerine, savcısına, yargısına güvenmeyen bir yürütme olabilir mi? Tamamen bütün yetkilerini elinden alıyorsunuz. Onun için, bu maddelerin hangisinde teker teker konuşacağız? Hepsine baktığımızda, bu yasa geri çekilmelidir bize göre ve eski hâliyle mutlaka devam... Onun eksiklikleri var mıydı? Vardı. O düzenlenebilir mi yeniden? Uzlaşıyla yapılabilir ama.

Bakın, burada muhalefetin günlerden beri direnmesi hiç haksız değildir. Kimsenin muhalefeti bu kadar direniyor diye, bu kadar karşı çıkıyor diye suçlamaya hakkı yok. Artık bu millet bu kadar şey yerine konulmaz yani. Bir kişinin elinde bu kadar bir hâkimiyet kurarak insanları korku altında yaşamaya, adalete güvensizliğe itmeye kimsenin hakkı yok diyorum Sayın Bakanım.

Ben teşekkür ediyorum, bu bölümde bu kadar konuşacağım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Aslında Sayın Şimşek, siz ilk gün gelseydiniz bize daha da faydalı olurdunuz gibi geliyor bana.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Anlayamadım pardon.

BAŞKAN – İlk gün gelseydiniz daha faydalı olurdunuz diyorum, size daha çok ihtiyaç vardı.

CEMALETTİN ŞİMŞEK (Samsun) – Ama o karmaşa içerisinde konuşmacılar konuşmadı ki.

BAŞKAN – Tamam, peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Yıldız, herhâlde siz söz istediniz.

BENGİ YILDIZ (Batman) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Aslında en fazla tartışılması gereken maddelerden birisine geçmiş olduk ama ondan önce bir hususu belirtmek istiyorum. Sayın Cumhurbaşkanımızın siyasi partilerin genel başkanlarıyla bu sürecin, bu sıkıntıların aşılması açısından yaptığı toplantıyı önemsiyoruz, Sayın Adalet Bakanımızın da bugün siyasi partilerin grup başkan vekilleri ve ilgili arkadaşlarla görüşmesi de aynı şekilde, bu sürece ilişkin bizim ilk günde yaptığımız itirazlar açısından anlamlıdır. Niye bunu söylüyoruz değerli arkadaşlar? Bu yasal düzenlemenin bazı partiler Anayasa'ya aykırı olduğunu söylüyor ama ben özellikle ondan kaçınıyorum, “Kuvvetler ayrılığı ve hukuk devletine aykırıdır.” diyorum çünkü mevcut Anayasa'mızın ne kadar hukuk devleti ve kuvvetler ayrılığını taşıdığı, içleştirdiği konusunda epey şüphelerim var. Dolayısıyla, mevcut düzenleme, şüphesiz, yargı bağımsızlığına ve kuvvetler ayrılığına aykırıdır.

“Bunu aşalım.” diyoruz, bu noktada siyasi iradenin çok iyi bir refleks gösterdiği düşüncesinde, kanaatinde değilim. Bunun için, Sayın Başkan, izninizle özellikle geçen günlerde yayınlanan bir araştırmanın sonucundan, siyaset açısından önemsedğim bir araştırmanın sonucundan bir paragraf aktarmak istiyorum. İstanbul Politikalar Merkezi ve KONDA'nın iş birliğiyle yapılan bir araştırma, siyasetimize ilişkin bir resim çekiyor, Parlamente'ye ilişkin şu tespitlerde bulunuyor: “Partiler arasında karşılıklı olarak derin bir güvensizlik görülmektedir.

2) İktidar partisinin hegemonik gücü ve siyaset tarzı nedeniyle tartışmalar eşitler arasında uzlaşma arayışı biçiminde değil, iktidar partisinden talep biçiminde gelişmektedir. İktidar partisi temsilcileri de tartışmalara görüşlerini aktarmak biçiminde değil veyahut geleceğe dair görüş sunmak şeklinde değil; daha çok, yaptıklarını savunmak ve geçmişe dair bir eksenle bir dil ve yaklaşım sergilemektedirler.”

Bu tespit çok önemli çünkü biz iktidar partisi milletvekili arkadaşlarımıza baktığımızda, her sıkıntı, mesela yargıya ilişkin... Biz de BDP olarak geçmiş istiklal mahkemelerinden tutun da DGM'ye kadar aktarıyoruz da ama eğer geleceği demokratik bir şekilde düzenleyecekse geçmişe atıfta bulunmak önemlidir. Yoksa "Geçmişte şu kadar keyfi davranıldı, o zaman biz de şu kadar keyfi davranabiliriz." diye geçmişe atıfta bulunulmaz. Bu tespiti çok önemsiyoruz.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu maddenin kendisine geçtiğimizde, Teftiş Kurulu başkanı, başkan yardımcıları, genel sekreter yardımcılarını atamak -yine bir başka fıkra- daireden birine gelen olağan çalışmalar ile karşılanmayacak oranda artan işlerden bir kısmını diğer daireye vermek; bu kısım çok önemli çünkü bugünlerle ilgili. Olağan çalışmalarla karşılanmayacak oranda artan işlerin bir kısmını bir başka daireye vermek Adalet Bakanımızın yetkisindeyse, mesela diyelim ki yolsuzlukla ilgili bir dava geldi, istemediği bir daireye gidecekken "Orada şu anda olağanüstü bir yük var, o daireye vermiyorum, nispeten daha benim lehime karar vereceğini düşündüğüm daireye vereyim." diyebilir Hükümet veya Sayın Adalet Bakanı çünkü daireler arasındaki işe karışacak kadar, dosyalara karışacak kadar bu sürece müdahale edebiliyor.

Kurul üyeleri hakkında suç soruşturması ve disiplin soruşturması ve kovuşturması işlemlerini yürütmek meselesi; bu maddede, bu fıkra da bir düzenleme yapılmış ama yani "Buradaki işlemleri Adalet Bakanı yürütür." şeklinde şu anda bir değişiklik yapmış arkadaşlar, aynı manaya geliyor. Yani Sayın Adalet Bakanı âdeta yargılamanın bir disiplin amiri noktasına burada taşınmış.

Teftiş Kurulunun görevlerine geldiğimizde, Teftiş Kurulunun başkan yardımcısını, genel sekreter yardımcılarını atıyor Sayın Adalet Bakanımız. Ne yapıyor bu Teftiş Kurulu? Görev ve yetkileri; adli ve idari yargı hâkim ve savcılarının görevlerini kanun, tüzük ve yönetmelik, genelgelere uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetlemek. Yani şu anda bu işlemleri yürüten bütün hâkimlerin ve savcılarının kanuna, tüzüklere, adalete göre gidip gitmediklerini kim tespit edecek? Sayın Adalet Bakanının atadığı, atamasında egemen olduğu insanlar. Dolayısıyla da tam da bugünlerde, işte, Zekeriya Öz'den tutun da diğer yargıçlara kadar, savcılara kadar daha doğrusu, herkesin etki altına alınabileceği bir sistemi getiriyor. Tam da işte kuvvetler ayrılığı, yürütmenin yargı üzerindeki etkisinin birinci elden belirlendiği bir maddeyle karşı karşıya olduğumuzu belirtmek isteriz. Kuvvetler ayrılığına aykırı olan bir madde. Gerçekten de yeni bir vesayetin oluşmasına özellikle de neden olacak bir düzenlemedir. Dolayısıyla, bu maddenin savunulabilecek, gerçekten demokrasiyi savunulacak bir tarafı yoktur.

Tekrar etmek gerekirse Sayın Başkan, bir sıkıntı, bir kriz, bir yönetememe sorunuyla karşı karşıyayız. Bu krizin aşılması lazım ama bu kriz gerçekten zaten sıkıntılı olan yargı mekanizmasını, zaten adaletsiz olan, zaten pervasız olan adalet mekanizmasını bu seferde yürütmenin eline taşımakla tekrar o gücü, o kontrolsüz gücü, denetlenemez gücü iktidarın eline bu sefer devretmenin beraberinde başka sıkıntıları getireceğini düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BENGİ YILDIZ (Batman) – Fazla uzatmadan, Başkanım, sadece, yargı kurulları niçin oluşturuluyor Avrupa örneklerinde belirtilmiş. Yargı kurulları esas olarak yargının yasama ve yürütme organlarından bağımsızlığını sağlamak amacıyla oluşturulmuş oluyor ve bunun için anayasal düzeyde düzenlenmiştir. Eğer biz yargı kurullarını yasalarla, yönetmeliklerle düzenlemiş olsaydık daha da bir keyfiliğe kaçacaktı. Onun için denilmiş ki Avrupa Birliği İlerleme Raporları, Yargıçlar Birliğinde bu kurumu bizim gibi ülkelerde, mesela Fransa'da, Belçika'da, diğer ülkelerde ve bizde "Bunu anayasal düzeyde ele alın ki yürütme organı istediği zaman istediği tasarrufta bulunmasın." Ama bugün geldiğimiz nokta anayasal düzeyde düzenlenmiş -evet şikâyetçiyiz, iyi değil, değiştirelim ama anayasal düzeyde ele alınmış bir kurum yetkilerini yasalarla elinden alıp yürütmenin eline veriyoruz ki, bunun beraberinde en azından şu anki yargıdan daha beter bir yargıyı ortaya çıkaracağını düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, bir arkadaşımız çok kısa söz istedi. Onun dışında da iki arkadaşımıza söz vereceğim, ondan sonra maddeyi oylayıp yemek arası vereceğim. Ona göre herkes pozisyonunu alabilir.

Teşekkür ediyorum.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkanım, ben konuşma yapmadan önce bu madde üzerinde gelen önergeyle ilgili Sayın Bakanın bir açıklama yapmasını istiyorum. Çünkü her ne kadar bu teklif sahibi ismiyle geliyorsa da -az önce örneğini gördük- teklif sahibi pek konuyu açıklayamıyor. Sayın Bakanın daha iyi açıklayabileceğini düşünüyorum. Az önce Hakan Bey örneğinde gördük. O nedenle ben bu sorunun Sayın Bakan tarafından yanıtlanmasını istiyorum. Ondan sonra da madde üzerinde görüşlerimi bildireceğim.

Tasarıda “Kurul üyeleri hakkında suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerini yürütmek ve bu konuda gerekli kararları vermek.” şeklindeki düzenleme (g) fıkrasıyla “Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin bu kanunla verilen görevleri yerine getirmek.” şeklinde kapalı hâle getirilmiş. Yani önergedeki bu maddeyi açarak bize açıklarsa Sayın Bakan, onun üzerine ben konuşmamı yapacağım. Bunu açıklayabilir mi Sayın Bakan?

BAŞKAN – Sayın Bakan söz istedi zaten. Bir konuşacak da o zaman...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yok, yok, bunu açıklarsa ben konuşmamı onun üzerinde yapacağım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Madde üzerinde görüşlerimi söyleyeyim, o arada ona da değineyim.

BAŞKAN – Madde üzerinde, evet.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yani ondan sonra ben konuşmamı yapayım.

BAŞKAN – Peki.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; tabii bu maddeyle ilgili ve bir önceki maddeyle ilgili yapılan değişiklikler, esasında 159’uncu madde çerçevesinde yapılan değişiklikler. Anayasa’da genel kurula verilen yetkiler ve Kurula verilen yetkilerden herhangi birisi Anayasa tarafından verilenlerden alınıp Başkana verilmemektedir. Bir defa bunun altını özellikle çizmek isterim. Sadece, kanunla daha önce Kurula verilmiş bazı yetkiler başkana verilmektedir. Anayasa’nın 159’uncu maddesine bakıldığı zaman “Kurul, adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar; Adalet Bakanlığının bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar; ayrıca Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir.” Yani bu yaptığı görevler. Bir de denetim kısmı var. “Hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere (hâkimler için idari nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme.” Yani denetimle ilgili de bir kısım var. Bakıldığı zaman bunların içerisinde yönetmelik ve genelge çıkarma yetkisi yok, sadece mevcut düzenlemelere uygun görev yapmayla ilgili bir düzenleme var. Ancak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu’nun biraz önce değiştirilen maddesinde genel kurul yönetmelik çıkarma yetkisi var. Genel kurul karar hâlinde yönetmelik çıkardığı zaman da yargı denetime kapalı bir durum. Türkiye Büyük Millet Meclisi yasama yaptığı zaman anayasal bir denetime tabii. Cumhurbaşkanının bir kez daha görüşülmek üzere Meclise iade etmesi söz konusu. Eğer bu düzenleme eski hâliyle kalmış olsa, Kurul anayasa ve yasalara aykırı yönetmelik veya genelge çıkardığı takdirde, bu kesin olduğu için, yargı yolu da kapalı olduğu için yasama organında olmayan bir düzenleme yetkisi Kurulda olacaktır. Şimdi bu değişiklikle başkana, ilgili dairelerin de görüşünü alarak böylesi bir yönetmelik ve genelge çıkarma, sadece Kurulun görev alanıyla sınırlı olmak üzere, yargı yetkisiyle ilgili olmamak üzere. Tabii bu yargı yoluna da açılacaktır. Yargı bu konuda kararını, eğer Anayasa ve yasalara aykırılık varsa elbette verecektir. Teftiş kurulu başkanı, teftiş kurulu başkan yardımcıları ve genel sekreter yardımcılarını atamak da esasında Anayasa’yla başkana verilmiş görevler arasındadır. Bu, ona uyumlu bir düzenleme yapılmaktadır.

Önergeyle -ben de önergeyi inceledim- esasında getirilen değişiklik, (g) bendinde yapılan değişikliği, kamuoyunda yapılan eleştiriler dikkate alınarak getirilen bir değişiklik olarak görüyorum ben çünkü Kurul başkanının inceleme ve soruşturmayı başlatıp daha sonra ceza şeklinde karar vermesi çok büyük eleştiri aldı. Bu çerçevede sadece inceleme ve soruşturmayı başlatan bir noktaya geliyor. İleride başka bir önerge var bununla irtibatlı. Kurul üyeleriyle ilgili kararı eskiden olduğu gibi gene Kurul verecektir.

Burada şöyle bir sıkıntı var. Ben, onu, komisyonun değerli üyelerinin dikkatine sunmak istiyorum. Kurul üyelerinin herhangi bir suçla veya başka bir şekilde isnat olduğu zaman bunlara ilişkin idari ve adli birtakım işlemler yapılması, tamamen kendi iç mekanizmalarında kendi kararına bağlı. Yani kendi kendini denetleyen, kendi kendi hakkında karar veren bir kurul. Demin burada bazı milletvekili arkadaşlarımız da eleştirilerde bulundular. İşte şu kadar şikâyet gelmiş -Gürkut Bey buradan çıktı- bunlar işleme konmamış. Burada, bakarsanız 6’nın (ç) bendinde diyor ki: “İlgili dairenin teklifi üzerine hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerine olur vermek.” Kurul başkanı ilgili dairenin araştırma, inceleme, soruşturma yapılmasına ilişkin karar verdiği konuda teklif kurul başkanının önüne geliyor, karar vermişse başkan buna olur veriyor veyahut da vermiyor. Ama eğer ilgili daire inceleme, araştırma ve soruşturmaya gerek görmemişse kurul başkanının bunu görme imkânı yok, buna “Niye böyle yaptınız?” deme imkânı yok. Zannedersem, önergenin, değişiklik önergesinin (ç) bendinde böyle bir ilave yapılıyor. Eğer diyelim ki vermedi inceleme “Araştırmaya, soruşturmaya gerek duymuyorum.” dediği zaman da Kurul başkanının önüne gelecek, böylelikle bu da yargı denetimine açılacak. Kurul başkanı ben buna “Olur veriyorum.” dediği zaman olur verebilecek; “Yok, hayır, ben de size katılıyorum.” dediği zaman dairenin kararı bu yolla da yargı denetimine açılmış olacaktır. Esasında, kamuoyunda kimi hâkim ve savcılarla, yargı görevini yapanlarla

ilgili şikâyet yollarını tıkayan bazı hususları açan ve bu noktada denetimi güçlendiren bir değişiklik önergesi olarak görüyorum. İleriki maddelerde de Kurul başkanına ceza vermek gibi bir şey vardı. O da değişiklik önergesiyle ortadan kaldırılmaktadır. “Yok, Kurul başkanı hiç başlatmasın böyle bir şey.” deniyorsa öyle bir değişikliğe de biz varız ama şimdi geldiği zaman bir HSYK üyesiyle ilgili işlem ortada kalıyor. Kim başlatacak, nasıl olacak? Kurul kendi kendine... En azından Kurul başkanı böyle bir şikâyet geldiği zaman -bir daire başkanıyla ilgili olabilir, Başkan Vekili ile ilgili olabilir, üyeyle ilgili olabilir- işlemi, yine Kurul üyeleri arasından oluşturulacak bir heyete başlatır, o heyetin raporuna göre önergede yapılacak değişiklik çerçevesinde Kurul başkanı hiçbir müdahalede bulunmadan sadece Genel Kurula havale edecek. Genel Kurul ceza verilip verilmemesine veyahut da soruşturmanın geri aşağıya taşınıp taşınmamasına karar verecektir ama en azından böylelikle şikâyeti dikkate alan, onunla ilgili bir araştırma yaptırıp Kurulun önüne getiren bir mekanizma kuruluyor. Kurul kendi kararını kendisi verecek ama Kurul başkanının ceza vermesine ilişkin kısım da bu önergeyle paralel, ileride hazırlanmış bir önerge çerçevesinde değiştirileceğini arkadaşlarım bana söylediler, oradan biliyorum. O nedenle bu düzenlemeleri bu çerçevede değerlendirsek faydalı olur diye düşünüyorum.

Tekrar, katkı veren arkadaşlara çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ali İhsan Bey, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yalnız ben bu önergeyle getirilen (g) bendine yönelik olarak tabii ki çekincelerimi bugünden muhafaza ediyorum çünkü çok kapalı yazılmış bir madde. İleride ucu açık bir madde olarak her ne kadar tasarıdaki yoğun eleştiri alan hükmü kısmen düzeltiyor gibi görünse de ucu açık bırakılmış, her an başka mecralara yol alabilecek bir şekilde yazılmış. Ben o nedenle bu maddeye yönelik çekincelerimi tutarak geneli üzerinde konuşmalarımı sürdürmek istiyorum. Yani çok bir şekilde buraya “Bu konuda Bakanlığın yetki si yoktur.” şeklinde...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, bir cümle...

Arkadaşlarım hatırlattılar, “Bu kanunda verilen görevler” derken bunlar açık açık zaten kanunun ilgili maddelerinde yazılı görevler, onun dışında bir görev olması söz konusu değil, kanunda yazmayan bir görev olması söz konusu değil. Çünkü başka görevler de var, o çerçevede verilmiş bir değişiklik teklifidir.

Teşekkür ederim.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ben tabii Genel Kurul aşamasında tasarıya yeni öneriler gelebileceği düşüncesiyle bu kaygımı söyledim -Sayın Bakan üzerine alınmasın- yani gündemi soğutma düşüncesiyle bu madde kısmen tenkis edilmiş gibi görünüyor ama ucu açık da bırakılıyor. Ben yine bu kaygımı ifade ediyorum, Genel Kurul aşamasında tabii inşallah Sayın Bakanı takip edeceğiz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Gene takip edin, biz de takip edelim.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ama tabii sadece bu değil yani maddelerin geneline baktığımızda bu yapılan değişiklikler yasanın özüne yönelik yani getirilen düzenlemenin özüne yönelik. Yapılan eleştirilerin aslında temel odağını oluşturan eleştiriler olarak karşımıza çıkıyor, kuvvetler ayrılığını ortadan kaldıran yani yürütme yetkisini olağanüstü bir şekilde artıran çok ağır düzenlemeler olarak karşımıza çıkıyor. Çünkü burada Teftiş Kurulu başkanını, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını ve genel sekreter yardımcılarını atamak bu düzenlemeyle Sayın Bakana veriliyor yani doğrudan yürütmeye veriliyor. Yani tekrar söylüyorum...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Anayasa’yla verilmiş, Anayasa’yla.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yani neyse, başkana, burada düzenlemedeki Kurula ait olan yetkiler Sayın Bakana veriliyor. Yine, bunun dışında, dairelerin görevleriyle ilgili Sayın Bakana verilen görevler var. Diyor ki: “Dairelerin birine gelen ve olağan çalışmalarıyla karşılanmayacak oranda artan işlerden bir kısmını diğer daireye vermek” Sayın Bakana veriliyor.

Şimdi, ben tabii bu doğal hâkim ilkesiyle ilgili çekincelerimi de ifade etmeden önce geneli üzerindeki söyleyeceklerimin tabii tutanaklara girmesini istiyorum. Öncelikle “HSYK Başkanı” sıfatıyla Adalet Bakanının Kurul içindeki yetkileri bu düzenlemeyle olağanüstü biçimde artırılmaktadır. Bu durum, Avrupa Birliği katılım ortaklığı belgesiyle yani Avrupa Birliği istişari ziyaret raporlarıyla ve Avrupa Birliğinin ilerleme raporlarıyla da yani Türkiye’ye yönelik önerileriyle de kesinlikle bağdaşmamaktadır. Yani tasarinın 2010 yılındaki referandumdan sonra HSYK üzerindeki yapmış olduğu değişiklikler, katılım ortaklığı belgesi, istişari ziyaret raporları eleştirilerine dayalı yapmış oldukları değişiklikler tamamen bu düzenlemeyle kaldırılıyor çünkü 2008 tarihli Katılım Ortaklığı Belgesi’nde demokrasi ve hukukun üstünlüğüne vurgu yapılarak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ve teftiş sisteminin yargının diğer

kurumlarından bağımsızlığının sağlanması açısından önemli olduğu ifade ediliyor yani Teftiş Kurulu ve HSYK'nın bağımsızlığının sağlanmasının önemine vurgu yapılıyor. İstisari ziyaret raporlarında Teftiş Kurulunun Adalet Bakanlığı yerine doğrudan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna bağlanması tavsiye ediliyor. Neredeyse Avrupa Birliği raporlarının tümünde uzmanlar, gerçekte hâkim ve savcı olan müfettişlerin Adalet Bakanlığı çatısı altında Bakanlığın bir memuru olarak görev yaptığını eleştiri olarak getiriyorlar yani Avrupa Birliği uzmanlarının tamamı bu noktadaki eleştirilerini ifade ediyorlar. Yargı bağımsızlığı açısından uluslararası belgeler doğrultusunda hâkim ve savcılarının mesleki kariyerleri hakkında önemli bir etkisi olan bu görevlerin ve Teftiş Kurulunun doğrudan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna bağlı olması gerektiğini ifade ediyorlar yani teftiş raporları hâkim ve savcılarının mesleki kariyerleri açısından, meslekte ilerlemeleri açısından son derece önemli. Dolayısıyla, yargı bağımsızlığından söz edilebilmesi için hâkim ve savcılarının mesleki kariyerleri ve meslekte ilerlemelerinin üzerindeki yürütme yetkisinin mutlaka kaldırılması gerekiyor. Eğer hâkim ve savcılarının üzerinde yani gelişmeleri üzerinde yetki kullanacak Teftiş Kurulu Adalet Bakanlığının, yürütmenin kontrolü altına girerse yargı bağımsızlığından söz etmenin olanaklı olmadığından bahsediyorlar Avrupa Birliği uzmanları. Nitekim bu eleştiriler karşılanmak suretiyle, daha önce her ne kadar Kurulun bu yöndeki yapısında yani birtakım konular yönünden eleştirmişsek de bu, 2010 referandumundan sonra kısmen düzeltiliyor. Tasarıyla Genel Kurulun tüm üyelerinin iradeleri yok sayılarak 2010 referandumuyla bağımsız bir sekreteryaya ve Kurula karşı sorumlu olan teftiş kurulu başkanlığına sahip hizmet birimlerinin yapısı tamamen ortadan kaldırılıyor bu tasarıyla. Genel sekreter hariç, tüm idari görevlerde bulunan başkan, başkan yardımcıları ve genel sekreter yardımcılarının "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanı" sıfatıyla Adalet Bakanı tarafından doğrudan atanması öngörülüyor. Yani 2010 yılı referandumundan sonra Avrupa Birliğinden gelen eleştiriler doğrultusunda yapılan düzenlemelerin tamamı buradan kaldırılıyor. Bakın, tekrar söylüyorum, genel sekreter hariç, tüm idari görevlerde bulunan başkan, başkan yardımcıları ve genel sekreter yardımcılarının "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanı" sıfatıyla Adalet Bakanı tarafından doğrudan atanması öngörülüyor. Sekreterya ve Teftiş Kurulu Başkanlığına yönelik olarak getirilen hükümler de Avrupa Birliği müktesebat sürecinde elde edilen kazanımlardan geriye doğru gidiş sürecindedir. Siyasi iradenin Kurula egemen olma isteğinin açık bir tezahürüdür. Anayasa'da ataması açıkça düzenlenen genel sekretere müdahale edemeyen yürütme organı Venedik Komisyonunda olumlu görüşlerini aldığı 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'ndaki hükümlerden bu tasarıyla geri adım atmakta ve Avrupa Birliği üyelik sürecini de tehlikeye sokmaktadır. Yani getirilen düzenlemeler Avrupa Birliği ilerleme sürecinde yoğun olarak eleştirilen düzenlemelerdir. Siyasal iktidar getirdiği bu düzenlemelerle Avrupa Birliği sürecinden de tamamen kopmaktadır, Türkiye'nin Avrupa Birliğine giriş sürecini tehlikeye atmaktadır.

Yeni Kurula yönelik olarak -Sayın Başkanım, bu madde çok önemli onun için bunların özellikle tutanaklara girmesi açısından söylüyorum- Bakanın inceleme ve soruşturmaları veto etme yetkisi dahi Avrupa Birliği raporlarında eleştirilirken tasarı ile disipline ilişkin Genel Kurul toplantılarına Adalet Bakanının katılımına olanak sağlayan hüküm de açıkça yürütme organının Kurulun yargı bağımsızlığını teminat altına alan işleyişine müdahale niteliğinde. Daha önceden, biliyorsunuz, disiplin kararlarının görüşüleceği Genel Kurul toplantılarına Sayın Bakan katılamazken şimdi bırakın katılmayı, Sayın Bakan doğrudan yetki kullanıyor.

Bunun dışında, Genel Kurulun görev alanında olan dairelerden birine gelen ve olağan çalışmalar ile karşılanamayacak oranda artan işlerden bir kısmını diğer bir daireye verme yetkisi Adalet Bakanına bırakılmakta, bu yetki tüm daire çalışmaları konusunda Bakana sınırsız bir şekilde müdahale etme yetkisi vermekte. Kurula verilen bu yetki, siyasal bir kişilik olan Bakana devredilmekte, Kurulu tamamen yürütmenin güdümüne sokmakta. Yani, dolayısıyla, az önce ifade ettiğimiz gibi, getirilen düzenlemeler gerek iç hukuk gerekse uluslararası hukuk açısından kabul edilebilen tüm temel ilke ve değerlere aykırılık oluşturmakta.

Şimdi, Sayın Bakan, doğal hâkim ilkesi biliyorsunuz hukukun temel ilkesi. Yani bırakın Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunu ilk derece mahkemelerinde bile özellikle dikkat edilmesi gereken bir ilke. Nedir doğal hâkim ilkesi? Bakın, kanuni hâkim ilkesi demiyorum, doğal hakim ilkesi. Bir uyuşmazlık doğmadan önce yani bir uyuşmazlık oluşmadan önce o uyuşmazlığın hangi mahkeme tarafından, hangi daire tarafından görülebileceğine yönelik temel bir ilke yani hukuki güvenliğin var olabilmesi için, yargı bağımsızlığından söz edebilmek için yani yurttaşların yargı karşısındaki hukuki güvenliğe sahip olabilmesi için bir uyuşmazlık doğmadan önce o uyuşmazlığa hangi mahkeme tarafından bakılacak, hangi daire tarafından bakılacağı bilinmesi lazım. Yoksa bir uyuşmazlığın doğmasından sonra o uyuşmazlığın hangi dairede bakılacağını biliyorum yani ben Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna geleceğim. Mahkemelerde hâkim olan bu ilkenin, mahkemelerin yani yargı bağımsızlığının en üst teminat kuruluşu olan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda göz ardı edilebilmesi kabul edilebilir mi? Yani ilk derece mahkemelerinde bile uyulması gereken temel bir kurala biz Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda uymuyoruz yani doğal hâkim ilkesine uymuyoruz yani gelen işleri Sayın Bakan istediği gibi tevzi ediyor, gelen işin niteliğine göre hangi dairede görüleceğine Sayın Bakan karar veriyor. Dairelerin niteliğine göre,

gelen işin niteliğine göre bu tamamen evrensel hukuk prensibi olan, hukukun temeli olan doğal hâkim ilkesinin burada tamamen ortadan kaldırılması, yürütmenin güdümüne verilmesidir. Yani, yürütme, dairelerin işleyişine doğrudan müdahale ediyor, hangi işe, hangi davaya hangi hâkimin bakacağına, hangi dairenin bakacağına Sayın Bakan karar veriyor. Yani, ilk derece mahkemelerinde bile var olması ısrarla vurgulanan hukukun temeli bir prensip, hukukun en üst kuruluşu olan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda doğrudan bertaraf ediliyor, doğrudan Bakanın yetkisine veriliyor. Sayın Bakan, böyle bir şey kabul edilebilir mi? Yani, doğal hâkim ilkesini bertaraf eden, tamamen ortadan kaldıran, Kurulun çalışmalarını tamamen Adalet Bakanının güdümüne sokan böyle bir düzenleme yani temel hukuk ilkeleri karşısında kabul edilebilir mi? Yani, biz kesinlikle kabul etmiyoruz, tamamen meşruiyet dışı bir düzenleme. Bu düzenleme, özellikle bu önergeler hakikaten Türkiye’de hukuku yok sayan, yargı bağımsızlığını tamamen ortadan kaldıran, hâkimlerin meslekteki kariyerlerini, yükselmelerini tamamen Adalet Bakanının kontrolündeki Teftiş Kurulunun yetkisine veren, Adalet Bakanlığının yetkisine veren düzenlemeler yargı bağımsızlığını yani bakın, sözde bile kalmayacak bir noktaya taşıyor. Bu aşamadan sonra artık yargı bağımsızlığı, bırakın uygulamada, bırakın yasada, sözde bile artık söylenemeyecek bir duruma geliyor. Biz tamamen karşıyız. Biz tekrar söylüyoruz, Sayın Bakan, bu tasarı görüşülebilecek bir tasarı değil, görüşülebilecek bir teklif değil.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Geri çekin.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Bu tasarıyı durdurun, bu tasarıyı geri çekin. Siyasi parti gruplarıyla hakikaten ülkede bağımsız yargıyı tesis edecek düzenlemeler konusundaki görüşmelerinizi sürdürün çünkü bu tasarıyı ne tarafından ele alsak o tarafından elimizde kalıyor yani düzeltililebilecek, müdahale edilebilecek bir tarafı da yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Müdahaleyle düzeltililebilecek bir tarafı da yok.

BAŞKAN – Ali İhsan Bey, teşekkür ediyorum.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – O nedenle, lütfen bu tasarıyı çekin.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah, ben teşekkür ediyorum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkanım, bakın, ben varım, bir; Hurşit Hocam, iki; Ali Rıza Bey, üç.

BAŞKAN – Ali Rıza Bey şimdi geldi de...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Faruk Bey, dört. Işıkları yanıyor. Saat altıyı çeyrek geçiyor yani bu maddeyi bitirmek yediği geçer.

BAŞKAN – Şimdi, sonradan gelişmeler oldu.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Öyle. Bu madde ama bak...

BAŞKAN – Ali Rıza Bey yoktu, Faruk Bey de yoktu.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bu maddeler 27 ve 28, bu Genel Kurulla ilgili olan görevler, bu maddeler önemli maddeler.

BAŞKAN – Siz konuşun da bakarız ondan sonra.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ya yemek arası verelim ya da “Maddeyi bitirelim ondan sonra ara verelim.” olayına gidemeyiz yani.

BAŞKAN – Yok, hayır...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ara verin Sayın Başkanım. Bence ara verin, çok önemli çünkü herkes...

BAŞKAN – Önemli olduğuna bir şey demiyorum, konuşacaklar elbette ki konuşacak da, biraz daha konuşalım ondan sonra ara verelim diyorum ben.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Tamam.

BAŞKAN – Yedi de versek arayı, o zamana kadar belki de biter yani.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Nasıl uygun görürseniz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun, Allah razı olsun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Başkanım, belirttim yani bu maddeler önemli maddeler yani Adalet Akademisiyle ilgili hükümlerde de benzer düzenlemeler vardı, burada da benzer düzenlemeler var. Yani, burada Ali İhsan arkadaşımız çok güzel anlattı yani başkana bu teklifle, tasarıyla eklenen yeni görevler var yani dünyanın hiçbir yerinde olmayan görevler, Türkiye’de de belki bundan sonra yine olmayacak böyle görevler. Yani, biz de sizi uyarmaya çalışıyoruz, böyle bir şey olmaz, hiçbir şeye uyduramıyoruz çünkü kafamızda bir yere

uyduramıyoruz. Bir mücadele içerisindeyiz ama Türkiye’de hukuku katletmek, işte yargı bağımsızlığını, bugüne kadar elde edilen kazanımları yok etmek... Gerçekten böyle bu mücadele içerisinde on yıldır, on bir yıldır beraber bir şeyler yapıyorsunuz, birlikte davaları dizayn ettiniz, ülkede bir yere getirdiniz. Şimdi, ben şunu anlamıyorum yani Ergenekon, Balyoz davalarını düşünüyorum, Sayın Başbakan “O davalarda bize karşı darbe yapıyor, işte efendim bize karşı bir sürü kumpas kuruldu. Ben bu davaların savcısıyım, mağdur olduk.” diye bağırıp çağırıyordu. Bir baktık, Sayın Başbakan bu olaydan sonra yine mağdur yani o davalar kumpasmış, bakıyorum yine kendisini mağdur ilan etti.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Yine mağdur oldu!

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yani, Balyoz’un mağduru kendisiydi, şimdi bakıyorum yine ortada bir mağduriyet var. Böyle tuhaf bir sürece geldik.

Şimdi, Sayın Bakana şunu sormak istiyorum: Benim anladığım yani hukuki olarak konuyu anlatmayım ama HSYK... Sayın Bakan, arkadaşlarımız da var, bürokratlarımız var, ben pek bilmiyorum, geçtiğimiz günlerde basında okudum. HSYK’nın içerisinde kaç kişi var, binada kaç kişi çalışıyor? Yani, Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı, Teftiş Kurulu üyeleri ve tetkik hâkimleri, genel sekreteri, yardımcılarını, idare personel ne ise, HSYK’nın içerisindeki toplam yapıda kaç kişi var? Bunların anayasal güvencesi olan, seçilerek gelen 20 kişi; 1 de bakan, 21; 1 de müsteşarı var, 22. Ama onun dışındaki sayı 400 olarak basında böyle bir rakam vardı. Doğru, değil; bilmiyorum ama 400 civarı personel vardı.

Neyse Sayın Bakanım da... Ben çünkü ona da soruyorum da o biliyor, belki arkadaşlarımız da bilirler.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bina bayağı büyük.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Büyük yani “400” diyordu gazetede. Siz biliyor musunuz Başkanım?

BAŞKAN – 400 kişi almaz zaten orası.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Toplam. Belki bir kısmı başka yerde.

BAŞKAN – Başka yerde bilmiyorum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Öyle diyor yani gazeteciler mi yanlış söyledi, bilmiyorum ki.

Sayın Bakan belki bilir. Sayın Bakanım, şunu sordum, dedim ki: HSYK’nın tüm yapısı içerisindeki insan faktörü kaç kişidir, kaç kişi çalışıyor? Yani anayasal görev bile yapan 20 seçilen var, siz varınız, 1 de müsteşar var; 22 kişi ama onun dışındaki işte tüm personel yani Teftiş Kurulu üyeleri, Başkanı, tetkik hâkimleri, idari personel, 400 civarı bir yapıdan bahsediliyordu, basında öyle yazıyordu. Yanlış da yazmış olabilir basın, doğrusunu alalım diye yani o yüzden size soruyorum.

Şimdi, bu teklif/tasarı yasalastığında orada 20 kişi kalacak, siz ve müsteşarınız da orada 22. Onun dışındaki herkes, Sayın Başkan gidiyor yani orada lütfederseniz siz “Tekrar orada kalsın.” diye, o insanların içerisinde kalanlar olabilir. Sayın Başkan -dün sanıyorum- dünkü oturumda -o Akademi için söyledi ama- “Çaycılara hiç olmazsa dokunmayın Sayın Bakanım.” dedi, öyle bir espri de yapmıştı ama tasarı/teklif yasalastığında oradaki 400 kişinin 380 kişisi yok, gitti. Sıfırdan, sil baştan yani bir binayı idareye alıyorsunuz, bir karkas hâle getiriyorsunuz yani kaba hâliyle, ondan sonra tekrar işlemeye başlıyorsunuz yani onun gibi bir şey. Burada da tüm personeli atayacaksınız.

Şimdi, bu teklifi veya tasarıyı dışarıdan insanlar, bizi takip edenler “Ne konuşuyorsunuz, ne oluyor arkadaşlar, orada ne yapıyorsunuz? Bu tasarıyla iktidar neyi getiriyor?” Hukuki terimlerle işte yargının da yasama yürütmeye beraber iktidara bağlandığını anlatmaya çalışıyoruz. Rıza Türmen çok güzel bir şey söyledi: “Hukuk içerisinde değil, hukuka karşı bir savaş yürütüyorsunuz; bu teklifle, bu tasarıyla bir savaş ilan ettiniz.” dedi. O, kendisi, tabii Avrupa’yı, karşılaştırmalı hukuku -yıllarca Strazburg’ta görev yaptı- dünyayı biliyor yani İngiltere’yi, İsviçre’yi, Fransa’yı, Belçika’yı, Avrupa’yı biliyor, tüm Avrupa hukukunu da biliyor. Dolayısıyla, kendisinin yaptığı o tespit çok doğru bir tespitti.

Şimdi, böyle bir yapıyı gelip hukuki güvenceler içerisinde, terimler içerisinde -işte birtakım düzeltmeler de yapıyoruz- önergede belirttiğiniz bazı argümanlarla anlatmak hiçbir şekilde doğru değil. Yani, konuşacağız, konuşmaya devam edeceğiz. Siz biliyorsunuz ne yaptığınızı, biz biliyoruz sizin ne yaptığınızı, insanlar biliyor ama yani bu mücadele bizim dışımızda olan bir mücadeleydi içinizdeki. Az önce söylediğim yani bu Ergenekon, Balyoz davasıyla ilgili Sayın Başbakanın bugün söylediklerine baktığımda sanki hiç kendisinin kabahati yok; sanki o işlerin savcısı o değil; o mücadeleye o deliller üretilmiş, kumpas kurulmuş. O gün o davalar açılırken -az önce söyledim- mağduriyet edebiyatı yapıyordu, bugün de yine birdenbire bizimle beraber o da mağdur oldu yani o da baktım bizim yanımızda. “Ya, biz de mağdurmuşuz, bize de kumpas kurmuşlar.” gibi bir tuhaf duruma geçti Sayın Başbakan. Şimdi, öncelikle bu tespitleri yapmak istedim.

Ben, geçtiğimiz günlerde Danıştay tasarısı görüşülürken orada sormuştum, siz de bir açıklama yapmak durumunda kaldınız. O zaman Sayın İyimaya yönetiyordu toplantıyı, komisyonu. Hatta basın vardı ve ben demiştim ki: “Ya, Sayın Bakan, buradasınız...” Gerçi o zaman Hükûmeti temsilen oradaydınız, Adalet Bakanı değildiniz henüz. “Yani, bu görevden almalar niye oluyor? Yani, birdenbire böyle yüzlerce emniyetin önemli kademelerindeki isimleri görevden alıyorsunuz.” Yani, bununla ilgili açıklamalar da istemişim. Hatta, siz açıklama yapma ihtiyacı da duydunuz ama o ara yapamadınız. Fakat, sonra kapalı, basın gittikten sonra şunu söylediniz: “Ben suç duyurusunda bulunuyorum.” dediniz. “Kime bulunuyorum?” dediniz. “Bu soruşturmalarla ilgili, yolsuzluk soruşturmalarını yürüten kısımdaki kişilerden, bunları servis edenler yani soruşturmanın gizliliğini ihlal edenler hakkında Hâkim ve Savcılar Yüksek Kuruluna suç duyurusunda bulunuyorum.” dediniz, bunu kullandınız.

Şimdi, önergede, orada bir düzenleme, ilave yapıyorsunuz yani soruşturma izni veya inceleme izni verilmesiyle ilgili olurunuz var da “Soruşturma ve inceleme iznine yer olmadığına dair daire bir karar verirse bir boşluk var, onu da ilave etmiş arkadaşlar.” dediniz. Orada da yani “Onu da yargı denetimine açıyoruz.” diye onu oraya ilave etmişler, zaten altı aynı. Ama, benim merak ettiğim, o zaman da yanıtlamadığınız şu var: Benim bildiğim kadarıyla ilgili daire toplandı geçen hafta. “6 kişi hakkında inceleme izni ya da soruşturma verilsin, yapılsın.” dedi. Tabii, sizin oluruza sunulacak bunlar. Bunların 3’üyle ilgili iddialar ayrı, 3’üyle ilgili iddialar ayrı. O sizin suç duyurusunda bulunduğunuz kişiler de var yani soruşturmanın gizliliğini ihlal edenler. Kim? Zekeriya Öz. Kim? İşte, Muammer Akkaş. Kim? Celal Kara bildiğim kadarıyla. Bu 3 savcıyla ilgili olarak sizin suç duyurunuzu ciddiye almış HSYK’nın ilgili dairesi ve “Evet, soruşturma ve inceleme yapılsın.” demiş ama 3 kişi daha var, onlarla ilgili de çok ciddi iddialar var. Onlar kim? Başsavcı Turan Çolakkadı. Kim? Yeni atanan İstanbul Emniyet Müdürü. Kim? Bildiğim kadarıyla yine bir başsavcı, İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Yardımcısı. Onlarla ilgili de iddialar tam tersi; soruşturmayı engellemek, delillerin karartılmasına katkı vermek ve adli makamların başlattığı bu soruşturmaları baltalamak, neyse yani buna “engellemek” diyelim. Şimdi, o 3 iddia da çok ciddi iddia fakat siz birdenbire kamuoyuna şu açıklamayı yaptınız: “Ben o 3 kişiyle ilgili olur vermeyeceğim, izin vermeyeceğim ama benim diğer şikâyet ettiğim 3 kişiyle ilgili, evet, olur vereceğim.” Şimdi, Sayın Bakan, bu yetkileri üzerinize aldıktan sonra yani şu tasarıdaki yetkiler de size geldikten sonra, şu maddede, 27’nci maddede ilave size verilen görevleri de aldıktan sonra, ya, ne yapacağınızı zaten siz az çok ortaya koydunuz yani objektif bir tutum, tavır içerisinde olmayacağınızı daha olayın başında ortaya koydunuz. Yani, bu yetkileri aldığınızda, kanun yasalastığında yapılacak olan şeyler belli. Nerede iktidara karşı veya iktidarın hoşlanmadığı, az önce belirtmiş olduğum o Kilis’teki olay gibi, bir soruşturma, bir kovuşturma, bir araştırma, ne bileyim, bir inceleme var, tak, sizin balyoz orada, Sayın Başkanın elindeki tokmak oradaki hâkimlerin, savcılarının kafasına inecek. Yani, sizin ne yapacağınızı biz gördük zaten Sayın Bakan. Objektif olarak siz şunu söyleyebilseydiniz, en azından burada o argümanı kullanma imkânınız olacaktı: “Evet, arkadaşlar, bakın, HSYK’nın ilgili dairesi 6 kişi hakkında inceleme izni vermiş, daha doğrusu soruşturma yapılsın, inceleme yapılsın diye bir karar almış. Bu iddialar doğrudur, bu iddialar önemlidir, bu iddiaların araştırılması konusunda Bakan olarak ben herhangi bir engellemeye gitmeyeceğim. Araştırılsın, onların kendi kişisel kusurları var mı, o iddialarla ilgili soruşturmayı mı engellemişler, delilleri mi karartmışlar, soruşturmanın gizliliğini mi engellemişler ya da gizliliğine hâlel mi getirmişler, çıksın ortaya. Ben her biriyle ilgili olarak olur vereceğim.” deseydiniz, az önce veya üç dört gündür kullandığınız sözcüklerde “Merak etmeyin, biz üzerimize düşen görevi yasalar önünde yapacağız, kimsenin hakkını yemeyeceğiz.” gibi söylemlerinizi oldu, ben bu yetkileri de doğru düzgün kullanacağınızı en azından düşünüyem. Yani, yol yordam belli, bunu burada üzülerek belirtmek istiyorum, bu yetkileri siz aldıktan sonra nasıl kullanacağınızı hepimiz görüyoruz. O yüzden de mücadelemiz şu: Bugüne kadar hiçbir Adalet Bakanına, daha doğrusu hukuk içerisinde olan kurumların hiçbirine bu yetkiler verilmedi. Zaten yanlış olduğunu, burada var, bir sürü Avrupa’dan da bugün var, Yargıçlar Birliğinden de açıklamalar çıkmış, onlar da söylüyorlar. Dünyanın neresine giderseniz gidin, bıraktım dünyayı Türkiye’deki hangi hukuk fakültesi... 70-80 tane hukuk fakültesi var Türkiye’de bildiğim kadarıyla, 80’e dayandı vakıf üniversiteleriyle, bunların zaten hiçbirinden düşünce yok yani görüş alamıyoruz. Bu konuda otorite olan, Yargıtayda, Danıştayda başkanlık yapmış kişiler ki dün Sami Selçuk’un açıklamasını okudum, “Hayatımda ben böyle bir şey görmedim.” dedi. Onun dışındaki profesörler, hocalar, kime sorarsanız sorun, bu yetkiler yok. Biz de bu mücadeleyi yapıyoruz, diyoruz ki: “Yanlış yapmayın. Gelin, Türkiye’nin şirazesini yerinden oynatmayın.” Yani, hukuk gerçekten hepimize lazım. Ne olduğunu gördünüz. Ben geçen gün size yine söyledim, o 6 kişiye güveniyorsanız yanlış yapıyorsunuz. Yani, oradaki o 20 kişi içerisinde “Aman, bizim 6 kişi var güvendiğimiz, 3’ünü bir daireye, 3’ünü bir daireye koyacağız, bizim dediklerimizi yapacaklar.” diyorsanız, yanlış yapıyorsunuz, göreceksiniz, gene yapmayacaklar yani olmayacaktır bu olay. Gelin de hukuku böyle katletmeyelim diyorum.

Sayın Başkanım, sabrınıza da teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben çok teşekkür ediyorum Turgut Bey.

Sayın Güneş, zaten çok az konuşacağını, kısaltacağını söylemişti.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Efendim, dünkü konuşmamda da söyledim, muhalefetin bir iddiası var. Muhalefet diyor ki: “Bu yaptığınız HSYK değişikliği yolsuzluklardan ötürüdür.” İktidar da “Hayır.” diyor, “Hayır.” diyor. “Bir sistemsal sorun var, sistematik bir sorun var, devletin içinde paralel bir yapı oluştu. Bunu tasfiye etmemiz, ayıklamamız, düzeltmemiz gerekir.” diyor. Şimdi, ben muhalefetin iddiası üzerinden gitmeyeceğim yine ve iki tane soru soracağım Sayın Bakan müsaade ederse.

Devletin içindeki bu paralel yapı, iddia ettiğiniz gibi, sadece polis ve yargı içinde mi var, yoksa genele şamil mi? Çünkü, şu anda yaptığınız düzenlemelerin tamamı polis ve yargıya ilişkin. Yani, Çevre Bakanlığında paralel bir yapı yok mu, Çevre ve Şehircilik Bakanlığında, Millî Eğitim Bakanlığında, Dışişleri Bakanlığında, Maliye Bakanlığında? Devletin içinde paralel bir yapı varsa bu her yerde vardır. Yok, eğer bu sadece yargı ve polisle ilgili ise, işte o zaman muhalefetin kuşkuvarı âdeta haklılık kazanıyor değil mi? Şimdi, ona yanlış diyelim, sizin tezinizden gitmeye çalışıyorum ve mantıksal bir tarafını bulamıyorum.

Şimdi, Sayın Bakan, 2012 yılında -tarih veriyorum- 13 Kasım 2012 tarihinde, Plan ve Bütçe Komisyonunda Adalet Bakanlığının bütçesi görüşülürken Cumhuriyet Halk Partisinin Muğla Milletvekili Ömer Süha Aldan Adalet Bakanı Sadullah Ergin’e bir soru sordu. Müsaade ederseniz okuyacağım, çok kısa bir soru. Diyor ki Sayın Aldan: “Hakan Fidan’ın gözüaltına alınması ve tutuklanmasına yönelik girişimler sonrasında, hemen sonrasında Sayın Başbakan sizi çağırıp -yani Sadullah Ergin’i- ‘HSYK’ya git, hepsi görevlerinden istifa etsinler.’ dedi mi? Siz bu konuda İbrahim Okur’la bir görüşme yaptınız mı?” diye soruyor. Devamında şöyle diyor: “HSYK bunun üzerine bir toplantı yapıp ‘Biz istifa etmeyeceğiz, kendileri nasıl bir tasarrufta bulunurlarsa bulunsunlar, biz aynı kararlılığımızla görevimize devam edeceğiz.’ dediler mi diyorum ve teşekkür ediyorum.” demiş. Şimdi, Sayın Bakan cevapla bunun doğru olmadığını söylüyor. Şimdi, bakınız, eğer siz HSYK’dan öteden beri memnuniyetsiz ve bunun içinde paralel bir yapı olduğunu düşünüyorsanız, 17 Aralık öncesi de bunu düşünmeniz gerekirdi; bütün söylemek istediğimiz bu. Siz 17 Aralık sonrası HSYK’nın sorunlu bir yer olduğunu düşünüyorsanız, o zaman vahim bir durumla karşı karşıyayız, muhalefet haklılık kazanıyor tezi itibarıyla. Sorum bundan ibarettir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Bal, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; 17 Aralık tarihinde başlayan rüşvet, kara para ve yolsuzluklarla ilgili soruşturmada, sayın bakanların çocuklarının ve oradan da daha yüksek makamlara doğru bir adli işlem başladığı için önce yönetmelikle Ceza Muhakemesi Kanunu, hatta Anayasa, hatta kuvvetler ayrılığı ilkesine tecavüz eden bir hukuk cinayeti işlenmiş ve İstanbul’da bu olay lokal bir hâlde tutulmaya çalışılmıştır. Ancak, görevden alınan polislerin, polis müdürlerinin, şube müdürlerinin, hâkim ve savcılarının farklı farklı illerde ve çok sayıda olması büyük bir korkunun ve telaşın eseri ihtimalini güçlü bir şekilde ortaya çıkardı ve bu güçlü ihtimal de karşımıza Akademide, HSYK’da ve Yargıtay Kanunu’nda değişiklikler yapan bir kanun teklifi olarak geldi. Bu kanun teklifinin Anayasa’ya aykırılığı iddia edildi, uzun uzun Komisyonunda tartışıldı, neticede bir kontra davranış ile Anayasa’ya uygun olduğu, Sayın Başkan İyimaya tarafından ifade edildi.

Bunun üzerine biz, diğer partilere mensup milletvekilleriyle birlikte Anayasa Komisyonunu olağanüstü toplantıya çağırdık ve olağanüstü toplantıya çağırma dilekçemiz “Bugün saat 15.30’da olağanüstü toplantının yapılması.” şeklinde idi. Bugün saat 15.30’a geldiğinde Anayasa Komisyonunun MHP üyeleri olarak biz oradaydık. Sayın Başkan yoktu.

Sayın Başkan, dinliyor musunuz beni? Bu önemli bir konu.

BAŞKAN – Dinliyorum, dinliyorum tabii.

FARUK BAL (Konya) – Anayasa Komisyonunun Sayın Başkanı yoktu, Başkan Vekili yoktu, Sözcüsü yoktu, AKP’den üyelerin hiçbirisi yoktu, sadece CHP ve MHP üyeleri vardı. İç Tüzük’e göre çoğunluk oradaydı ama çoğunluğun toplanacağı salon, Eskişehir’de yapılacak bir aktivite için başka bir komisyona tahsis edilmişti. İki komisyon bir salonda toplandı fakat biz toplantıyı açamadık. Sebebi de İç Tüzük’te bir başka madde gereği komisyonun toplantısının açılabilmesi için Başkan, yoksa vekili, yoksa sözcüsü olması lazım. Üçü de olmadığı için, mekân da müsait olmadığı için bu toplantı gerçekleştirilemedi. Böylece ne oldu? İşin başından

itibaren yargının yolsuzluk operasyonunu araştırması, soruşturmasıyla ilgili verdiği kararların infazı yeni atanan polis müdürleri ve değiştirilen şube müdürleri tarafından yerine getirilmezken, yeni atanan savcılar işi sulandırıp bulandırırken Anayasa'nın 138'inci maddesi işletilmemek suretiyle yargı işlevsiz hâlde bırakılmıştı. Şimdi de millî iradenin tecelli ettiği Türkiye Büyük Millet Meclisinde İç Tüzük'e uygun olarak Anayasa Komisyonunun toplantısının yapılması, AKP siyasi iradesiyle engellenmek suretiyle yasama faaliyeti de gereğince yaptırılmamaktadır.

Yargısı AKP'nin iradesinin tahakkümüne girmiş, yasama organı da AKP iradesinin tahakkümüne girmiş bir Meclis tek parti Meclisi hâline gelmiştir ve bu iki erkin tek bir güçte, tek bir partide birleşmesinin anlamının da ne demokrasiyle ne hukuk devletiyle ne yargı bağımsızlığıyla ne de milletin iradesinin hâkimiyetiyle hiçbir alakası yoktur.

Şimdi, böyle bir ortam içerisinde biz, bağımsız olmasını temenni ettiğimiz, tarafsız olmasını temenni ettiğimiz, anayasal teminat altında bulunmasını temenni ettiğimiz HSYK ve onun disiplin suçları ve diğer görevle ilgili suçlarıyla ilgili, teftiş kurullarıyla ilgili maddeyi değerlendiriyoruz.

Bu maddeyle, yargıya yolsuzlukların üzerine gitme, araştırma, soruşturma yapma, delilleri toplama, delillerin karartılmasının engellenmesi gibi faaliyetleri yerine getirmek üzere verilen emri uygulamayan bir iktidarın, yasama organının Anayasa'ya aykırılık iddialarını görüştürmeyen bir iktidarın Sayın Bakan bu madde üzerinde tek söz sahibi oluyor bu maddeye göre. Yani Teftiş Kurulu Başkanını Sayın Bakan atayacak, Başkan ve Yardımcısını Sayın Bakan atayacak. Genel Sekreteri affetmişler. Niye affetmişler bilmiyorum ama Genel Sekreter yardımcılarını ihmal etmemişler, Genel Sekreter yardımcılarını Sayın Bakan atayacak ve Sayın Bakanın oluşturduğu bu Teftiş Kurulu, yolsuzlukları soruşturan hâkim ve savcılar soruşturacak. Aynen, asrın merhamet soygununda olduğu gibi yani Deniz Feneri olayında olduğu gibi asıl soygunu yapanları soruşturan savcılar soruşturulup mahkemeye verilecek, onlar hızlı bir şekilde yargılanıp beraat edecekler ama asıl failer, asıl şüphelilerin yargılanması hâlâ devam edecek, bu arada da bunlardan bir tanesi çok önemli bir basın yayın deməğinin başına geçecek.

Şimdi, böyle bir ülke, nasıl yargı bağımsızlığı vardır, hâkim teminatı vardır, nasıl hukukun üstünlüğü vardır diye tanımlanabilir?

Diğer taraftan, Sayın Bakan "HSYK Başkanı" sıfatıyla ilgili dairelerin de görüşünü aldıktan sonra yönetmelik çıkarabilecek ve genelge düzenleyebilecek. Bakanın iradesi, zaten siyasi iradesi o yönetmeliğe ve o genelgeye sinecek; onu uygulayacak olan hâkim müfettişler, bunu uygularken elbette ki o genelgeye, o yönetmeliğe sinmiş siyasi düşüncenin etkisinde teftiş yapacaklardır. Bu yetkiyle yapılacak teftişin, bağımsız ve tarafsız olması gereken hâkim savcı üzerinde nasıl bir korku, nasıl bir endişe yaratacağı elbette ki izahtan varestedir.

Sayın Bakan, şimdi siyasi bir organdır. Parlamenter sistemde sadece adli hizmetlerin sunulmasının siyasi sorumluluğunu üstlenmiştir ama burada dosya tevzi eden bir görevi de ifa etmektedir. Bu maddenin (d) fıkrasında "iş yoğunluğu nedeniyle" gerekçesine büründürülmüş bir şekilde bir dairenin elindeki dosyayı alıp diğer bir daireye verme yetkisiyle de donatılıyor. Zaten 1. 2. Dairedeki planlanan kılı kırk yararak yapıldığı ve 3. Daire de kırkambar dairesi olarak boş işlerle meşgul edileceği için, Sayın Bakan ola ki orada da bir zülfüyâre dokunan iş olursa, oradan alıp zülfüyâre dokunmadan işi halledebilecek bir daireye sunmak, vermek gibi bir yetkiyi de böylece eline alması bulunmaktadır.

Diğer taraftan -bu kadar vahim ve garip ne olabilir, bilemiyorum- "Kurul üyeleri hakkında suç soruşturma ve disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerini yürütmek ve bunlarla ilgili kararları vermek."

Değerli arkadaşlarım, bu "Kurul üyeleri" dediklerimiz çok istisnai görevler ifa eden kişiler. Bunların yargılanması Anayasa Mahkemesinde bugünkü mevzuatımıza göre Yüce Divan sıfatıyla. Anayasa Mahkemesinde Yüce Divan sıfatıyla yargılanacak şekilde, hukukta ciddi bir yeri olan HSYK üyelerini bir tek bakanın iradesiyle haklarında soruşturma, kovuşturma işlemlerini yürütmek ve karar vermek demek, onların siyasi iradenin önüne giyotin gibi başlarını koymak demekten ne farkı vardır?

Hukukun temel kuralıdır, ferdî iradede ziyade kurulların verdiği kararlar ile farklı düşüncelerin temsil edildiği, farklı organların temsil edildiği kararlar ile bu derecede önemli hizmetleri yapan kişiler hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılması gerekirken, bir tek siyasi iradenin temsilcisi olarak orada bulunan bakana bu yetkilerin verilmesi bırakın yasaya, Anayasa'ya, akla, mantığa ve izana ziyan bir durum ortaya çıkarmaktadır. Dolayısıyla, bu teklif -aslında tasarı tabii- Sayın Bakanım, sizi eleştirme diye algılamayın, bunu defalarca ifade ettiğim gibi, sizi, AKP Hükümetini ve Türkiye'yi çok ciddi bir uçurumun kenarına itelediği için bu kadar ağır sözlerle bu teklifi eleştiriyoruz. Bir ay sonra, bir yıl sonra, beş yıl sonra, sizin bu kanun teklifiniz yürürlüğe girdiğinde hakkınızda söylenenler, eleştiriler, soruşturmalar, araştırmalar ve hem Yüce Divanda hem millet vicdanında verilecek hüküm ile çok

kötü bir şekilde anılabilecek hâle düşeceksiniz. Ben sizi şimdiden uyarıyorum, gelin aklîselime dönün, gelin Anayasa'ya, evrensel değerlere aykırı olan bu kanun teklifinden, sonucunda hiçbir fayda sağlamayacağına emin olduğumuz bu kanun teklifinden, sizin yaranıza merhem olmayacağına inandığımız yani 17 Aralıkta başlayan soruşturma işlerine hiçbir faydası olmayacaktır bu kanun teklifi yasalassa bile, gelin ağır iken hafif olmayın, taş yerinde ağırdır, o ağırlığı ortaya koyarak hukuk devleti ilkesi içerisinde bu meseleye bir çözüm bulun diyor, hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Bal.

Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; şimdi, teklifin bu değişiklik maddesiyle teftiş kurulu başkanını, teftiş kurulu başkan yardımcılarını ve genel sekreter yardımcılarını atama yetkisi bakana veriliyor; genelge düzenleme yetkisi bakana veriliyor; dairelere gelen işlerin çok olması hâlinde bu işlerin bir kısmının başka daireye verilme yetkisi bakana veriliyor; kurul üyeleri hakkında suç duyurusu ve disiplin işlemlerini yürütme yetkisi bakana veriliyor; başkanın disiplin işlemleriyle ilgili genel kurul çalışmalarına katılmasına ilişkin yasaklama kaldırılıyor, bakan bu görüşmelere de katılabilecek. Yani, yok yok maşallah başkan için, her şey var. Şimdi, burada kurul üyeleri hakkında suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerini yürütmek ve bu konuda gerekli kararları verme yetkisinin siyasi bir kişilik olan, yürütme bölümünde yer alan bakana verilmesi, görevlerini bağımsız bir şekilde yapmak durumunda olan kurul üyelerinin üzerinde bir Demokles'in kılıcıdır yani yürütme organının, yargı görevini yapmak durumunda olanların üzerinde bir Demokles'in kılıcıdır. Böyle bir yetkinin siyasi bir kişilik olan bakana verilmesi karşısında HSYK'nın bu üyelerinin nasıl olup da bağımsız ve tarafsız çalışabilecekleri hususu, verilmesi, yanıtlanması gereken çok ciddi bir sorundur Sayın Bakanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Ali Rıza Bey.

Ömer Bey de herhâlde kısa konuşacak, ona da teşekkür ediyorum şimdiden.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Hakikaten çok kısa konuşacağım.

Arkadaşlar teftiş kuruluna ilişkin değerlendirme yaptılar ama bu maddede benim dikkatimi çeken başkanın yani Sayın Bakanın dairelerin çalışmalarına katılabileceğine ilişkin bir paraf.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yok, yok, öyle bir şey yok, katılamaz.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Mevcut da var.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, disiplinle ilgili bir şey vardı, disiplinle ilgili Genel Kurula katılırdı, onu buradan çıkarttık, eskiye dönüldü, yok öyle bir şey.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – İki tane arka arkaya önerge geldi.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – İki önerge geldi.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – İki önerge geldi.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – O, önergeden çıkmış.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Eski hâle dönüldü.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Yani, bu sadece 27'nci maddeye ilişkin mi Sayın Bakanım?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Disiplinle ilgili Genel Kurulun toplantılarına katılabilecek, daire çalışmalarına katılamayacak.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Yani, kesin daire çalışmalarına katılamayacaksa ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kesin, kesin, katılamayacak.

Ben çok teşekkür ediyorum, sağ olasın.

Son olarak Murat Bey...

Sen de vaz mı geçtin?

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Benim de teklifim aynıydı.

BAŞKAN – Tamam o zaman.

Sayın Kaplan, çok kısaysa vereyim, bu maddeyi oylayacağız çünkü yani epeyden beri... O zaman hemen birkaç cümleyle...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkanım, Sayın Bakan; bence bu tartışmaların odak noktası olan madde de bu. Başkanlık sistemini yargıya da getirmiş olduk. Anayasa değişikliğinde Türkiye'de devlet başkanlığını konuşuyorduk, Sayın Bozdağ,

anlaşılan o ki yargıda başkanlık sistemi bu şekilde oturmuş olacak. Başkan atıyor, başkan alıyor, başkan görevlendiriyor, başkan teftiş kurulunu... Yani, kriteri ne, nasıl olacak, bunların hiçbirisi açıklanmadan, anlaşılan o ki yönetmeliklerle bu yapılacak ve bu daha çok tartışılacak ama inanıyorum, Sayın Bozdağ eğer benim yerimde burada otursaydı bugün çok hararetli bir konuşma yapardı yargı bağımsızlığıyla ilgili olarak.

BAŞKAN – Kesinlikle doğru söylüyorsun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yani, çok hararetli bir... Sayın Arınç burada olsaydı, eski konuşmalarını tutanaklarda okudum, çok hararetli bir konuşma yapardı.

BAŞKAN – Hararetli yapar, evet.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ama şunu açık ifade etmek istiyorum: Hakikaten adalet konusunda gün gelecek bu tutanakları okuduğu zaman hukukçular ve akademisyenler böyle konjonktürel bir yapıya teslim olmanın getirdiği sakıncalar karşısında bizleri iyi bir şekilde anmayacaklar. Bu nedenle bugünkü Anayasa üzerinden yapılan “Birlikte çözelim.” modelinin işletilmesi gerektiğini Sayın Bozdağ ve sizi de bundan kurtaracak olan bir yöntem olarak görüyorum. Bu bir Anayasa değişikliği konusudur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum, sağ olasın.

Madde üzerinde önergeler var, okutuyorum önergeleri:

Türkiye Büyük Millet Medisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 27. maddesi Anayasaya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Murat Başesgiöğlu

Celal Adan

Oktay Öztürk

İstanbul

İstanbul

Erzurum

Gerekçe:

Bu madde, Anayasa'nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasanın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

Türkiye Büyük Millet Medisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 27 inci maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Bu madde kuvvetler ayrılığı ilkesinin son bulmasına ilişkin olup teklif metninden çıkarılması gereklidir. Adalet Bakanının, Kurulun başkanı Adalet Bakanı Müsteşarının da kurulun doğal üyesi olması, yargı bağımsızlığını zedelemektedir. İçerisinde Adalet Bakanının görevi sadece sembolik olmalıdır. Zira yürütme erki içerisinde görevli bulunan bu makamın HSYK üzerinde hiçbir etki gücü bulunmaması kuvvetler ayrılığı gereğidir. Özcesi HSYK yargı bağımsızlığına, hâkimlik teminatına aykırı bir kurumdur ve bu teklif ile bu durum bir kez daha ve daha güçlü bir biçimde pekişecektir.

BAŞKAN – Önce, Anayasa'ya aykırılık önergesi var, onu oyluyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Metinden çıkarılmasına dair bir önerge vardır, onu oyluyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Üçüncü önergeyi okutuyorum.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Usul eksikliği olmasın iki tane önerge var aynı konuda, onu geri çekti mi arkadaş, onu bir şey yapın da tutanaklara geçsin.

BAŞKAN – Yok, iki tane önergeyi okudum ben orada.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Hayır, Yusuf Bey'in iki tane önergesi var.

BAŞKAN – Yok, o düzeltti birini.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Yani, bize dağıtıldığı için geri çekmiş olması lazım.

BAŞKAN – Yok, yok, üzerinde düzeltme yaptı, tamam.

Yusuf Bey'in önergesini okuyoruz:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Çerçeve 27 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yusuf Başer

Yozgat

MADDE 27- 6087 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasına (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (ç) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş, diğer bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

"ç) İlgili dairenin teklifi üzerine hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması işlemleri ile araştırma, inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere olur vermek.

d) Teftiş Kurulu Başkanını, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını ve genel sekreter yardımcılarını atamak.

e) Yargı yetkisinin kullanımına ilişkin hususlar hariç olmak ve Kurulun görev alanına giren konulara münhasır olmak üzere ilgili dairelerin görüşü alınmak suretiyle yönetmelik çıkarmak ve genelge düzenlemek.

f) Dairelerden birine gelen ve olağan çalışmalar ile karşılanamayacak oranda artan işlerden bir kısmını diğer bir daireye vermek.

g) Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek."

Gerekçe:

Maddeyle, 6087 sayılı Kanunun "Başkanlık, görev ve yetkiler" başlıklı 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının "ç" bendi değiştirilerek "d", "e", "f" ve "g" bentleri eklenmektedir. Bu değişiklikle "Teftiş Kurulu Başkanını, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını ve genel sekreter yardımcılarını atamak, yönetmelik çıkarmak ve genelge düzenlemek, dairelerden birine gelen ve olağan çalışmalar ile karşılanamayacak oranda artan işlerden bir kısmını diğer bir daireye vermek ve Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemleri ile ilgili bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek" konuları Kurul Başkanının görev ve yetkileri kapsamına alınmaktadır.

Ayrıca ilgili dairenin teklifi üzerine hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması işlemleri ile araştırma, inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere olur vermek Kurul Başkanının görevleri arasına alınarak, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemler de kapsama alınmaktadır.

Bu değişikliklerle Anayasa ve yasaların yanında yasama organı ve halkın denetimi altında görev yapan ve Anayasa uyarınca Kurulu yönetmek ve temsil etmek görevini haiz olan Kurul Başkanının görev ve yetkileri yeniden düzenlenmektedir.

Kurul Başkanının işlemleri yargı denetimi altındadır. Böylelikle Genel Kurul kararı şeklinde çıkarıldığı için yargı denetimine kapalı olan yönetmelik ve genelgelerin yargı denetimine açılması sağlanmaktadır.

BAŞKAN – Yusuf Başer'in önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

27' nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Saat 20.30' a kadar ara veriyorum arkadaşlar.

Kapanma Saati: 18.53

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.31

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Mustafa Kemal ŞERBETÇİOĞLU (Bursa)

(Oturum, Başkan Vekili Hakkı Köylü tarafından açıldı)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, toplantımıza kaldığımız yerden devam ediyoruz.

İsterseniz, yemeği de yedik, biraz vitesi yükseltelim, biraz daha şöyle canlanalım diye düşünüyorum, biraz daha hızlanalım.

MADDE 28- 6087 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b), (d), (e) ve (ı) bentleri yürürlükten kaldırılmış, (h) bendinde yer alan "Teftiş Kurulu Başkanını, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını, genel sekreter yardımcılarını," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

BAŞKAN – Var mı konuşacak arkadaş? Yoksa geçiyoruz. Yok. Bu maddede yok herhâlde.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Var.

BAŞKAN – Hani nerede?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Süheyl’de...

BAŞKAN – Geziyor Süheyl hoca dışarıda.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Var, var...

BAŞKAN – Buradaymış. Oraya basarsanız hocam, burada cihaz çalışıyor.

Hocam, artık, çok usturuplu konuşuyor, öz, kısa, öğrencilerin anlayacağı şekilde.

Buyurun hocam.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Şimdi, Sayın Başkan, hep söylediklerimizi tabii ki söylemeye devam edeceğiz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakıyorum, birkaç gündür ben de izliyorum, bu getirilen teklife aşağı yukarı bütün herkes karşı. Şimdi, Avrupa Birliği Yargıçlar Komitesi karşı, bakıyorum, Türkiye Barolar Birliği karşı, barolar karşı, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun Başkan Vekili karşı, Yargıtaydan tetkik hâkimi arkadaşımız katıldı, o belirli maddelerine karşı, YARSAV karşı, Yargıçlar Sendikası karşı, dün Sami Selçuk konuştu, o karşı, akademisyenlerden bazıları dün gene konuştular, karşı. Şimdi, bunların tümü bu tasarinın, bu teklifin, bu maddelerin Anayasa aykırı olduğu konusunda hemfikirler. Şimdi, biz de aynı şekilde hemfikiriz. Arkadaşlar, şimdi, bir kere şunu söyleyeyim: Maddelerde konuşurken demin, atladığımız değil, hani, söz almayalım -aramızda işbölümü yapmıştık- şeyden sonra konuşuruz dediğimiz bir nokta var. Yemek sırasında hukukçu arkadaşlarımızla da bunu konuştuk. Şimdi, gerçekten içinden çıkamıyoruz. 124’ üncü madde, Anayasa’nın, ne diyor? Diyor ki: “Yönetmelikler” başlıklı “Başbakanlık yapar, bakanlıklar yapar, kamu tüzel kişileri yapar; kendi görev alanlarını ilgilendiren konularda.” Yani, bakanlıklarını ilgilendiren konularda bakan, kamu tüzel kişilerini ilgilendiren konularda kamu tüzel kişileri ve Başbakanlık da kendi alanında yönetmelikler yapacaklar.

Şimdi, bakıyoruz burada, siz diyorsunuz ki: Yargı yetkisinin kullanımına ilişkin hususlar hariç olmak üzere, kurulun görev alanına giren konulara münhasır olmak üzere yönetmelik yapacak. Kim yapacak? Başkanlık yapacak. Kurul başkanı, kurulun görev alanına giren konularda yönetmelik yapacak. Şimdi, bunu aramızda konuştuk. Ya, bu yapılabilir mi, yapılamaz mı? Türk hukukunda bunun tartışmaları çoktur ama yeni bir tartışma daha açılıyorsunuz. Hani, hep tartışılırdı, biz de konuştuk hukukçular, aramızda. “Bakanlar Kurulu tüzük yapar, yönetmelik yapar mı, yapamaz mı?” diye. Yapıyordu, Danıştayın incelemesinden kaçırarak için. Bunu yıllarca tartıştık. Şimdi bir tartışma konusu daha geliyor. Başkan, kurumu ilgilendirilen konularda kurum adına yönetmelikler yapacak.

Şimdi, diyeceksiniz ki: Ya, bu maddeyi geçtik. Ama, tekrar şunu söylememizde yarar var: Bakın, Sevgili Başkan, sevgili arkadaşlar; hep söylüyoruz bunu. Şimdi, bugün Başbakanımız demiş ki: “Bu kadar yatan insan, çok üzülmüyoruz. Bu kadar, işte, haksızlıklar oldu, hukuksuzluklar oldu. Biz bu yasayı bunun için getiriyoruz.” Ya, bunu devamlı söylemekten ben de huzursuz oluyorum ama bunu duyunca, ben Sayın Başbakanın bu sözünü duyunca...

MEHMET HABERAL (Zonguldak) – Beni hatırlıyorsun galiba.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) - ...bir hukuk devletinde, daha da çok üzülüyorum. Sevgili arkadaşlar, gerçekten, söylüyoruz, bunları paylaştık, hadi gördünüz, görmediniz, eksik gördük, çok gördük ama 2010 yılında bunları konuştuk, 2011’de konuştuk, 2012’de konuştuk, 2013’ün tamamında konuştuk. Sevgili arkadaşlar, dostlar, şimdi örneğini, vereceğim, o yüzden “Bunları görmedik.” demeyin. Tekrar söylüyorum, bunu devamlı, devamlı söylemek, sizleri bu yönde sıkıştırmak için değil ama hâkimler, bugün şikâyet ettiğiniz hâkimler 2010’da da yapıyordu bunu, 2011’de de yapıyordu. Siz ne yaptınız? Yasa çıkarttınız, 6110 sayılı Yasa’yı. Şimdi, bir başka örneğini çıkartıyorsunuz. Dediniz ki 6110 sayılı Yasa’yla: “Hâkim istediğini yapar, hukuka aykırı davranır; hiçbir kimse, hukuka aykırılıktan dolayı onu cezalandıramaz, hiç ağzını bile açamaz.” Yasa çıkarttınız. “Kişisel kusuru olsa bile...” dediniz. Şimdi, arkadaşlar, 93/A’yı kaldırmadan, 93/A’nın yerine bugüne kadar yapılanlardan dolayı sorumlu tutan da bir düzenlemeyi getirmeden neresi düzenledik diyeceksiniz? Allah’ınızı severseniz, bizi nasıl inandıracaksınız? Bu taslağa bakıyorum, bir tane, bu konuda pişmanlık duyduğunuza yönelik düzenleme yok sevgili arkadaşlar. Tekrar söylüyorum: “Biz niçin yaptık üçüncü yargı paketini?” Görmedik.” demeyin. Üçüncü yargı paketini, burada olmayanlar o dönemde bilmeyebilirler. Bakın, üçüncü yargı paketinde bir gün, tam gün tartıştık sizlerle, tam gün; yoktu. İkinci gün akşam saat yedide “O maddenin içeriğini doldurduk.” diye getirdiniz. Ne yaptınız? 250, 51, 52’deki yetkileri Terörle Mücadele Kanunu 10’a aldık. Peki, biz o sırada ne dedik? Kusura bakmayın hiç, biz bunların farkındaydık. “Eskiden F tipi mahkemelerimiz vardı özel yetkili, şimdi, nur topu gibi bir T tipi özel yetkili mahkemelerimiz oluyor yani kaldırmadık.” dedik. Sizler basın mensuplarına dediniz ki: “Kaldırdık, bitti.” O gün basın, bazı basın mensuplarının şeyleri var “Özel yetkili mahkemeler kaldırıldı.” diye.

Sevgili arkadaşlar, son söyleyeceğim şu konuda şu: Bugüne kadar, 10, 11, 12, tam tersi varit. Bugün ise, Sayın Başbakan çok üzgünmüş. Peki, şu yasa geldi. Peki, bunun yerine, gerçekten üzgünse, bugüne kadar yapılanların sorumlusunu ortaya çıkartacak bir düzenlemeyi neden aklınıza getirmedi? Neden koskoca 52 maddede bir 53’üncü madde olup da “Bunlardan dolayı sorumlu olanlar, bunları yapanlar, bu söylediklerinizi yapanlar şundan dolayı yaptıklarından dolayı sorumludurlar.” neden aklınıza gelmedi? Söylüyorum: Çünkü, sizlerin her birini tek tek şey olarak değil ama bu teklifin özünde şu var: 17 Aralıkta ortaya çıkan soruşturmadan bir an önce kurtulmak var çünkü o yargıçlar, o savcılar kime ne yaptılarsa yaptılar “Oh!” dediniz, şimdi diyorsunuz ki: “Eyvah, eyvah! Bizden birilerine de gelirse bu.” Çünkü, şimdi, sizin hepinizin samimiyetine inanıyorum, böyle bir testi yapmak durumunda da değilim kendi samimiyetimi değerlendirmeden ama bir madde koyardınız, derdiniz ki: “Yanlış yapmışız kardeşim, şundan dolayı bu şeyi yapanlar sorumludur, 93/a’yı kaldırdık, yerine şu düzenlemeyi getirdik geçici maddesiyle.” Şimdi, yapılanlar geçsin.

Tekrar söylüyorum: Bazı maddelerinde inanılmaz şeyler var, inanılmaz yani daha doğrusu Anayasa’ya aykırılığın dışında, bir de tartışmalar var hukuk düzeninde. Siz bunu çok iyi yaşadınız, hep beraber yaşadık. “Aa, bir maddeyi yaptık, yanlış oldu.” dedik. 2010’da yaptınız daha doğrusu “Aa, şimdi yanlış oldu.” diyorsunuz. Şimdi de size söylüyorum, yönetmelik, yargı denetimi, bunları hep tartışıyoruz. Arkadaşlarımızla demin, oturum açılmadan da konuştuk. Yargı denetimi var, biz hukukçularla geliyoruz “Yahu yok, bu üstü örtülü, Anayasa’nın açık hükmü, bunu değiştirmemiz lazım.” Her şey şüpheli, her şeyi Bakana veriyor. Bu yasayı, lütfen, söylüyorum, daha iyi düzenleyelim, düzenleyin, hukuka uygun yapalım, her şeyi Bakana toplamak istemiyorsak.

İki, bir şey daha söyleyeceğim: Ne olur, bugüne kadar yapılanları görmezden geldiniz ama görmezden gelmeyin. Artık, Başbakanın “Vallahi, nasıl yattı bu adamlar?” dediğine yazık çünkü, son cümlem: Bir Anayasa yaptınız “Genelkurmay Başkanı Yüce Divanda yargılanır.” dediniz, “Hayır, bunu koyduk ama uygulamayacağız bunu, özel yetkili mahkemelerimizde yargılayacağız.” dediniz. Hep yaşadık bunları.

Şimdi, bunlar oldu, bitti, tekrar söylüyorum, yanımda oturduğu için de söylüyorum: Görüyorsunuz, şahılaşmış, cisimleşmiş, bir insanın dört yıl dört ayına, hâlâ şu anda, bizim “Zindan” dediğimiz yerde çürüyen, yedi senedir çürüyen insanların bu yasayla dertlerine derman olamazsınız, sadece yolsuzlukları önleyecek bir mekanizmayı kurarsınız diyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Hocam.

Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; şimdi, burada şöyle bir olay var: Aslında, bu 12 Eylül 2010 Referandumundan sonra yargıda bağımsızlık ve tarafsızlık sağlanacağı iddiasıyla Anayasa’nın 159’uncu maddesi değiştirildi ve arkasından, bu yasa, 6087 Sayılı Yasa gündeme getirildi.

Tabii, o zaman da propagandalara baktığımızda, Sayın Başbakan darbecilerle, devlet içerisindeki çetelerle hesaplaşma adına, darbelerle hesaplaşma adına 12 Eylül Referandumunda “Evet” oyu istedi.

Şimdi, o referandumun 2 tane kritik maddesi, birisi HSYK'nın yapılanması, birisi de Anayasa Mahkemesinin yapılanmasıydı yani o kadar masrafın yapılmasına, o kadar siyasi partilerin enerjisinin tüketilmesine neden olan aslında bu 2 maddeydi. Şimdi geldiğimiz noktada, öyle anlaşıyor ki, iktidar tarafından HSYK'nın o yapılandırılmasıyla -ki, bu, iktidarın bugünkü iddiasıdır- yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı sağlanamamış; sağlanamamış olduğu içindir ki, en samimi bir düşünceyle bu kanun teklifinin getirildiğini varsayalım ama değerli arkadaşlarım, bakın, o kanun teklifi aslında bir etki-tepki olarak geldi. O zaman da Sayın Bakanın, Müsteşar Ahmet Karaman'ın o kurulun bir üyesi olarak kurulun gündemini belirleme, belirlememe noktasındaki çatışmalar neticesinde o geldi.

Hatırlayın, 2007 yılında da Cumhurbaşkanlığı seçimiyle ilgili o günkü konjonktürde bir inatlaşma içinde Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi gündeme geldi, bu geçti. Şimdi geldiğimiz noktada, sanıyorum, Başbakan bunu birkaç kez dile getirdi, Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi işleminin yanlış bir işlem olduğunu AKP'liler de ifade ediyorlar yani "Hem Cumhurbaşkanı hem Başbakan halk tarafından seçilecek, bu doğru bir şey değildir." falan diye söylemeye başladılar.

Şimdi, o Anayasa referandumundaki maddelerden bir tanesi HSYK'nın yapılandırılmasının gerçekten talepleri karşılamadığı, o Anayasa değişikliğinin gündeme getirilmesine ilişkin amacı yerine getirmediği çok açık bir şekilde görülüyor. Geride bir tek Anayasa Mahkemesinin yapısı var. Tabii, Anayasa Mahkemesinin yapısının ne derece doğru olduğu yine önümüzdeki gülerde dile getirilecek.

Bugün, dikkat ediyorum, AKP'li bir arkadaşımız da söyledi, mevcut yasadaki yani şu anda değiştirilmek istenen yasadaki hükmün Anayasa'ya aykırı olduğunu söyledi. O zamanlarda da biz söylemişiz, tartışmışız, şimdi arkadaşlarımız o söylediklerini tam tersini söylüyorlar.

Şimdi, bu yasa da gerçekten yine tarafsız ve bağımsız bir yargı oluşturma iddiasıyla gündeme geliyor. Biz, o zaman söyledik, bugün söylüyoruz, yine söylemeye devam edeceğiz, Bu yasa teklifi sizin güttüğünüz amacı gerçekleştirmeye yetmeyecektir yani böyle yasa değişiklikleriyle bunları sağlamak mümkün değildir. Evet, Anayasa ve kanunlar önemlidir fakat hukuk devletinde her şey demek değildir, bir o kadar da zihniyet ve uygulama önemlidir. Dün, Komisyon Başkanımız Sayın Hakkı Köylü söyledi, adam Ceza Muhakemesi Kanunu'nu yaparken söylüyor: "Siz ne dersiniz deyin, bizim düşüncemiz önemli." Yine, biz Ticaret Kanunu'nu yaparken, Hocamız, Yargıtay üyesi şunu demişti: "Siz o değişikliği nasıl yaparsanız yapın -23'üncü Dönem- biz böyle anlıyoruz." ve biz onların anladığı şekilde -hatırlıyorsa Veysi Bey- değiştirmek zorunda kaldık onu çünkü yasa koyucu olarak bizim söylediğimiz gibi anlamadıkları ortaya çıktı.

O nedenidir ki, Ceza Muhakemesi Kanunu, aslında gerçekten öteden beri çok kötü olmayan bir kanun en azından ama buna rağmen, Ceza Muhakemesi Kanunu'ndaki kurallar çok açık olmasına rağmen uygulanmıyor yani bir hâkim, Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre hazır edilen tanıkları dinlemek zorunda olduğu hâlde, orada "Hazır edilen tanıklar dinlenir." dediği hâlde dinlemiyor. Bu sefer, biz "Haydi, bir kanun değişikliği yapalım, oraya 'Dinlemek zorundadır.' kelimesini ekleyelim." diyoruz. Yani öyle bir şey var ki, aslında görmemiz gereken şu arkadaşlar: Yargıdaki kimi hâkim ve savcılar, gerçekten yasama organına, yasamaya efenmeyi ve kafa tutmayı bir alışkanlık hâline getirmişlerdir. Bunu görmek lazım yani siz buraya ne yazarsanız yazın, bunu görmek lazım. Yani bu ülkede mevcut yasalara göre ve -biz Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yargı yetkisini kabul etmiş bir ülke olarak- bu ülkenin savcı ve yargıçlarının ulusal kanunlarımızı uygulamakla kalmayıp, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarının da kendilerini bağladığını düşündüğümüzde, bugüne kadar bu tutuklamadan kaynaklanan sorunların aslında çözülmesi gerekiyordu. Yani yargıdaki sorunların pek çoğu yasadaki kaynaklanan, hukuktan kaynaklanan sorunlar değil aslında, uygulamadan kaynaklanan sorunlar yani hâkim ve savcıların yasayı, hukuku uygulamak istedikleri gibi yorumlarından kaynaklanan bir sorun.

Dolayısıyla, burada önemli olan biraz da uygulamada hâkim ve savcıların zihniyetidir. Bunun bence düzeltilmesi lazım, bunun bence bir yola konulması lazım ve bunun yolu da böyle etkiye tepkiye dayalı bir yasa getirmek değil, oturup salimen düşündürmektir. Yani yasama organı olarak başımızı iki elimizin arasına alarak yargı nasıl tarafsız hâle getirilir, nasıl bağımsız hâle getirilir? Hangi iktidar olursa olsun, ister CHP ister AKP ister MHP, kendinize bağlı herhangi bir sistem kurmak isterseniz -geçmişte söyledim- o sisteme gelirken sizin ayağınız takılır. O nedenle, kişilere ya da siyasi partilere endeksli bir sistem yerine, gerçekten hukuk devletinin omurgasını oluşturacak kuvvetler ayrılığı ilkesini hakikaten bu ülkede uygulanabilir bir hâle getirecek bir sistemin oturması gerekiyor.

Şimdi, tabii, ben şunu söylüyorum: Burada soruşturma yapan savcı değiştirilemez mi? Bal gibi değiştirilir, eğer soruşturma yapan savcı hukuk kurallarına uygun bir soruşturma yapmıyor ise. Çünkü, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda savcının nasıl soruşturma yapacağı belli. Buna uymuyor ise, o savcı o soruşturmadan el çektilerilebilir. Fakat bunun bakan yani yürütme organı tarafından, siyasi

organ tarafından değil, yargı içerisinde kurulacak bir mekanizmayla yapılması gerekir. Yani savcının yürüttüğü soruşturmalardan öncelikle kamuoyunun tatmin olması lazım.

Şimdi, bakın, yürütülen soruşturmalarla ilgili Sayın Bakan müdahale ettiği zaman, o savcının gerçekten hak ettiği hâlde soruşturmayı elinden aldığı zaman, toplumun belli bir kesiminde bu soruşturmanın örtülmesi amacıyla bu işlemin yapıldığı kanaati uyanacaktır. Çok haksız bir şekilde, yani doğru olan bir işlem aslında haksız bir töhmet altında kalacaktır. O nedenle, bu düzenlemeler yapılırken, bence yargının kendi kendini kontrol edecek bir hukuksal mekanizmanın da kurulması gerekiyor arkadaşlar. Bunu sağlayamadığımız müddetçe, bu ülkede savcı ve yargıç devletini egemen kıldığımız müddetçe bizim bu sorunları çözmemiz mümkün değildir. Yoksa, işte, geçmişte “çete” dedik, “Ankara’nın kıvrımlı dehlizleri” dedi Sayın Başbakan, hep “çete” söyledi 2011’den beri, “bunlar” dedi, “onlar” dedi.

Şimdi, tabii, Gezi olaylarında da “bunlar” vardı, şimdi de “onlar” var! Ama ben şunu söylemek istiyorum Sayın Bakan: İşte, çifte standart olduğu zaman, insanlar şey olmuyor. Yani doğru bir tavır konulsa... Ben şunu demek istemiyorum, sakın ola yanlış anlamayın: “Ya, siz dün yanlış yaptınız, bugün size inanmıyoruz.” noktasında değilim ama geçmişte de benzer olaylar karşısında hukukun gerektirdiği tavırların konulması gerekiyor idi o soruşturmalar karşısında.

Örneğin, biliyorsunuz, Balyoz davasında avukatlar dışarı çıkarılarak karar verildi. Hatta, Balyoz mahkemesi kararını veren – siz biliyorsunuz Sayın Bakanım, bildiğiniz için söylüyorum- başkan, biliyorsunuz, savcının esas hakkındaki mütalaasından sonra avukatın bulunmayacağına ilişkin o Hükümet tasarısının içerisine böyle bir talebin o hâkimin talebi üzerine konulduğu 23’üncü Dönemde bize gelen bir şeydi. Ve nitekim, Allah’tan ki, hem komisyon başkanlarımız, başkan vekillerimiz hem AKP’li arkadaşlarımızla beraber böyle bir garabetin önüne geçtik. Çünkü o zaman belliydi ki, avukatlarla mahkeme heyeti arasında bir kapişma vardı, avukatlar duruşmaya girmiyordu. Bu sefer, önce başka yere nakletmeye çalıştılar, ondan sonra bu kanun teklifini getirdiler, dediler ki: “Esas hakkındaki mütalaadan sonra avukatın bulunmasına gerek yoktur.” Ya böyle bir kanun olabilir mi? Allah’tan ki, Adalet Komisyonunun o tarihteki üyeleri muhalefet ve iktidarıyla bunu sezdik, bunu önledik.

Demek ki, eğer, böyle yargılamaları kendi istediğiniz istikamete götürmeye çalışırsanız olmaz, öncelikle o kararların güvenilir olması gerekir. Ama bu ülkede avukatlar dışarı çıkarılarak verilen o mahkûmiyet kararları maalesef Yargıtay 9’uncu Ceza Dairesinden onandı. Ve Anayasa Mahkemesi Başkanı Sayın Hâşim Kılıç bir açıklama yaptı, “O, 9’uncu Cezadaki arkadaşlarımızın hepsi tecrübelidir ve daire içinden gelmişlerdir.” dedi. Ben bunun üzerine bir araştırma yaptım, o 9’uncu Cezadan o kararı onayan yargıçlardan 3 tanesi Yargıtaya son atanan üye, hatta 4 tanesi. 1 tanesi Yargıtayda tetkik hâkimi –öyle gelme- 3 tanesi atanan, etti 4; 1 tane daire başkanı eski üyelere birisi.

Şimdi, bakın orada deliller değerlendirilmeden, iddialar dikkate alınmadan savunmasız verilen kararlar onandı. Bu nedir? İşte, bu, şimdi, hepimizin vicdanını sızlatan bir olaydır. Bu ülkede hiç kimse, sanıyorum siz de şunu söylemiyorsunuz: “Canım, Bilal Erdoğan hakkındaki soruşturma ya da diğer iş adamları hakkındaki soruşturmalar kapatılsın, kimse bunları soruşturmasın.” demiyorsunuz. Sizin de iddianız –öyle anlıyorum ki- bu soruşturmaların hukuka uygun bir şekilde yapılmadığı konusunda sizlerde derin kaygılar var, bunu anlıyorum.

BAŞKAN - Toparlayalım Ali Rıza Bey.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Toparlıyorum Başkanım.

Bunu zaten geçmişte de yaşadık. Ben Ergenekon davasında, Hrant Dink davasında duruşmaları izledim. Artık bir hukukçu olarak -23’üncü Dönem bunu izledim- 24’üncü Dönemde gitmedim, milletvekilleri olmasına rağmen gitmedim, çünkü orada hukuk yoktu. Hukuk fakültesindeki öğrenci kızımla gittim, orada hukukun olmadığını gördüm.

Bu Medis kürsüsünde defalarca AKP’li hukukçu arkadaşlarıma söyledim “Ya, bir gidin görün Allah aşkına.” dedim. “Gerçekten hukuk var mı yok mu bir görün.” dedim. Böyle bir yargılama olmaz. Yani, hukuk gerçekten şirazesinden çıkmış, yargılamalar şirazesinden çıkmış, bunların hepsini anlıyorum Sayın Bakanım ama ben yine de şunu söylüyorum: Bugün meydana gelen olaylara bağlı olarak bir düzenleme değil, bu yargının sorununa neşter atacak, bu kolu kesip atacak ciddi bir düzenleme yapılması gerektiğini düşünüyorum. Bunun da yolu tarafsızlaştırmak ve bağımsızlaştırmak yargıyı, sizden ayırmak, sizi o konuda biraz yoksun bırakmak. Sizin zaten çok görevleriniz var. Ben böyle düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Bayraktutan, buyurun.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sözlerimin başında, önce bir genel ilkeyi paylaşmak istiyorum. Demokratik bir ülkede, bir hukuk devletinde yolsuzlukların hesaplaşma yeri yargıdır. Yani o yolu iyi ayırt etmek lazım diye... Çünkü hep bu öngörülüyor “Seçimde görüşelim, seçimde hesaplaşalım.” diye.

Şimdi, biz bugün Anayasa Komisyonu üyeleri, daha önce bu tali komisyona ilişkin bu teklifin Anayasa’ya aykırılığı konusunda görüşmeler Anayasa Komisyonunda yapılsın diye 6 CHP milletvekili, 3 MHP milletvekili, beraber 9 milletvekili, Anayasa Komisyon üyeleri beraber bir toplantı talebinde bulunduk ve bu toplantı talebi ne yazık ki, İç Tüzük’ün 27’nci maddesine göre başkan, başkan vekili veya sözcünün olması gereken, başkanlık yapması gereken toplantı hiç kimse katılmadığı için yapılamadı. Tali komisyon olarak bunun Anayasa’ya aykırılığı konusunda, sadece başkanın tasarrufunun dışında Komisyon üyelerinin yapacağı bir değerlendirme ne yazık ki fiilen engellenmişti.

Burada beklentimiz şuydu: Sayın Başkan toplantıya katılır, toplantıda bir değerlendirme yaparız, en azından -ne olacağını az çok tahmin ediyorduk- oylarla bu reddedilir diye kabul ediyorduk, bu olay reddedilmedi. Öncelikle bu usul izlenmeden bir defakto durum yaratılarak, toplantı engellenerek bu olayı Adalet Komisyonunda verilen bir kararla bu şekilde bir karar alınmasını öncelikle hiç uygun bulmadığımı, kınadığımı ifade etmek istiyorum.

Diğer açıdan, Sayın Bakan, biz olayın ne olduğunu, projenin ne olduğunu gayet iyi biliyoruz, kısaca onu anlatmak istiyorum, beş dakika içerisinde sığdıracam Değerli Başkanım biliyorsunuz.

BAŞKAN - Bir zahmet...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Buradaki bu projenin yürütülmesinde en önemli aşamalardan bir tanesi özel yetkili mahkemeler kuruldu, nasıl bir devlet yapısı oluşturulmak istendiği açısından. Bunun arkasından, uzun yıllar şüpheli olarak gördükleri kişilerin sorgusuz sualsiz tutuklama dâhil mahkeme, hâkim ve savcılara geniş yetkiler verildi.

5237 sayılı yeni Türk Ceza Kanunu kabul edildi. Bu Kanun’un 312’nci maddesine “Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs eden kimseye ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilir.” hükmü konuldu. Böylece, her yöne çekilebilecek bir madde sayesinde, istenirse Hükûmete muhalefet eden herkese bir kulp takarak, müebbet hapisle yargılama imkânı yaratıldı.

Aynı zamanda, Terörle Mücadele Kanunu’nun 10’uncu maddesinin (d) fıkrasında “Müdafinin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek alması, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hâkim kararıyla bu yetkisi kısıtlanabilir.” şeklinde değişiklik yapıldı. Ne yazık ki, böylece, Türk hukuk sistemine “gizli delil” kavramı sokuldu ve sanığa suçu ve neyle suçlandığı söylenmeyerek savunma hakkının kısıtlanması sağlandı.

Bu arada, Terörle Mücadele Kanunu’nda anayasal düzenin değiştirilmesi için örgütün silahlı örgüt olması şartı getirildi. Böylece, tarikat ve cemaatlerin Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın öngördüğü anayasal düzene karşı yürüttükleri eylemler suç kapsamı dışına çıkartıldı. İktidarda olmanın verdiği gücü kullanarak, silah kullanmaya gerek kalmadan ülkenin anayasal düzenini sivil darbe yoluyla ılımlı İslam cumhuriyetine ve tek adam diktasına dönüştürmek müebbetlik anayasal suç olmaktan ne yazık ki çıkartıldı. Buna karşılık, anayasal görevi ve doğası gereği silahla donatılmış olan Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarını istendiği zaman bir kulp takılarak, kolayca “Anayasal düzeni değiştirmek için silahlı örgüt kurdular.” ithamlarıyla yargılamanın yolu açıldı.

5 Temmuz 2008 tarihinde yürürlüğe giren 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu’yla hukuk sistemimize gizli tanık müessesesi sokuldu. Buna göre, aleyhinize şahitlik yapan kişi veya kişilerin yüzleri saklanıp, sesleri değiştirilip kimlikleri gizlenerek duruşma sırasında veya duruşma salonu dışında ses ve görüntü akarımı yoluyla şahitlik yapmalarına imkânı sağlandı. TBMM’de kabul edilen yasa gereği, terör ve çete suçları, on yıla kadar ve üzerinde hapis cezasını gerektiren suçlarda gizli tanık müessesesinin ne yazık ki önü açıldı. Böylece, etkin pişmanlık yasasından faydalanmak isteyenlerin birçok kişinin temize çıkması için yalancı şahitlik yapmalarının önü açıldı.

Yine, 27 Haziran 2009 tarihinde gece yarısında çıkartılan bir yasayla, “Anayasal düzene karşı suçlar ile terör ve çete suçları doğrudan özel yetkili sivil savcılıklar tarafından soruşturulacak.” hükmü getirildi -en baş itibarıyla diyorum- bu değişiklik sonucunda askerî bölgede bile işlenmiş olsa -disiplin suçları hariç- muvazzaf subayların sivil yargı tarafından yargılanmalarının yolu açıldı. Ayrıca, Askerî Ceza Muhakemeleri Usul Kanunu’nun 3’ncü maddesine bir fıkra eklenerek “Barış zamanında, asker olmayan kişilerin Askerî Ceza Kanunu’nda veya diğer kanunlarda yer alan bir suçu tek başına veya asker kişilerle iştirak hâlinde işlemesi durumunda asker olmayan kişilerin soruşturmaları cumhuriyet savcıları, kovuşturmaları adli yargı mahkemeleri tarafından yapılır.” denildi. Buna göre,

işlenen suç ne olursa olsun, sivil kişilerin artık askerî mahkemelerde yargılanmaları son buldu. Ayrıca, üst düzey rütbeli personelin emekli olmadan önce işledikleri iddia edilen suçları nedeniyle askerî mahkemede yargılanma isteklerinin de önü kesilmiş oldu.

Son olarak, Hâkimler ve Savcılar Kanunu'na 93'üncü maddeden sonra gelmek üzere 93/A maddesi eklendi, "Hâkim ve savcılarının bir soruşturma, kovuşturma veya davayla ilgili olarak yaptıkları işlem, yürüttükleri faaliyet veya verdikleri her türlü kararlar nedeniyle; kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk sebeplerine dayanılarak da olsa hâkim veya savcı aleyhine tazminat davası açılmaz." denildi.

Bu olayda değerli hocam Mehmet Haberal'ın büyük katkıları olmuştur. Hakimin reddi müessesesinin ne olduğunu biliyoruz. Hâkimin yargılamış olduğu kişiyle sanık arasında husumet bulunmasına rağmen bu yargılama sonucunda hâkimin reddi müessesesinde Ergenekon soruşturmalarında kovuşturma aşamasında reddi hâkim müessesesinin reddedilmesi ve yargılamaya devam edilmesi, arkasından bu şekilde bir yasal düzenleme yapılması bir hukuk garabetidir, onu ifade etmek istiyorum.

Böylece, özel yetkili ağır ceza mahkemelerinin hâkim ve savcıları, sizi uzun yıllar içeride yattırıp ve sonunda beraat etseniz bile, o hâkim ve savcı aleyhine dava açamayacaksınız, yaptıkları yanlarına kâr kalacak. Devlet aleyhine açacağınız davalarda ise ödenecek tazminatlar o hâkim ve savcının cebinden değil halkın ödediği vergilerden karşılanacak.

Sabaha karşı yapılan ev ve iş yeri aramaları esnasında, polis tarafından bazı sanıkların telefonlarına ve CD'lerine sahte suç delillerinin yüklendiği anlaşıldı. Ayrıca, yasa dışı telefon ve ortam dinlemelerinin delil olarak kullanıldığı ortaya çıktı. Bu arada, kanuna göre gizli tutulması gereken hazırlık soruşturmalarıyla ilgili bazı telefon kayıtları, ortam dinlemeleri ve sanık ifadeleri yandaş medyaya sızdırıldı. Yandaş gazete ve televizyonlar bunları abartarak haber olarak verdiler. Bu linç kampanyalarını yürütürken akla hayale gelmeyecek şeytanca iftira senaryoları ürettiler. Özel yetkili hâkim ve savcılara tutuklamaları için yeni hedefler gösterdiler. Hükûmete de "Aman elini çabuk tut, geç kalma, yola devam." şeklinde ara gazı verdiler. Yalan, dolan, iftira, karalama ve beyin yıkamaya dayanan bu psikolojik harp yöntemiyle bütün muhalifler üzerinde şaibeler yaratıldı. Hukuki altyapının oluşturulması ve psikolojik harp taktiğinin uygulamaya sokulmasıyla birlikte, ele geçirilmesi ve diz çöktürülmesi gereken aşağıdaki kalelere karşı yoğun bir saldırıya geçildi.

Öncelikle, siyasi iktidara ve destekçisi tarikat ve cemaatlere –o tarihte- henüz biat etmemiş olan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Yargıtay ve Sayıştay gibi yüksek yargı organlarına karşı yoğun bir yıpratma kampanyası başlatıldı. Yargıyı bağımsızlığını yok edip siyasal iktidarın emrine sokacak Anayasa değişiklikleri hazırlandı ve referandumdan geçirildi, en azından öyle sanıldı. Bu değişiklikler uygulamaya sokularak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ile Yargıtay ve Sayıştaya yeni üyeler seçildi. Bu seçimler esnasında Adalet Bakanlığı "Eşeği –çok özür diliyorum- aday gösterse oyumu verip seçerim." diyen yargıçların olduğu ortaya çıktı. "Anayasa Mahkemesi Kararlarına uymayın, yok hükmünde sayın." çağrısı yapan hukukçuların olduğu anlaşıldı. Seçilen yeni üyelerin, siyasal iktidarın istekleri doğrultusunda blok oy kullandıkları görüldü ve böylece yargı bağımsızlığı iyice yok edildi ve siyasal iktidarın emrinde yandaş bir yargı oluşturuldu.

Siz bugün bu yandaş yargıdan şikâyet ediyorsunuz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bir hususa ilişkin görüşlerimi ifade etmek üzere söz aldım.

Anayasa'nın 124'üncü maddesi kimlerin yönetmelik çıkaracağına ilişkin hükmü düzenlemektedir, "Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilikleri" olarak ifade edilmektedir. Tabii, buradan hareketle, Yüksek Kurul Başkanının yönetmelik çıkaramayacağı, bunun Anayasa'ya aykırı olduğu şeklinde değerlendirmeler de yapıldı. Tabii, bu konu bizim hukukumuzda da çok tartışılmış, bazı Anayasa hukukçuları, örneğin Sayın Teziç Bakanlar Kurulunun yönetmelik çıkaramayacağını söylerken, öte yandan Sayın Ergun Özbudun da "Anayasa'nın 124'üncü maddesinden Bakanlar Kurulunun yönetmelik yapamayacağı sonucu çıkarılamaz; zira, yönetmeliğin idarenin en geniş düzenleyici işlem türü olduğu göz önünde bulundurulursa icrai karar almaya yetkili her idari makamın yönetmelik yapmaya yetkili olması gerekir." demektedir. Uygulamaya baktığınız zaman, Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılmış pek çok yönetmelik bulunmaktadır. Anayasa Mahkemesine 1969 tarihinde intikal etmiş bu konu ve Anayasa Mahkemesi yaptığı inceleme sonucunda verdiği kararda Bakanlar Kurulunun yönetmelik çıkarabileceğine hükmetmiş, açılan davayı bu açıdan reddetmiştir. Tüzel kişiliği bulunmayan kamu kuruluşlarının yönetmelik çıkarıp çıkarmadığına baktığımızda da uygulamada bazı kanunların tüzel kişiliğe sahip olmayan kamu kuruluşlarına, makam ve mercilerine yönetmelik çıkarma yetkisi verdiği de görülmektedir. Örneğin, 2879 sayılı

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği Teşkilatı Kanunu'nun 5'inci maddesi Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğine yönetmelik yapma yetkisi vermektedir. Diğer yandan, 3701 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 39'uncu maddesi Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına yönetmelik çıkarma yetkisi tanımaktadır. 2983 sayılı Kanun'un o zaman tüzel kişiliği bulunmayan Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı Kuruluna yönetmelik çıkarma yetkisi verdiğini görüyoruz. Bu son kanuna ilişkin yetkinin Anayasa'ya aykırılığı iddia edilmiş, konu bir kez daha Anayasa Mahkemesine taşınmış, Anayasa Mahkemesi 26 Haziran 1985 tarihinde verdiği bir kararla Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı Kuruluna verilen yönetmelik çıkarma yetkisinin Anayasa'ya aykırı olmadığına hükmetmiştir.

Şu anda Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tüzel kişiliği haiz değildir, buna rağmen, kanunda yönetmelik ve genelge çıkarma yetkisi bulunmaktadır. Bu da Anayasa'ya aykırı bir durum değildir. Şu anda kabul edilen maddede geçen düzenleme de bu nedenle Anayasa'ya aykırılık oluşturmamaktadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Türmen, buyurun efendim.

RIZA TÜRME (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Mümkün olduğu kadar kısa, istirham ediyorum.

RIZA TÜRME (İzmir) – Tabii.

Burada bizim konuştuğumuz mesele nedir? Bizim konuştuğumuz mesele burada, yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığıdır. Yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığını sağlamak için yargının bir koruyucu duvarla dış dünyaya karşı korunması gerekir. Bu koruyucu duvar, yargıyı yürütmeden ve yasamadan ayıran, onlara karşı bağımsızlığını sağlayan bir duvardır, bu duvarı örmek de yürütmenin görevidir. Yargının bağımsızlığını sağlayacak, dış dünyaya karşı onu koruyacak duvarı örmek yürütmenin görevidir. Yürütme yargıdan elbette şikâyetçi olacaktır, elbette yargı yürütmenin tasarruflarını sınırlayacaktır, ama demokratik bir devlette yürütme yargıdan ne kadar şikâyetçi olursa olsun, bu koruyucu duvarı örebilen bir devlettir demokratik bir devlet.

Tabii, bunun tam tersini de söylemek mümkün. Eğer yargının bağımsızlığını ortadan kaldırmak istiyorsanız, o zaman yürütme bu koruyucu duvarı kendisi kaldırıp, yargının, özellikle yargıçların kariyerleri bakımından önem taşıyan teftiş gibi konularda, özellikle yargıçların suç işlediği durumlarda soruşturma açılması gibi disipline ilişkin konularda, yürütme yetkileri kendinde toplar. Bu bir seçim meselesidir. Burada bu seçim yapılmıştır, yürütme olağanüstü yetkileri kendinde toplamıştır. Şimdiye kadar olmayan, bu kanunda öngörülme yetkileri, şimdiki değişikliklerle bu koruyucu duvarı kaldırmış ve kendisi yargıya müdahale edecek her türlü yetkiyi kendi elinde toplamıştır.

İşte, burada görüyoruz, örneğin teftiş kurulu başkanlarını, teftiş kurulu başkan yardımcılarını, genel sekreter yardımcılarını atama yetkisi alınmıştır HSYK Genel Kurulundan, Bakana verilmiştir.

Şimdi, yargı üzerindeki denetim bakımından işin ilginç olan tarafı şudur: Eski kanunda yazılı olan denetim usulü dahi, denetim süreci dahi Venedik Komisyonu tarafından yeterli görülmemektedir. Venedik Komisyonunun eski kanunla ilgili, yani değişiklik yapılmadan mevcut kanunla ilgili raporunda denilmektedir ki: “Bakanın savcı ve yargıçlar üzerindeki soruşturma yetkisi üzerinde sahip olduğu onay dahi, aslında fazla geniş yetkiler vermektedir Bakana. Yani mevcut kanundaki soruşturma yapma yetkisini Bakana vermesi için aranan onay dahi Bakana fazla geniş yetkiler vermektedir, bu kaldırılmalıdır.”

Şimdi bunu kaldırmak şöyle dursun, Bakana bunun ötesinde çok daha geniş yetkiler veriyoruz. Tabii, Venedik Komisyonunun ya da Avrupa Birliğinin ya da Avrupa Konseyinin bu yapılanlarla ilgili ne söyleyeceğini tahmin etmek o kadar güç değildir.

Bunun yanında, Bakana verilen yönetmelik çıkarmak, genelge düzenlemek... Bir kere onun altını çizmek lazım ki bu mevcut düzenlemede genel kurul kararı, yani genel kurulun çıkardığı yönetmelik ve genelgelere karşı yasa yolunun kapalı olduğu düşüncesi doğru değildir, Danıştayın, pekâlâ bu kararlara karşı genel düzenleyici işlem niteliğinde olduğu şeklinde yorum yaparak bu kararları Danıştay denetimine alması imkânı vardır. Bu gerekçe, o bakımdan iyi bir gerekçe değildir.

Tabii, bunun yanında Bakanın dairelerin çalışmalarına karışarak, hangi dairenin hangi işe bakacağını tayin etmesi kabul edilemeyecek bir müdahaledir. Yani bir bağımsız organ yaratıyorsunuz, o bağımsız organın iş bölümünü yürütme kararlaştırıyor. Böyle bir bağımsızlık olabilir mi?

Sayın Bakan biraz önce yönetmelikten söz etti, "Yönetmelik çıkarması Anayasa'ya aykırı değildir." dedi. Ama yönetmelik çıkarması şart mı? Bu bağımsızlığın, yargının bağımsızlığının söz konusu olduğu bir yerde, yürütmenin genelge ya da yönetmelikle o kurumun bağımsızlığına müdahale etmesi gerekli mi?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – O yönetmeliklerin hiçbirinin yargıyla alakası yok.

RIZA TÜRME (İzmir) – Hayır, genelge...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Genelge ve yönetmelik çıkarma...

RIZA TÜRME (İzmir) – Burada işte söylüyor, "Yönetmelik çıkarmak ve genelge düzenlemek" diyor.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onlarla şey değil. Yargı faaliyetiyle ilgili değil.

RIZA TÜRME (İzmir) – "Yargı yetkisinin kullanımına ilişkin hususlar hariç olmak üzere, kurulun görev alanına giren konularda yönetmelik ve genelge çıkarır." Yani kurulun görev alanına giren konularda, kurul değil yürütme düzenleme yapabilecek demek bu.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yargıyla ilgili görevi yoktur.

RIZA TÜRME (İzmir) – Böyle bağımsızlıkla bağdaşır bir şey mi Sayın Bakanım?

BAŞKAN – Evet, toparlayalım Hocam lütfen.

RIZA TÜRME (İzmir) – Yani bağımsızlıkla bu bağdaşabilir mi?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Rıza Bey, bir şey söyleyeceğim.

Şimdi, siz Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yargıcı olduğunuz için söylüyorum. Hollanda'da 5 üye var, 5'i de Adalet Bakanının önerisi üzerine kral tarafından atanıyor. Buradaki duvarı nasıl oluşturmuşlar?

RIZA TÜRME (İzmir) – Efendim, tabii, daha ne uygulamalar var. Daha başka, İngiltere'deki uygulamaları da gösterebilirsiniz, İsveç'te de başka türlü uygulama...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – O koruma duvarını nasıl sağlamışlar?

RIZA TÜRME (İzmir) – ...fakat oralarda çok derin bir bağımsızlık kültürü var...

BAŞKAN – Hocam, toparlayalım lütfen.

RIZA TÜRME (İzmir) – Türkiye'de bağımsızlık kültürünün bu kadar limitte olduğu bir ülkede ya da bağımsızlık kültürünün olmadığı bir ülkede, bu yetkileri...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – İsveç'te tamamını Hükümet atıyor!

RIZA TÜRME (İzmir) – Yani orada bütün üyelerin kral tarafından atanması, yürütme tarafından atanması dahi bağımsızlığı etkilemiyor, çünkü çok yerleşmiş bir bağımsızlık burada, ama Türkiye'de böyle değil. Biz de öyle olduğumuz zaman bunlara ihtiyaç kalmayacak, böyle düzenlemelere ihtiyaç kalmayacak.

Sayın Başkanım, yani bütün bunlar göstermektedir ki bundan sonra Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu bağımsız bir organ olmaktan çıkacaktır, doğrudan doğruya yürütmenin denetiminde bir organ hâline gelecektir.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Köse, buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan bana göre üzerine taşıyamayacağı kadar bir yük alıyor, bu yükün hem bu dünyada hem öbür dünyada vebali çok ağır olacak diye düşünüyorum.

Ben burada bir hatırlatma yapacağım. Tabii, bağımsız yargı adaletin temeli. Gördüğüm şu: Maalesef, iktidar kendisine dokunana kadar hiçbir şeyin ayırımına varmıyor, bu anlamda ben samimiyetlerini sorgulamak istiyorum ve bir örnek davayla açıklayacağım bunu.

Birçok dava var özel yetkili mahkemelerin karar verdiği ama, bir askerî casusluk davası var İzmir'de görülen. Bilmiyorum hiç izlediniz mi değerli Adalet ve Kalkınma Partili arkadaşlarım.

Şimdi, burada yargılananların özelliği, teğmendenden albay rütbesine kadar olan askerler yargılanıyor. Nasıl askerler? Hepsini genç, hepsi yurtsever, gerçekten namuslu, ahlaklı ve mesleklerinde başarılı askerler.

Geçenlerde bir milletvekili arkadaşımız söyledi, “Nasıl ordu ki bu 400 tane casusu içinde barındırıyor.” diye, bunlar casusluk suçlamasıyla yargılanıyorlar. Sadece casusluk da değil, fuhuştan yargılanıyorlar, sadece fuhuş da değil, evrakta sahtecilikten yargılanıyorlar, yani tamamen itibarsızlaştırılmaya dönük bir yargılama yapıyorlar.

Örnek olsun, dikkatli dinlerseniz. Türkiye’de denizaltı projesini yürütenler, teğmenden albayına kadar bu suçlamalarla şu anda cezaevinde, bilmiyorum hiç ziyaret etme fırsatınız oldu mu ya da duydunuz mu? Millî Gemi Projesi. Millî Gemi Projesi’ni yürüten teğmenden albayına kadar bir heyet tutuklu, yargılanıyorlar.

Yine, askerî sağlık sisteminin başındakiler, teğmenden albayına kadar cezaevinde. Delilleri de ne biliyor musunuz? Örnek olsun. Doktor albay ile muhabere albay kardeş, biri Diyarbakır’da, biri Ankara’da görev yapıyor, aralarındaki telefon görüşmeleri, içeriği değil, telefon görüşmesinin sayısı delil olarak dosyaya konulmuş.

Maalesef, size dokunana kadar kılınızı kıpırdatmıyorsunuz, bu anlamda samimiyetinize inanmıyoruz.

Şimdi, bugün önlem almaya çalışıyorsunuz, yargıçlardan rahatsız olmuşsunuz, bir kısım yargıçlardan. Bu yargıçlardan hakikaten aklı başında birçok insan rahatsızdı, biz de rahatsızdık, ama onlar da bu düzenin hiç değiştirilmeyeceğini düşünüyorlardı, hiç değişmeyeceğini düşünüyorlardı o acımasız kararlarını verirken, o sahte delillerle kararlarını verirken.

Siz de bugün inanmıyorsunuz bu düzenin değişeceğine, bir gün size de dokunacaklar diye düşünüyorum -ilk oturumdaki konuşmamda söylemişim- diliyorum sizleri savunmak bize düşmez o gün, herhâlde bize düşecek gibi.

Teşekkür ediyorum Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Evet, Ali İhsan Bey, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben az önce Sayın Bakana, gelen bir önergeyle ilgili bir soru yöneltmişim. Biliyorsunuz Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu üyeleriyle ilgili disiplin soruşturmaları hakkında kovuşturma işlemlerini yürütmek ve bu konuda gerekli kararları vermek kurulun görevleri arasındaydı. Daha sonra getirilen -teklif veya tasarı, artık neyse- bu tasarıyla bu yetkinin Adalet Bakanına verilmesi öngörülmüyordu ama az önce verilen önergeyle şöyle bir düzenleme getirilmişti: Şimdi, buradan bir yere gelmek istiyorum da çünkü diğer önergeyle bir çelişki var gibi geliyor. Şimdi, “Kurul üyeleri hakkında suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin bu kanunla verilen görevlerini yerine getirmek” demek suretiyle yani “kanunla verilen görevleri yerine getirmek” ibaresi eklenmiş, “karar vermek” ibaresi çıkartılmış ve Sayın Bakan da bunun Başkanın görevleri arasında olmadığını, Kurulun görevleri arasında muhafaza edileceğini az önce ifade etmişti. Değil mi Sayın Bakanım, öyle söylemişsiniz?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Evet, doğru.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Doğru bu.

Şimdi, bu maddeyle ilgili Kurulun görevlerini konuşuyoruz, bakın, 28’inci maddeyi konuşuyoruz, Genel Kurulun oluşumunu ve görevlerini konuşuyoruz. Bununla ilgili yine Bakanlıktan veya sayın teklif sahibinden gelen önergeye göre “Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin bu kanunla verilen görevleri yerine getirmek” diyor. Yani, burada aslında bu ibarenin şu şekilde olması lazımdı: “Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin işlemleri yürütmek ve bu konuda gerekli kararları vermek” olmalıydı. Yani, Kurulun görevleri arasında olmalıydı. Yani, şimdi bunda da “gereken kararları vermek” ibaresi Kurulun görevleri arasında da yok, Adalet Bakanının az önce...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Terim öyle.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Orada da yok. Yani, bu konuda ben bir açıklama getirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Yani, Kurulun görevleri arasında da sayılmamış.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir açıklama yapabilir miyim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir açıklama...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Üyelerin disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemleri teklifin 42’nci maddesinde mevcut Kanun’un da 36’ncı maddesinde düzenlenmektedir. Esasında, değerli milletvekilimiz 36’ncı maddeyle beraber değerlendirildiğinde bu önergeyle yapılan değişikliklerin bir bütünlük içerisinde anlam ifade ettiğini görecektir.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ne oluyor o zaman?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – O zaman şu oluyor: Yani, yeri geldiğinde gene konuşacağız. Diyelim bir ihbar ve şikâyet olduğu zaman Kurul Başkanı 3 kişiden oluşan bir komisyon oluşturuyor, bu komisyon ihbar ve şikâyeti inceliyor, onun üzerine hazırladığı raporu Kurul Başkanına gönderiyor, Kurul Başkanı bu rapor üzerinde hiçbir değerlendirme yapmadan Genel Kurula sevk ediyor, Genel Kurul burada ne yönde karar vereceğini müzakere ettikten sonra kararını oluşturuyor. Burada sadece...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – O zaman burada ne oluyor?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, hayır, 36'ncı maddede yazıyor.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Anladım ama burada açık bir şey...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Burada görev verdiği için orada "görevini yapmak" burada da veriliyor, burada düzenlenmiş esasında o. O yüzden...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Açıklamak lazım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yok yani birbiriyle irtibatlı olduğundan sanki eksikmiş gibi gözüküyor. Sayın Milletvekilimiz de haklı ama burayla beraber değerlendirildiğinde bu tamamen Kurula verilen bir görev.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, anlaşıldı.

Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde üç tane önerge var, okutuyorum:

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 28'inci maddesi Anayasa'ya aykırıdır.

Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan

İstanbul

Gerekçe:

Bu madde, Anayasa'nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasa'nın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 28'inci maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Bu madde kuvvetler ayrılığı ilkesinin son bulmasına ilişkin olup teklif metinden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Celal Bey'in Anayasa'ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Bengi Yıldız'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir önerge daha var, onu da okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin çerçeve 28'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şuay Alpay

Elâzığ

MADDE 28– 6087 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b), (d) ve (ı) bentleri yürürlükten kaldırılmış, (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (h) bendinde yer alan "Teftiş Kurulu Başkanını, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını, genel sekter yardımcılarını," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

"(e) Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ve disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek."

Gerekçe:

Maddeyle, Başkanın görevlerinde yapılan değişikliklerin zorunlu sonucu olarak Genel Kurulun görevlerinde de düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN – Şuay Alpay'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde önerge doğrultusunda kabul edilmiştir.

Madde 29'u okutuyorum:

MADDE 29- 6087 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) Kurulun birinci ve ikinci dairesi beş, üçüncü dairesi onbir üyeden oluşur.

(2) Başkan, üyelerin hangi dairede asıl ve tamamlayıcı üye olarak görev yapacağını belirler.

(3) Daire başkanları, her dairenin kendi üyeleri içinden Başkan tarafından teklif edilecek iki üye arasından, Genel Kurulca seçilir. İlk toplantıda toplantı veya karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde yapılacak ikinci toplantıda, katılanların en çok oyunu alan kişi daire başkanı seçilmiş sayılır."

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde...

Sayın Başesgioğlu, buyurun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; hepinize hayırlı akşamlar diliyorum.

Sayın Başkanım, bu madde Anayasa'ya aykırılığın çok açık olduğu bir madde bizce. Öbür maddelerde söz almadık. Bizim bu noktadaki görüşümüz belli. Biz kategorik olarak bu teklifin yargı bağımsızlığına hâkim teminatına ve hukuk devleti ilkelerine çok açık bir aykırılık teşkil ettiğine inanıyoruz. Dünyadaki uygulamalar ortada. Bu yüksek yargı konseyleri veyahut da yüksek yargı kurulları çoğunluğu hâkim ve savcılar tarafından seçilen yargıçlar tarafından yönetilen bağımsız kuruluşlardır. Burada tamamen yürütmenin hâkimiyetine geçecek bir kurul tasarımı söz konusu. Dolayısıyla, Anayasa'ya aykırı. Bu aykırılığı önergemizde de ifade ettik.

Şimdi, bu mevcut yasanın 8'inci maddesinde değişiklik öngörüyor 29'uncu madde. Burada dairelerin oluşumuyla ilgili bir düzenleme var. Malum, 3 daire var Yüksek Kurulda ve bugünkü mevcut mevzuata göre her dairenin üye sayısı 7. Şimdi, yeni düzenlemeyle birinci daireyi 5, ikinci daireyi 5 ve üçüncü daireyi de 11 üyeden müteşkil bir hâle getiriyoruz. Şimdi, 5, 5, 11. Yani, bu taksimat niye böyle? Bunu hepimiz biliyoruz. Kızılay dolayında konuşulan rivayete göre 3 kişi yeter birinci daire için. Birinci daire ne yapacak? Atama yapacak.

İki: Daire başkanlarının seçimi. Bu yasayla birlikte daire başkanlarının görevleri son buluyor. Seçimle gelen akademi görevlilerinin de görevlerine son verdik. Bir kere prensip olarak seçimle gelen insanların yasa ile görevlerine son verilme işi tamamen anti demokratik bir uygulama.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Seçilmiş değil ki onlar, yanlış olmasın.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Kurul üyeleri devam edecek.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Daire başkanlarını ne yapıyorsunuz?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Daire başkanlarına da önergemiz var, seçim usulü devam ediyor.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Ne bileyim ben senin önergeni?

BAŞKAN – Önerge şimdi dağıtıldı Sayın Bakanım. Kurul kendi içinden seçiyor, sorun yok orada.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Şimdi, zaten...(Gürültüler)

Bir dakika, bir anlatayım. Şimdi burada zaten... Bir dakika müsaade...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Onu 36'da diyorsunuz, Sayın Bakanın dediği gibi.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Önergeyi öyle verdik.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Bir dakika...

Açıkça zaten Anayasa'ya aykırılık var orada. Yani, 159'un sekizinci fıkrası ne diyor arkadaşlar? "Kurul, kendi üyeleri arasından daire başkanlarını ve daire başkanlarından birini de başkanvekili olarak seçer." Siz ne diyorsunuz? "Bakan iki kişi önerir, kurul seçer." diyorsunuz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Önergeyle değiştirdik.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Ya, kardeşim ben münecim miyim, nereden bileyim senin önergeni?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Tamam, işte Sayın Bakanım, verdik önergeyi.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Beş dakika arayla iki tane önerge veriyor Başkanımız. Anayasa'ya aykırı. Şeyi kaldırıyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Neyse, devam edelim.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Öyle konuşuyorsun “Önerge veriyoruz.”, böyle konuşuyorsun “Yasa böyle...” Yani, biraz nefes alsın Türkiye ya! Bu kadar... Tamam kusursuz bir imha planı yapmışsınız ama gözden kaçmış demek ki! Evvelallah!

RECEP ÖZEL (İsparta) – Kusursuz!

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, müdahale etmeyelim, devam edelim.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – İki: Burada çok açık Anayasa'ya aykırılık var. Önergeyle bunu ne derece düzeltebilirsiniz bilmiyorum.

Başka bir değişiklik: Müsteşar, mevcutta daire başkanı olamıyordu, bu düzenlemeyle müsteşara da daire başkanı olma imkânını getiriyorsunuz. Evet, çoğunluk vesair... Hülâsa, tümüyle 159'uncu maddeye aykırı. Keşke, şu kurulun 7, 7, 7 olan dağılımını bozmasanız, eski hâlini muhafaza etseniz. En azından, böyle çok açık, net bir Anayasa'ya aykırılığı bu Parlamentodan geçirmemiş olurduk diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Turgut Bey, buyurun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, önergeler, böyle tam konuşmaya... Madde başlayacak, önerge dağıtılıyor. Yani, varsa arkadaşların...

BAŞKAN – Ben de sonradan fark ettim de onun için.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Neyse... Yani, önceden dağıtılmasında fayda var.

BAŞKAN – Önceden dağıtım, tabii, tabii.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Turgut Bey, memnun olmadın.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ya ne memnuniyeti arkadaşlar! Bu da sizin tilkiliğiniz, başka bir şey değil yani.

BAŞKAN – Yok, yok.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Vallahi billahi. Kurnazlık, başka hiçbir şey yok yani.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Çok ayıp. İade ediyorum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hadi ya, bırakın arkadaşlar!

Şimdi, Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bizi yanıltan, önerge 2 defa değiştirildi de gene acaba değişiyor mu filan diye tereddüt oldu, ondan oldu.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, 29 ve 30'uncu maddeler, bence, hemen, bir an evvel ya şu maddeler bir geçse, bir hayata geçirsek denilecek en önemli maddeler, dairelerle ilgili. Şimdi dairelerin sayıları değişiyor, 30'uncu maddede aynı şekilde dairelerin görevleriyle ilgili düzenlemeler var. Bu 2 madde bence tasarının veya teklifin en önemli kısmı çünkü şu an yaşanan süreçte elzem olarak görülen değişiklikler bu 2 maddeye dercedilmiş.

Şimdi, Sayın Bakanım da söyledi, yani böyle kusursuz bir plan, yani hava alınacak hiçbir yer bırakılmamış bu maddede. Şimdi bakıyorum önergeyle, anladığım kadarıyla... Basın mensupları da oradalar “Ya, işte, iktidar partisi önerge vermiş, bir şeylerden vazgeçiyorlar gibi, böyle bir düzenleme mi var acaba?” diye birazdan bize sorar onlar da.

Olayın özü şu: Şimdi, 20 kişilik bir kurul var. Sayın Bakanım yani bundan sonra hiç kimse çıkıp şunu söylemesin: “Efendim, kürsü hâkimleri oy kullanacak.” Türkiye’de 10 bin, 11 bin, bilmiyorum o civarda, 10 bini aşkın...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – 13 bin.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – 13 bin civarı diyelim, hâkim ve savcımız var, oy kullanıyorlar, kendi işlerinden önemli bir sayıyı HSYK’ya gönderiyorlar, dolayısıyla onun mutluluğunu yaşıyorlar falan. Bunun artık, bence, bu düzenlemeyle bir defa hiçbir anlamı kalmıyor, onu söyleyeyim. Yani, burada her şey 6 kişi için. Yatacak, kalkacak, herkes “Bu 6 kişi kim?”... O 6 kişi aslında Bakanın kopyaları orada. Ne oluyor? Klonlanma mı oluyor ya da... Yani 6 tane adalet bakanı olacak orada.

BAŞKAN – Şimdi İyimaya olsa ona bir şey söylerdi ama ben o kadar beceremiyorum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Söyledi.

Yani, kopyalama veya kopyalanmış gibi 6 tane. O 6 kişi HSYK için en önemli kişi. Diğerleri niçin seçilmişler, niye orada varlar, onlara oy kullananlar niye kullanacak, herkes “Bu 6 kişi kim?” diye arayacak, bakacak.

Şimdi, biraz sonraki maddede de göreceğiz, Sayın Bakanım, bu birinci daire, ikinci daire, üçüncü daire; üçüncü daireye 11 kişiyi siz seçeceksiniz çünkü onların hepsini siz belirliyorsunuz. Bu 11 kişi kabak gibi, cemaatçi diye, böyle onları bütün Türkiye görecektir, bunlar istenmeyen adamlar. Şimdi, bu adamların yerinde olmak da kimse istemez çünkü bu kadar tartışmadan sonra... Türkiye’de o kadar çok tartışma yapılıyor ki, üçüncü daire, 11 kişi var, onların bir görevi de yok yani. Gariplerim, oraya gidecekler, oturacaklar. Bir de demişsiniz onlara: “İsterlerse iki daire hâlinde çalışsınlar.” Sanki o kadar çok iş gücü var ki bunların ikiye böleceğiz onları. Yani, 11 kişinin yapamadığı işi ikiye bölsünler, onların bir iş gücü kalmamış. Onların tüm görevlerini ikiye vermişsiniz zaten, yani ikinci daireye atınca, 11 kişi... O 11 kişinin yerinde de kimse olmak istemez. Yani onlar orada gerçekten çok zor durumda olacaklar.

Neyse, böyle bir girişten sonra şunu söyleyeyim: Bakın, mevcut yasada şöyle bir şey yapılmış, tabii böyle bir niyet olmadığı için: Kim, nereden geliyor, o geliş şekline göre homojen bir dağılım var. Yani Yargıtaydan gelen üye, birinci daireye gelen var, Danıştaydan gelen var, kürsüden gelen var, Cumhurbaşkanının seçtiği var; homojen bir şekilde 7, 7, 7 dağıtılırken, bunların nerelere, hangi dairelere gideceği böyle belirlenmişti biliyorsunuz. Gerçi “Bir defalık.” diyeceksiniz, belirlenmişti yani onların geliş şekli belli. Şimdi, bir defa öyle bir şey kalkıyor yani orada her şey sizin iki dudağınızın arasında. Kim, nereden gelmiş? Yani, şöyle de olabilir: O 6 kişinin hepsi kürsü hâkimliğinden de gelebilir veya Sayın Cumhurbaşkanının belirlediği 4 üye de olabilir, yeter ki o 6 kişi veya 3 kişi, birinci dairedeki 3 kişi, ikinci dairedeki 3 kişi belli ölçülere sahip olsunlar yani bunlar bizi dinlesin, uslu çocuklar olsun, bizim tanıdığımız, bildiğimiz kişiler olsun. Zaten 1 tane müsteşarınız var, 1 tane Akademiden gelen var veya gelecek olan var -şu an bu mevcut yapıda artık onları belirlemişsiniz de- 4 tane de Cumhurbaşkanından gelen var, 6 kişiyi zaten öyle buluyorsunuz. Normal şartlarda bundan sonraki süreçte de yani bu görev süresi dolduktan sonra da bu arkadaşlarımızın... Kasım ayında mı olacak tekrar seçimler? Kasım ayında olacak herhâlde. Yani bir 6 kişi zaten geliyor, kürsü dışından, Yargıtaydan, Danıştaydan gelenler, 4 Cumhurbaşkanı, 1 müsteşar, 1 Akademi. Zaten Akademiye infaz etmişsiniz, o size bağlanmış, oradan gelecek sizin dediğiniz kişi olacak, müsteşar sizin, etti 2. Bir tek Cumhurbaşkanının seçtiği kişiler artık sizi ne kadar tatmin eder onu bilemiyorum ama böyle bir 6 kişiye göre dizayn edilen yeni bir daire süreci var.

Şimdi, birinci dairenin görevleri değişmiyor. Zaten birinci daire bu işin can alıcı kısmı. Yani, atama, yetki, izin hepsi birinci dairede. Şimdi, bu yeni tasarı, bu yasa geçtikten sonra birinci daireyi oluşturacaksınız. O birinci daire şimdi ne yapacak? Bu soruşturmaları yürüten savcılar var veya bunlara iddianame tanzim edildi, davalar açıldı diyelim, davaları görecektir hâkimler var. Bu birinci dairenin ilk görevi, hemen diyerek ki bu savcılara: “Aldım seni, verdim buraya. Aldım seni -hâkime- verdim buraya.” Hatırlıyorum ben, Balyoz davasında idi sanıyorum, sabah duruşma var, heyeti aldınız, heyet alındı yani bu HSYK heyeti almıştı ya da başkanı aldı herhâlde. Yani bir gün önce, duruşmayı götürecek olan mahkeme heyeti alındı, bir gerekçe de kondu. Hakkında şikâyetler varmış, işte hakkında birtakım iddialar olduğu için HSYK, o ilgili daire o mahkeme heyetini görevden aldı diye biliyorum. Yani birinci daire zaten infaz dairesi. O birinci dairede tüm yetki sizde olacağı için, ikide de sizde oluyor zaten, artık o soruşturmaları yürüten hâkim ve savcılar tümüyle sizin belirlediğiniz hâkim ve savcılar olacak. Bir defa, burada bizi dinleyen arkadaşlarımızın konuyu anlaması açısından öyle.

İkinci daire... İkinci dairenin görevleri bunlar değildi, üçüncü dairededi o görevler yani bu hâkim ve savcılarla ilgili şikâyetlerin soruşturulması, denetimle ilgili görevler, üçten almışsınız onları ikiye. Şimdi ikinci dairenin de üç aşağı beş yukarı konumu aynı. Yani, burada hâkimlik yapmış arkadaşlarımız var, biz uygulamadan yani hâkimlikten değil de avukatlıktan geldiğimiz için onların belki yaşadığı sıkıntıları veya mevzuatlarını tam bilmiyor olabiliriz ama siz bir hâkim hakkında bir soruşturmada dolaylı -burada Ömer Bey de var, o belki biraz sonra anlatır ama- bir kınama cezası aldıktan sonra o adamın bir daha birinci sınıfa falan gitme şansı var mı? Yok değil mi, olamıyor. Yani, şimdi, böyle Demokles’in kılıcı gibi, siz o teftiş kurullarını zaten oluşturuyorsunuz, bu ikinci dairede de her türlü yetkiyi tutuyorsunuz. O insanlar, görev yapan hâkim ve savcılar, atama, yer değişikliği, bu yetki, yetkilendirme, o ayrı, o yetmedi bir de denetim de var. Yani her an onların üzerine göndereceğiniz müfettişler vasıtasıyla o hâkim ve savcıların yani soruşturma yapan hâkim ve savcıların her birinin mesajları almasını zaten sağlayacaksınız.

Şimdi, bir sonraki maddede bu dairelerin görevlerine gireceğiz, şu anda sayıları var. Önergeye bakıyorum, önergede, arkadaşlarımız oradan diyorlar ki: “Ya biz bazı şeyleri değiştiriyoruz.” Neyi değiştiriyorsunuz arkadaşlar? “Daire başkanlarının seçimini.” Şimdi, önergeye baktım: “Daire başkanları, dairelerin kendi içinden salt çoğunlukla belirleyeceği adaylar içinden dairece

seçilir.” Zaten daire 5 kişi, zaten 3’ü sizin gönderdiğiniz kişi olacak, salt çoğunluk onlar. O 3 kişi... Ha siz oradan başkan olacak kişiyi teklif etmişsiniz ya da o 3 kişi teklif etmiş, zaten o 3 kişiyi siz üfleyeceksiniz, başkası mı söyleyecek onlara? O 3 kişinin belirleyeceği kişiyi 5 kişi seçecek. Nasıl seçecek? Salt çoğunlukla seçecek. Kim seçecek? 3 kişi seçecek. Kendiniz çalacaksınız, kendiniz oynayacaksınız. Yani burada da demokrasi oyunu oynuyoruz. Yani, Bakandan almışız yetkiyi, Bakan teklif etmeyecekmiş, 2 kişi daire üyeleri içerisinde, daire kendi içinden salt çoğunlukla teklif edecekmiş, salt çoğunlukla da başkanını seçecekmiş. Bu önergeye hiç gerek yok arkadaşlar, bu da oyun yani, hoş bir şey değil, gerçekten değil. Yani, bu biraz böyle, sizi rahatlatmak adına bir önerge. Orada müsteşarın daire başkanı olabilirliğiyle ilgili bir düzenleme vardı, onu kaldırmışsınız, yani o kadarlık da yapmışsınız. Müsteşarınızı daire başkanı yapmıyorsunuz.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Var mı öyle bir şey?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yok, yok, önergede var. Önergeyle, daire başkanı olmasını kaldırmışlar orada.

Arkadaşlar, bakın, uzatmayayım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ya, hakikaten biraz uzadı.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – İşin özü şu, bak, üzülüyorum: HSYK’da 20 kişilik bir kurula gerek yok Sayın Başkanım.

Yani HSYK’yı 6 kişi yapalım.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Anayasa’yı değiştirelim, değiştirelim Anayasa’yı.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Anayasa’yı değiştirelim, var mısın?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Tamam mı?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Tamam, 6 kişi yapalım, değiştirelim Anayasa’yı.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hayır, yani 20 kişi yaptınız ya. 6 kişi yapalım HSYK’yı.

Bu 11 arkadaş, bakın, bu 11 arkadaşımız... Bir defa, arkadaşlar, sizin hoşunuza gidiyor mu? 3. Daire, bakın, 3. Daire’nin görevleri boş işler, sicillerle uğraşacaklar, tatillerle uğraşacaklar.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Öyle mi?

BAŞKAN – Lütfen dinleyelim arkadaşlar.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Öyle, öyle. Oraya 11 kişi, bakın, 11 kişi...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Üstat yanında, oturun masaya, değiştirelim.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bakın, Bülent arkadaşım, o 11 kişi mimlenmiş, işaretlenmiş, işte, şu anda bütün bu, efendim, o kavganın bir tarafı olan kişiler olarak kamuoyunda lanse edilecek, tamam mı? Bakın, bu insanlar kasım ayına kadar hiç hoş olmayacak bir tabloda olacaklar. Ha, inşallah, Sayın Bakan onların içerisinde 1 ve 2.Daireye isim atar, inşallah atar yani. Ama bu yapı belli bir süre 6 kişilik bir HSYK öngörmektedir. Yani 20 kişi... O ayrı mesele, yemek öncesi de ben söyledim. Yani o 6 kişiye güveniyorsanız, bu kadar pamuk ipliğine bağlamışsanız bu 6 kişiyi, bütün süreci yani bence çok yanılıyorsunuz. Yani, o 6 kişinin içerisinde birer kişi gitse, yani o 5’ten birer kişi gitse 3’ler yer değiştirir arkadaşlar.

BAŞKAN – Turgut Bey, toparlayalım lütfen.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Sayın Başkanım, toparlıyorum, uzatmıyorum. Bu daire yapısı, bir defa -Sayın Bakanım da söyledi, burada Murat Bey de söyledi- hiçbir hukuk kuralı içine sığmaz. Yani buna şunu söyleyebiliriz: Türk usulü -Türk usulü de demeyelim yani ona da haksızlık etmeyelim- AKP’nin içinde bu yaşadığı korku, panik çatışması, çelişkisi, neyse, birleşmesiyle ortaya çıkardığı bir ucubedir bu madde. Yani bu madde Anayasa’ya tümüyle aykırı. Zaten siz de Anayasa Mahkemesinin bunu iptal edeceğini biliyorsunuz ama Anayasa Mahkemesi iptal ettiği anda bu atamalar yapılmış olacak, o insanlar da orada kalmış olacak. Gelin, Türkiye’ye böyle bir ucube düzenlemeyi reva görmeyin arkadaşlar. Bunun acısını siz de yaşayacaksınız, bu maddeyi çekin diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Arkadaşlar, bir şey soracağım. Hep dalga geçer gibi söylüyorsunuz. Bakın, dalga geçer gibi söylüyorsunuz, dalga geçer gibi söylüyorsunuz.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Söz verdin mi Sayın Başkan?

BAŞKAN – Vermedim.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Anayasa’ya öneri getirdiniz, öneri.

BAŞKAN – Hocam...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Ben de konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Hocam, lütfen, tamam, sonra konuşursunuz Hocam.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Öneri getirdiniz., öneri!

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben bir şey söyleyeceğim şimdi. Konuşacak arkadaşlarımdan istihdam ediyorum. Yani dün akşam bir centilmenlik anlaşması yaptık kendi aramızda. 12 madde görüşecektik ama bu gidişle zor yetiştireceğiz, çok geç kalacağız yani.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkanım, kaçınıcı maddeye kadar?

BAŞKAN – Önergeler en azından düzeltme önergesi, hiç değilse daha iyi.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Kaçınıcı maddeye kadar düşünüyoruz?

BAŞKAN – 36'ncı maddeye kadar.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – 36'ncı madde. Peki, çarşamba var, perşembe var, cuma var.

BAŞKAN – İşte o günler de var zaten yani, ancak biter. Cuma değil, cuma yok. Yani mümkün olduğu kadar, arkadaşlarımız, biraz kısa tutarsak çok rica edeceğim yani. Hepimiz burada bekleyeceğiz.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkanım, Cumhurbaşkanını iade edecek zaten, boşu boşuna bizi burada uğraştırıyorsunuz.

BAŞKAN – Etsin, etsin, sağlık olsun ya, ne yapalım.

Evet, Ömer Bey, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ya bir de Sayın Başkanım, yani şimdi bu insanlar fâni, ölümü Allah gecinden versin de bütün bir yasa 6 kişi üzerine kuruluyor. Şimdi bu insanların başına bir şey gelirse...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Komik değil ama, niye gülüyorsunuz kendi esrinize?

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Vallahi bak, samimi söylüyorum, bak, bunu bir düşünün. Yani Allah gecinden versin, benim de başıma bir şey gelebilir. Her şeyi, 6 kişiden...

BAŞKAN – Gelmez. Allah sağlık versin. Kimsenin başına bir şey gelmesini istemeyiz.

Evet, arkadaşlar dinleyelim, Ömer Bey'i dinleyelim.

Ömer Bey, buyurun. (Gürültüler)

Arkadaşlar, lütfen, Ömer Bey'i dinliyoruz.

Ya her geçen zaman bizi burada geciktiriyor, lütfen. Tamam arkadaşlar, böyle, bir şeyi çözemeyiz, karşılıklı konuşmakla çözemiyoruz ki bir şeyi.

Ömer Bey, buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sayın Başkanım, şimdi, bu kadar değişiklik önergesini görünce kanunu hazırlayanların emeğine üzül düm yani.

BAŞKAN – Ya, bu kanunu işte bir arkadaş ancak o kadar hazırlayabilmiş.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Hayır, bu kadar değişiklik önergesini ben bu Mediste olduğum sürece hiç görmemiştim. Bunu görünce aklıma bir şey geldi, onu anlatacağım, biraz da havayı da değiştirelim.

Şimdi, mensubu olmaktan onur duyduğum eski mesleğimde, şimdi ayaklar altında gerçi de...

BAŞKAN – Estağfurullah.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Epey insanı dinledim, yani telefonunu dinledim. Bir olayı anlatacağım size. Bir çete var, göçmen kaçakçılığı suçunu yapıyorlar, Avrupa'ya sürekli olarak kaçak göçmenleri götürüyorlar. Eğer gidecek kişi gençse -bayan olabilir, erkek olabilir- hemen formül şu: Bir folklor derneği kuruyorlar. İşte, Anadolu, bilmem, çocukları gibi. Ondan sonra, folklor derneğinde sanatçı olduğuna dair bir sertifika düzenliyorlar sahte olarak ve bir yandan, 40-50 kişilik folklor grubu Avrupa'ya gidiyor ama 5 kişi geri dönüyorlar. Tabii, 45 kişi orada kalıyor.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kaç yıl boyunca böyle sürdü?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Altı ay.

BAŞKAN – Ya Yılmazcığım, Allah aşkına. Ya arkadaşlar... Yılmazcığım, karşılıklı konuşmak iyi güzel, sohbet de zaman geçiyor.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – İkincisi: Eğer erkekse o kişi, yaşı da biraz varsa hemen bir evrakta sahtekârlık yapıp şirketin yöneticisi yapıyorlar, genel müdürü olabiliyor, sahibi olabiliyor ve Avrupa'daki fuara gidiyor, onu o şekilde gönderiyorlar. Ama

kadınla kadın mutlaka güzellik uzmanı oluyor ve Avrupa'daki, işte, Milano'daki bir moda fuarına gitmesi gerekiyor, ona ilişkin evraklar düzenliyor, öyle götürüyorlar. Anadolu'nun bir yerinde -ilini de biliyorum da- zavallı bir kadıncağız, yaşlıca, okuma yazması yok, bir köy kadını geliyor bir gün. Şimdi, işin patronu olan çetenin başı, elemanını telefonla arıyor, diyor ki: "Ya ben bu kadına baktım." Tabiri caizse, onun tabiriyle "Ya bu karı çok paçoz. Şunu -en güzel, şüphelenmesinler- önce bir kuaföre götür, sonra da güzel makyajını yaptır, fotoğrafını çektir, bir şeyden şüphelenmesinler diye." diyor. Tabii, eleman kadını alıyor, kuaföre götürüyor, bir güzel saçını başını yaptırıyor, ondan sonra telefon ediyor patrona. "Ya ağabey, ben bunu kuaföre götürdüm, bir ton da boya çaldırdım suratına ama vallahi yakalanacağız, hiçbir şeye benzemedi." diyor.

BAŞKAN – Yılmaz'ın teklifine döndü bu iş.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Biz söylemedik, bak sen söyledin Başkan. "Yılmaz'ın teklifi de böyle." dedi, öyle dedi Başkan.

BAŞKAN – Boya çalışıyoruz ama olmadı.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Bu değişiklik önergesini görünce... Ve o kişiler akıllarını başlarına alıp bu işten vazgeçtiler, o kadını yurt dışına göndermediler.

Bu açıdan, bu yasa konusunda da ne kadar kuaföre götürürseniz, ne kadar makyaj yaptırırsanız yapın mal aynı mal ve bundan sonra şunu söyleyeceğim...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Vallahi, kadınlara haksızlık oldu ama.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Recep, bak...

Bundan sonra da şunu söyleyeceğim, hatta şununla başlayayım.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Her insanın bir güzelliği vardır.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Bütün kadınlar güzeldir, haksızlık oldu.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Bir dakika. Ya, biz sanığımızın yalancısıyız diyelim.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bir gerçeği anlatıyor ya, dinleyin.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Şimdi, şöyle bir şey var: Genel Kurulda büyük bir ihtimalle bu 6 kişinin ismini açıklayacağım ben.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Tek tek.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Yani 3 bir daireye, 3 bir daireye. Herhâlde, noterden şey versem de... Daha doğrusu, bir tane hâkim, savcıcıyı çevirseniz, sorsanız o da söyleyecektir diyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum, sağ olasın.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) - Bakalım Sayın Bakan onları mı atayacak, göreceğiz.

BAŞKAN – Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Evet, Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; şimdi, bu madde benim öteden beri söylediğim, sizin basit aritmetik hesapları ve seçim yöntemleriyle, Yargıtayda, Danıştayda, Anayasa Mahkemesinde, HSYK'da uyguladığınız yöntemlerle -işte, bu ele geçirme hesapları, "Ele geçireyim." derken başkası ele geçirmiş zaten- işte, böyle basit hesaplarla, aritmetik hesaplarla bu işe girerseniz böyle olur.

Şimdi, bir kere, yani, şöyle baktığımız zaman bu basit, aritmetik hesabı ve seçme yöntemleriyle, yani, cambazlık yapayım derken yapılan bir işle HSYK'nın saygınlığı da gölgeleniyor. Bir de bu, biliyorsunuz, Nadia Comaneci bile düştü, denge tutturamadı, gitti aşağıya.

Şimdi, Sayın Bakan, yani siz, 21 kişilik heyetten 6 kişisini hangi kritere göre alacaksınız, Birinci, İkinci Daireye vereceksiniz? Buradaki kriter ne olacak? Yani "Kendime yakın, bana yakın, bana uzak..." O da sübjektif bir olay. Bugün size yakın olur da yarın uzak olur veya bugün sizin uzak gördüğünüz kişi yarın yakın olur. Bu, yani, gerçekten sübjektif bir olay. Şimdi, o nedenle, burada bir kere objektif bir kriter yok bu dairelerdeki üye dağılımı yapılırken. Tabii, şimdi, biz o hesabı biliyoruz. Yani, siz "15 karşı" diyorsunuz; işte, 1 akademi, 4 Cumhurbaşkanı, 1 de müsteşar; 6, hesap bu. 6 -zaten 5 oraya düşürüyorsunuz, salt çoğunluk getirmişsiniz- 3 ora, 3 de İkinci Daire. Bütün yetkileri de bire, ikiye veriyorsunuz; Üçüncü Daireyi de şey yapıyorsunuz, merkez valileri gibi yapıyorsunuz, oraya hepsini topluyorsunuz ama yarın, unutmayın ki, oraya atadığınız, havuza attığınız insanlar gerçekten daha yararlı olabilir.

Ben böyle bir sübjektif uygulamayla aslında HSYK üzerinden tüm yetkilerin yürütmeye bırakıldığını düşünüyorum. Bu durum açıkça siyasi iradenin yargıya egemen olma talebinin bir yansıması. Böylece atamalar, şikâyetler bakımından ileride yapılacak tasarrufların önünü açmaya çalışıyorsunuz, bunu amaçlıyorsunuz. O zaman da hâkim ve savcı atamalarında siyasi müdahaleler kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte kendini gösterecek, soruşturmayı yürüten ve yargılamaları yapan savcı ve hâkimlerin birinci daire tarafından değiştirilmesi, böylece yürütülen soruşturma ve kovuşturmalara açık bir müdahale zemini olduğu kanısını pekiştirecektir.

Yani ben, öteden beri söylediğim sözlerle, işte, böyle bir kanıyı oluşturacak bir yapının olmaması gerektiğini söyledim. Siz ne söylerseniz söyleyin hiçbir hukukçu, akli başında hiçbir hukukçu buna inanmaz; AKP'li arkadaşlarımız da inanmaz. Olabilir, yani, şu anda bir çıkış yolu arıyor olabilir, bir çıkış yolu zorunluluk gösterebilir ama bu çıkış yolunu yaparken hukuku zorlayarak, öyle basit, aritmetik ve seçme yöntemlerinin üzerinde oynayarak bunu yapmamak gerektiğini ben düşünüyorum.

Daha önceki düzenlemede müsteşarın daire başkanı olmasını yasaklayan bir hüküm vardı, şimdi bu hükmü kaldırılıyorsunuz; müsteşar, daire başkanı oluyor. Aslında biz bu Adalet Bakanı ile müsteşarın kuruldan çıkmasını istiyoruz öteden beri. Efendim “Bu eskiden olmamış.” Yahu, bunu söyledik yani geçmişte de, ben hatırlıyorum, Genel Kurulda söyledim: Yani, AKP iktidarından önce olmamışsa şimdi olmaması gerektiği anlamına gelmez. Eskiden renksiz televizyon bile yoktu, şimdi renkli televizyon var. Eskiden Murat 124 gördüğümüz zaman “Aa, adamın Murat 124'ü var.” derdik, bizim böyle gözlerimiz fal taşı gibi açılırdı, şimdi Murat 124'e binen yok. Yani, dünya değişiyor, teknoloji değişiyor, her şey değişiyor. Dolayısıyla, içinde bulunduğumuz toplumda, özellikle “kuvvetler ayrılığı” ilkesi üzerine oturan devlet biçimlerinde, yani, yargıda yürütmenin içerisinde kalan Adalet Bakanı ve onun müsteşarının bulunması eleştirilen bir konu. Yani, bunu siz de biliyorsunuz en az bizim kadar. Biz “Bunlar gitsin oradan.” derken siz, daha önce yaptığınız –ki bence o iyi bir düzenlemeydi en azından- müsteşarın daire başkanı olmaması, şimdi onu da getiriyorsunuz Sayın Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Çıkardık.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Çıkardınız mı? Teşekkür ediyorum.

Şimdi, bence böyle bir düzenleme gerçekten sizin bu konuyu yansız düzenlediğiniz, işte, deminden beri hani konuşuyorduk ya, bunları örter. Dolayısıyla, yapılması gereken konu: Gerçekten, özellikle bu maddelerdeki daire oluşumlarını bence düşünmemek gerekir. Yani, sorun çözelim derken yeni yeni sorunlar yaratılmamalı. Biz sorunları çözmeliyiz siyaset mekanizması olarak ama kendimiz sorun üreten kaynaklar olmamamız lazım. Ben bunun çok daha ciddi sorunlara yol açacağını düşünüyorum. En azından HSYK da bölünecektir, parçalanma olacaktır, birbirlerini dışlama olacaktır. O dairede çalışan insanlar öbürleri tarafından ötekileştirilecektir. Bence, yani, HSYK'da bölünmeye yol açan bir dairedir. Ben düşünmenizi öneririm.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ali İhsan Bey, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ben 3 kelime söyleyeceğim Sayın Başkanım sadece tutanaklara girsin diye.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim. 3 kelime kabul.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Evet, yani biraz, tabii, işin esprisi bir tarafa, ciddiyet anlamında söylemek istiyorum yani ciddi bir yasayı görüşüyoruz çünkü, Türkiye'nin geleceğini ilgilendiren bir yasayı görüşüyoruz.

Şimdi, yasalara hâkim olması gereken temel prensipler üzerinden yol almamız, devam etmemiz gerekiyor, o temel prensipler üzerine bu yapıları inşa etmemiz gerekiyor. Yasaların “genel, objektif ve soyut olması” temel hukuk prensibi. Yani yasalar, hepimiz biliyoruz ki kişiye özel yasa çıkartılmayacağı gibi, yani kişiler için yasalar çıkartılmayacağı gibi yasaların kişiye dayalı veya aritmetik hesaplara dayalı çıkartılması da mümkün değil. Şimdi, dolayısıyla, buradaki, bundan sonraki gelen önergelere de bakıyorum; Sayın Bakana verilen görevlerin daire başkanlarına verilmesi gibi birtakım önergeler var. Ya, bundan sonraki önergelere de baktığımızda bu yasanın temel ilkeler, prensipler üzerinde değil de kişiler ve rakamlar üzerinde inşa edilmeye çalışıldığını görüyorum.

Şimdi, Sayın Bakan, size az önceki arkadaşlarımızın ifade ettiği uyarıyı bir kez daha tekrarlamak istiyorum: 2010 referandumundan sonra da Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu Yasa Tasarısı'nda birtakım hesaplamalarla yola çıktınız, atama suretiyle, neredeyse blok listeyi birtakım yapıları oluşturduunuz.

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Anayasa Mahkemesine gitmeseydiniz...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Neyse, geldiğimiz nokta burası.

Şimdi, yine kişiler üzerinden yola çıkıyorsunuz, yine matematik hesaplarıyla yola çıkıyorsunuz, hukukun temel prensiplerini, yasanın “soyut olması, objektif olması, genel olması” ilkelerini bir kenara bırakıyorsunuz, tamamen bu hesaplar üzerine, kişiler ve

rakamlar üzerine koskocaman bir Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu Yasa Tasarısı'nı oturturmaya çalışıyorsunuz. Ne olur bunu yapmayın Sayın Bakan, size de faydası olmayacak, bunun Türkiye'ye de faydası olmayacak. Yani, koskoca bir yasa bütün ilkelerden soyutlanarak bu kadar küçük hesaplar üzerine kurulamaz, kurulmamalı. Sizlerden ricamızı bir kez daha tekrarlıyoruz: Bu yasa'yı ne olur geri çekin. Ya, bu yasa gerçekten tüm evrensel hukuk temellerinden yoksun bir yasa, ne olur bunu çekin. Bu hesaplar kısa vadeli hesaplar, uzun vadede kimseye fayda getirmez. Türkiye'ye fayda getirmez, AKP iktidarına fayda getirmez, yurttaşlarımıza fayda getirmez. Ne olur bunu çekin. Grup başkan vekilleriyle, gruplarla bir araya gelin, Türkiye'de yargı bağımsızlığını sağlayacak, gerçek anlamda hukuk devletini inşa ettirecek ve bundan sonra da hukuk devleti temelleri üzerinde Türkiye Cumhuriyeti'nin varlığını sürdürmesini sağlayacak bir yasa veya Anayasa çalışmasını gruplarla birlikte gerçekleştirmeye çalışın. Gerçekten -az önce birtakım espriler oldu bu rakamlar ve kişiler üzerine- bunların hepsi hakikaten üzücü şeyler yani biz bunları konuşmak dahi istemiyoruz ama koskoca bir yasanın da bu kadar küçük gerekçeler üzerinde inşa edilmesini de doğru bulmuyoruz. Ne olur yapmayın, yani bunu Türkiye'ye yapmayın, kendinize yapmayın, hukuk devletimize yapmayın.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olasın.

3 kelime çok fazla oldu ama artık idare edeceğiz bu akşam.

RECEP ÖZEL (Isparta) – 33 kelime oldu.

BAŞKAN – Madde üzerinde önergeler var.

Okutuyorum:

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 29. maddesi Anayasaya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Murat Başesgioğlu

Celal Adan

Oktay Öztürk

İstanbul

İstanbul

Erzurum

Gerekçe:

Bu Madde, Anayasa'nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasa'nın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Bu, Anayasa'ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 29 uncu maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Üye seçimine ilişkin bu düzenleme yargı bağımsızlığını teminat altına alacak bir düzenleme değildir. Kurulun üyeleri, bir çok kurumdan, çeşitli olmalı ve bu seçim kaynağından seçilerek gelmiş kişiler arasından yapılmalıdır. Bürokratik ve antidemokratik bu yapının kırılması yargının bağımsız niteliği kazanması için bu maddenin teklif metninden çıkarılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bengi Yıldız'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Çerçeve 29 uncu maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 6087 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Çavuşoğlu

Bursa

"(3) Daire başkanları, her dairenin kendi üyeleri içinden üye tamsayısının salt çoğunluğuyla belirlenecek iki aday arasından, Genel Kurulca seçilir. Genel Kurulun ilk toplantısında toplantı veya karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde yapılacak ikinci toplantıda, katılanların en çok oyunu alan kişi daire başkanı seçilmiş sayılır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı daire başkanı seçilemez."

Gerekçe:

Önergeyle daire başkanlarının her dairenin kendi üyeleri içinden üye tamsayısının salt çoğunluğuyla belirlenecek iki aday arasından, Genel Kurulca seçilmesi öngörülmekte ve Adalet Bakanlığı Müsteşarının daire başkanı olarak seçilemeyeceği hükme bağlanmaktadır.

BAŞKAN – Hakan Çavuşoğlu'nun önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

30'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 30- 6087 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(2) İkinci Dairenin görevleri şunlardır:

a) Hâkim ve savcıların görevlerini; kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarına ilişkin denetleme işlemleri için teklifte bulunmak.

b) Hâkim ve savcılar hakkındaki ihbar ve şikâyetleri inceleyip gereğini yapmak.

c) Hâkim ve savcılarının görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri içaplarına uyup uymadığını Kurul müfettişleri veya müfettiş yetkilerini haiz kıdemli hâkim veya savcı eliyle araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri için teklifte bulunmak.

ç) Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak.

(3) Üçüncü Dairenin görevleri şunlardır:

a) Hâkim ve savcı adaylarını mesleğe kabul etmek.

b) Hâkimlik ve savcılık görevine tekrar atanma ile diğer hizmetlerden mesleğe atanma talepleri hakkında karar vermek.

c) Meslekten çekilme, çekilmiş sayılma ve görevin sona ermesi hakkında karar vermek.

ç) İlgili kanunlarda verilen görevlerin yerine getirilmesi bakımından en yakın ağır ceza, bölge adliye ve bölge idare mahkemesini belirlemek.

d) Hâkim ve savcılarını;

1) Her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma işlemlerini yapmak,

2) Görevlerinden dolayı veya görevleri sırasındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturması sonucu hakkında karar vermek,

3) Disiplin veya suç soruşturma ve kovuşturması nedeniyle geçici yetkiyle yer değiştirmesine veya görevden uzaklaştırılmasına karar vermek,

4) Meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar vermek,

5) Diğer kurumların geçici görevlendirme ve nakil taleplerine ilişkin izin işlemlerini yürütmek.

e) Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak."

"(4) Daireler, Başkan tarafından çıkarılacak yönetmelik ve düzenlenecek genelge tasarıları hakkında belirtilen süre içinde görüş bildirirler."

BAŞKAN – Sayın Türmen, buyurun, sıra sizde.

Kısaca lütfen, istirham ediyorum.

RIZA TÜRME (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bu 29 ve 30' uncu maddeleri bir bütün olarak görmek lazım herhâlde.

BAŞKAN – 29' uncu madde bitti artık.

RIZA TÜRME (İzmir) – Bunları, iki maddeyi bir bütün olarak okuduğumuzda ben kişisel olarak hayretlere düştüm. Çünkü hiçbir kriter olmadan... Hiçbir kriter olmamasını bırakın, bir de bir kriter aramaya dahi ihtiyaç duyulmadan dairelerin üye sayıları tamamen keyfî bir biçimde saptanıyor. Dairelerin görev alanları da aynı şekilde keyfilikle saptanıyor ve bunu herhangi bir esasa dayandırmak için de hiçbir çaba gösterilmiyor.

Belki bu maddelerin şöyle bir yararı var yani gerçek niyetlerin ortaya çıkmasına yardımcı oluyor bu maddeler. O kadar büyük bir keyfilik var ki. Yani niçin iki daire 5 kişi de 6 kişi değil, niçin bir daire 11 kişi, niçin Birinci Daire bu işlere bakıyor ve Üçüncü Dairenden birtakım işler alınıp İkinci Daireye veriliyor? Bunların hiçbir makul, hiçbir mantıklı açıklaması yok. Tamamen siyasi nedenlerden kaynaklanan birtakım düzenlemeler yapılıyor. Bunun açığa vurulması bakımından bu maddeler tabii ki yararlı.

Baktığınız zaman şunu görüyorsunuz: Birinci Daire, en önemli daire oluyor. Yargının bağımsızlığını doğrudan etkileyecek atamalar, nakiller, izinler, yetkiler Birinci Daireye verilmiş durumda ve Birinci Dairede 3 kişiye ihtiyaç var. O 3 kişi herhâlde bir yerde duruyor.

İkinci Daireye de son derece önemli işler veriyor çünkü hâkim ve savcılara karşı yapılan şikâyetleri ve bu şikâyetlerin karara bağlanmasında yürütme doğrudan doğruya burada müdahil oluyor. Oysa, Bangalore İlkeleri'ne göre hâkim ve savcılar sadece kendi kurullarına karşı sorumlu olmalılar, yürütmeye karşı değil.

Üçüncü Daireye baktığınız zaman, orası en kalabalık ve en böyle içi boşaltılmış bir daire niteliğini taşıyor.

Şimdi, tabii, bir de şu var: Bu Anayasa Uzlaşma Komisyonunda bizim hazırladığımız ve üzerinde geniş bir mutabakat bulunan madde ile burada siyasi iktidarın verdiği öneriler arasında tutarsızlık var. Örneğin, Anayasa Uzlaşma Komisyonunda dört partinin de mutabık kaldığı bir konu, müsteşar HSYK üyesi değil -orada hâkimler ve savcılar diye ikiye ayırdık- hâkimler kurulu üyesi değil müsteşar. Oysa burada müsteşar hâkimler kurulu üyeliğini devam ettiriyor.

Anayasa Uzlaşma Komisyonunda vardığımız bir diğer mutabakat, kurul başkanı bakan değil. Kurul kendi başkanını seçiyor, dört parti bunda mutabık kaldı. Bakan bazı toplantılara, istediği toplantılara katılabiliyor ama o toplantılar da özlük haklarıyla ve disiplin konularıyla ilgili olmayan toplantılar olacak. Bu da dört partinin mutabık kaldığı bir konu.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ona katılmıyor, gene katılmıyor, şu anda da katılmıyor.

RIZA TÜRME (İzmir) – Tamam ama bakan zaten başkan değil, kurulun başkanı değil dört partinin vardığı mutabakatta. Kurul kendi başkanını seçiyor dört partinin vardığı mutabakatta.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bizde de aynı durum.

RIZA TÜRME (İzmir) – Şimdi, tabii, bu tutarsızlığı nasıl izah etmek lazım bilemiyorum. Herhâlde bu tasarımı hazırlayanlar, Anayasa Uzlaşma Komisyonunda oturanlardan farklı kişiler ve arada böyle bir eş güdüm eksikliği olduğu gözüküyor. Ama yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı bakımından Anayasa Uzlaşma Komisyonunda varılan mutabakatın çok daha güvenceli bir mutabakat olduğunu söylemem gerek.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Yalnız, Anayasa'da “müsteşar” yazdığı için burada “müsteşar”ı çıkaramazlar yani burada yapılabilecek bir şey yok kanunda.

Hocam, buyurun.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, gerçekten Anayasa'ya aykırı diyoruz bazı şeyleri, yoruluyoruz. Artık yorulduk, sizler de inanılmaz ölçüde...

BAŞKAN – Bizler de yorulduk Hocam.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Bunun Anayasa'ya aykırı olduğunu söylüyoruz.

Şimdi, Sayın Bakana şunu söyleyeyim: Bakın, buradaki bütün arkadaşlar da biliyor, yönetmelikten aldınız. Mesela, yönetmelik... Dedik ki: “Başkan yapacak bunları, bakan yapacak, olur mu böyle şey?” Dediniz ki: “Hayır, Anayasa Mahkemesinin kararı var.”

Sevgili arkadaşlar, 1982 Anayasası'na kadar eski anayasanın, 1961 Anayasası'nın 113'üncü maddesinde “bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri” derdi. Peki, Başbakanlık yapacak mı yapamayacak mı, bu tartışmalıydı. Tuttu, o zaman “Bakanlar Kurulu” yaptı. Bunun üzerine 1982 Anayasası'nda “Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri” diye getirdiler. Ondan sonra anayasa hukukunda ben de, Erdoğan Ağabey de, bir sürü kişi de “Artık Bakanlar Kurulu, Danıştayın incelemesinden kaçırarak için yönetmelik yapamaz.” dedik. Bu bir gerçektir yani 1982 Anayasası'yla 1961 Anayasası'nın farklılığı vardır ama benim söyleyeceğim orada değil.

Sevgili arkadaşlar, nokta atışı, gerçekten, kişiye özgü yasa yapıyorsunuz. Şimdi, tekrar söylüyorum, Anayasa açık ama onu görmediğiniz takdirde dersiniz ki: “Bunun neresi Anayasaya aykırı?” Şimdi, söylüyorum, Anayasa'da diyor ki: “Hâkim ve savcılarının nitelikleri, atanmaları, hakları, ödevleri, ilerlemeleri, görevleri, görev yerlerinin değiştirilmesi hepsi kanunla düzenlenir.” diyor. Doğru

mu? Ama, kanunla düzenlenir de Anayasa Mahkemesine üç tane veriyorum. Hangi kanun? Sonsuz bir takdir yetkisi mi var? “Hayır, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu bunun için getirildi zaten.” diyor. Dolayısıyla, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda düzenlerken hâkim bağımsızlığını ön plana almak zorundasınız. Oysa, ne yapıyorsunuz? Yani, bakın, eski yasada birinci daire şöyle şöyle oluşur, şuradan seçilenlerden şu kadar üye, şuradan seçilenlerden şu kadar üye; ikinci daire, şuradan seçilenlerden 2 üye, şuradan seçilenlerden şu kadar üye, Yargıtaydan, Danıştaydan gelen 1’er, adli hâkimlerden gelen şu kadar diye yazıyor. Siz bunların hepsini değiştirmişsiniz, diyorsunuz ki: “5, 5, 11’dir.” ve arkasından da “Başkan, üyelerin hangi dairede asıl, hangi dairelerde tamamlayıcı üye olarak görev yapacağını belirler.” Peki, bu, eskiden kime aitti sevgili arkadaşlar, kime aitti? Genel kurula aitti, HSYK’ya aitti. Aldınız bunu Bakana veriyorsunuz ve diyorsunuz ki: “Ya, ne alakası var, bunun Anayasa’yla?” Neden daha önce... Ne ihtiyaç duyduunuz? Bana söyleyin, deyin ki: “Bir ihtiyaç duyduk.” “7, 7, 7” den ne ihtiyaç duyduunuz da “5, 5, 11” yapıyorsunuz. Ne ihtiyaç duyduunuz da Bakan, bunlara ihtiyaç duyduunuz?

Sevgili Bülent kardeşimiz oradan diyor ki: “Ya, bir dakika, anlatalım.” Ama, anlatmayacaksın çünkü ben biliyorum ki siz de bunu yani sadece yasayı yapmak ve açık söyleyeyim, 1 gol atmak için mi diyeyim artık, ne diyeyim yani bunu bu şekilde yapıyorsunuz. Yoksa, “7, 7, 7” nin nasıl oluşacağı belli. Diyor ki: Şuradan 1’er üye, şuradan 2’er üye, şuradan... Onları tamamıyla kaldırıyor, diyorsunuz ki: “5, 5, 11; kimin yapacağını da Bakan karar verir.” E, bu, Bakana vermek değil mi; bu, bakana yetkiyi devretmek değil mi? Neden daha önce genel kuruldu?

Sevgili arkadaşlar, şunu söyleyeyim, bakın: Yasaları... Biz bundan müşteki insanlarız, şikâyetçi insanlarız. Bakın, buradaki HSYK’yı korumak için söylemiyorum. Ben bunu gözlerimle gördüm, geldim burada basın toplantısı yaptım. Ergenekon savcısının esas hakkındaki mütalaasında aynen böyle yazmıştı -ben geldim, burada basın toplantısı yaptım- diyordu ki: “Gizli tanık 9’la Osman Yıldırım iki ayrı kişidir, esas hakkındaki mütalaada, birbirlerini mümkün değildir, birbirlerinin verdikleri ifadeleri de bilme imkânları olmadığı için, iki ifade birbirini teyit ettiği için, işte Balbay’lar, şeyler suçludur.” Fakat, o arada bunu öğrendik ki “Gizli tanık 9” dediğiyle Osman Yıldırım aynı kişi, gizli tanık 9 Osman Yıldırım, çıktı, fakat savcı -bilmez mi- mütalaasını değiştirmede, biz müştekiyiz bunlardan, biz şikâyetçiyiz ama bak, “5, 5, 11” bunları Bakan belirlesin. Sevgili arkadaşlar, bunları yapmayın, son şunu söyleyeceğim yani bakın, yasaları yaparken...

Hatırlayacaksınız, 2007’de kızdınız, “Anayasa yapıyoruz.” dediniz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev süresini dörde düşürdünüz, doğru mu? Başkanın görev süresini beşte bıraktınız. Hatta, Burhan Kuzu’yla hep konuştum, dedim ki: “Burhan Kuzu sen anayasacısın, dört yaptınız, Başkanlık görev süresini beşte unuttunuz.” 2010’da onu dörde indirdiniz. Neden? Çünkü, acil, nokta, kişiye özgü, nokta atışıyla yasa, Anayasa...

Sevgili arkadaşlar, ne kadar söylesek boş, biliyorum yani gülerek veyahut da hiç ilgilenmeyerek izliyorsunuz ama bunları...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Gülmüyoruz, ne yapalım?

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Ne yapalım, amuda mı kalkalım!

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Tamam, peki, özür dilerim ama hiçbir şey yapmıyorsunuz, o yüzden söylüyorum arkadaşlar.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Laf mı atalım Hocam?

BAŞKAN – Tamam, arkadaşlar.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Hayır, hayır. Arkadaşlar, bunlara itibar edin. Genel kurulun yetkilerini Bakana vererek “Ya, Anayasa’da kanun diyor, işte, tamam, biz de kanunu yapıyoruz.” demeyin. Bunlar birbirine bağlıdır diyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Hocam.

Düzelte düzelte gidiyoruz bir taraftan.

Önergeler var, onları okuyoruz.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Evet, evet.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Başkanım, kısa, çok kısa...

BAŞKAN – Biraz biriksin de öyle söz vereceğim sana. Birkaç tane not al, sana toptan söz vereceğim, şimdi ara ara çıkacak bunlar biliyorum.

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 30. maddesi Anayasaya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan
İstanbul

Gerekçe:

Bu Madde, Anayasa'nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasanın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır. Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Anayasa'ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 30 uncu maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Dairelerin hakim ve savcılarını mesleğe kabul ile başlayan ve meslekteki tüm süreçlerini denetimini kadrolaşmaya yol açacak biçimde düzenleyen bu maddenin teklif metninden çıkarılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Bengi Yıldız'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 31- 6087 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “dört” ibaresi “biri idari yargı hakim ve savcılarını arasından seçilecek beş” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Ömer Bey, sizin herhalde değil mi?

Buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, tabii, aslında 31'inci maddeyi değerlendirirken bir sonraki maddeleri de göz önünde tutmakta yarar var, hatta geçici 4'üncü maddeyi. Belki, bu yasal düzenleme konusunda en çok sıkıntı duyulan şeylerden bir tanesi, Anayasa'ya genel sekreterlik hükmünün eklenmesi. Bunun sonucunda, şöyle bir tablo ortaya çıkacak: Görünürde bir genel sekreter olacak ama 5 tane genel sekreter yardımcısı olacak. Genel sekreter, kurulun önerdiği 3 aday arasından Başkan tarafından atanacak. Büyük bir ihtimalle, kurulun önerdiği genel sekreter Sayın Bakanın anlayışına pek uygun olmayacak, bu anlaşılıyor. Onun için, daha güçlü bir genel sekreter yardımcısı pozisyonu yaratılmış. 5'e çıkarılmış sayı...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Zaten...

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – 4'tü, 5 oldu.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İdari yargı için 1 tane ihtiyaç olmuş.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – 1 tane ihtiyaç konmuş ama temelde işin felsefesi daha önemli Sayın Bakanım. Yani, bunun özünde bence biblo gibi her türlü yetkiden yoksun bir genel sekreter olacak ama çok daha etkin genel sekreterlik müessesesi oluşturulmaya çalışılıyor. Gönül ister ki, elbette ki idari yargı da düşünülerek genel sekreter yardımcılarının artırılması güzel bir şey olabilir ama yasanın genelindeki zihniyete baktığımızda bunun da ileriki maddelerde yapılmak istenen o operasyonun bir parçası olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Madde, üzerinde önerge var, okutuyorum:

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 31. maddesi Anayasaya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan
İstanbul

Gerekçe:

Bu Madde, Anayasa'nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasa'nın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır. Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Anayasa'ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 32- 6087 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde, dördüncü fıkrasında yer alan "Genel Kurul" ibaresi "Başkan" şeklinde, beşinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkranın (c) bendinde yer alan "İlgisine göre daire başkanı ve" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

"Genel Sekreter adaylarının belirleneceği toplantıya Başkan katılamaz ve yapılacak seçimde her bir Kurul üyesi ancak bir adaya oy verebilir. Seçime ilişkin ilk toplantıda toplantı veya karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde ikinci toplantı yapılır. Bu toplantıya katılanların en çok oyunu alan üç aday teklif edilmiş sayılır."

"a) Genel Sekreterce hazırlanıp Başkan tarafından onaylanan işbölümüne göre çalışır."

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Başkanım, tamam, kısa konuşacağım. Zaten konuşacak fazla bir şey yok. Şimdi, yalnız benim –Bakana da bilgi veriyor arkadaşlarımız da- benim anlamadığımız olay şu: Bu Genel Sekreterin Genel Kuruldan önerilmesi ile ilgili olan seçimi bu bir ikinci tur olayı var, bu ikinci turu yani daha önceki seçimlerde problem mi çıktı? Şimdi, mevcut düzenlemeye göre gördüğüm kadarıyla karar yeter sayısı nihai 12.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, 32' de, 33' te önermeniz yoksa bu 2 maddeyi oylayıp geçeceğiz yani onun için konuşuyorum.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Var, var.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Hayır, hayır, ben konuşacağım 33' te.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hayır, 32' de ben de bir şeyler söylemeye çalışıyorum.

BAŞKAN – Tamam, ona bir şey demiyorum da yani orada...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – 33' te önermeleri var.

BAŞKAN – 33' te mi var?

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – 33' te önermeleri var ama Başkanım.

BAŞKAN – O, 33' ü mü düzeltmek istiyorsunuz şimdi? Yoksa, o zaman gerek yok, sonra şey yaparsınız. Tamam.

Turgut Bey, devam edin siz, buyurun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Sayın Başkanım, az önce Ömer Süha Aldan genel sekreterlikle ilgili bir şey söyledi yani bir önceki konuşmada dedi ki: "Bu genel kurul yapısı içerisinden -anladığım kadarıyla- Kurul Başkanının yani Bakanın pek de uygun görmediği bir isim gelecek karşısına, isimler gelecek gibi." dedi. Ama, şimdi burada birtakım değişiklikler yapılmış, birincisi şu: Şimdi, burada "...Başkan katılamaz ve yapılacak seçimde her bir Kurul üyesi için ancak bir adaya oy verebilir." hükmü getirilmiş yani daha önce, mevcut düzenlemede 3 kişiye oy kullanılıyordu. Şimdi, buradan baktığımızda, aslında, artı bir de ikinci tur oylama gelmiş, bir ikinci tur oylama da var burada. Şimdi, ikinci tur oylama çok ilginç, zaten bu "Bir adaya oy verebilir." hükmüne baktığımızda, 3 kişi seçecekler, ona göre zaten dağılım olacak anladığım kadarıyla yani Genel Sekreter yani öyle 1 kişinin veya 3 kişinin, böyle kalkıp da, Bakanın uygun görmediği 3 kişinin orada Bakana sunulması söz konusu değil, mutlaka o 3 kişinin içerisinde... Aynen, bu Anayasa Mahkemesinin şeyine benzemiş bu, o iptalden sonraki olaya benzemiş, 1 kişiye... O, 3 kişinin içerisinde 1 kişi yani -uzatmayayım- Sayın Bakanın da uygun gördüğü bir isim gelecek, ona göre dizayn etmişler.

Şimdi, yalnız, burada şunu görüyorum: Şimdi, 1'inci tur oylamada işte Kurul toplandı, orada, mevcut tasarıda 12 kişilik bir karar yeter sayısı var asgari, 12. Şimdi, zaten mevcut, şu anki tasarıya göre 17 kişiyle toplanması gerekiyor Kurulun. Yani, 17 kişinin bir araya gelmesi lazım; o 15' ti 17 yapmışsınız. Yani, onu niye öyle yaptınız Sayın Bakan? 13 tanesi cemaatçi, 2 tanesi muhalefetten, 15; 2 tane de bizden olsun, 17... Bizimkiler katılmazsa Kurul toplantı sayısı oluşmasın mı? 17 nereden çıktı?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Uzlaşma olsun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Uzlaşma mı olsun? Tamam, yani siz "uzlaşma" diyorsunuz da yani 15 kişi bir araya gelirse o 15 kişiyi kontrol edemediğiniz ortaya çıkıyor, 13+2 ile yani öyle görüyoruz tabloyu, ben de öyle görüyorum, neyse siz de öyle görüyorsunuz da. Gol olmasın, bir kaza olmasın diye oraya 2 kişi ilave etmişsiniz...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Eski Kurul üye tam sayısı ile toplanıyordu, biliyorsunuz.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – 15 kişiyle toplanıyoruz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, 7 kişiyken.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ha, tamam, o zaman öyleydi ama mevcut düzenlemede 15 kişi bir araya geliyordu.

Şimdi, bu ikinci tur oylamada... 1'inci turda anladığım kadarıyla toplanılmayacak, öyle anlıyorum yani birinci turda bu 17 kişi bir araya gelmeyecek gibi gözüküyor. İkinci turda "Katılanların salt çoğunluğuyla." diyor, ikinci turda. İkinci turda bir katılımla ilgili olarak, toplantının başlamasıyla ilgili olarak bir nisp yok.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Özel hüküm.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Kaç kişi gelirse geldi, 5 kişi de olabilir yani ikinci turda değil mi? Ama, peki bu doğru bir düzenleme midir? Yani, ikinci turda, ilk turdaki... O zaman şu çıkacak, yani geçmişte bunu yaşamıştık, hatırlarsınız, 7 kişiyken de...

Şimdi, burada da aslında... Yani, ben, Ömer Bey "Ya, işte, buradan Sayın Bakan'a sunulacak 3 kişi, pek Sayın Bakanın uygun görmeyeceği isimler." derken öyle olmayacağını görüyorum. Birer tane oy kullanılarak mutlaka o 6 kişi, 7 kişi, 8 kişi, neyse, 1 tane isim size gelecek 3 kişi içerisinde ve ilk turda da zannediyorum bu toplantı olmayacak, ikinci turda da katılanlar kaç kişi gelirse onlarla bu 3 kişilik liste önünüze gelecek, siz de onların içerisinde uygun gördüğünüzü seçeceksiniz. Yani, orada da kılı kırk yararak, ince düşünülerek, burada da bir kazaya kurban gitmeyecek bir düzenleme yapılmış.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Ömer Bey, siz bunda mı konuşuyordunuz?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sadece bir cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN – Tamam.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Demin söylediğimi, kendim kendimi düzelteyim. Burada geri alıyorum, hakikaten, burada da Turgut Bey'in dediği gibi hesap yapılmış.

Şimdi, aslında kurulda 3,5 grup var. Bir tane grubun, bir grup 7 kişilik ama 3 tane onlara iltisaklı olanlar var; bir 6 kişilik grup var, bir 5 kişilik grup var.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Ne var dediniz?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Gruplaşmayı kastediyorum.

Dolayısıyla, her bir aday için, tek adaya kullanılınca 1 aday için 10 oy çıkacak, 1 aday için 6 oy çıkacak, 1 aday için muhtemelen 5 oy çıkacak; 2'nci sırada olan da Genel Sekreter atanacak, bunu söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Önergeyi okutuyorum:

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 32 maddesi Anayasaya aykırıdır.

Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan

İstanbul

Gerekçe:

Bu madde, Anayasa'nın hukuk devleti, yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı, hâkim teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasa'nın parlamenter demokrasi ve kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Anayasa'ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 32 inci maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Genel Kurulun yetkilerinin Adalet Bakanına devrini düzenleyen bu önerinin kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 33- 6087 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(2) Tetkik hâkimliğine, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarıyla Kurul hizmetlerinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından ihtiyaç duyulan her bir boş kadro için Başkan tarafından teklif edilen iki katı aday içinden, muvafakatleri alınarak Genel Kurulca geçici veya sürekli çalıştırılmak üzere atama yapılır. İlk toplantıda toplantı veya karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde yapılacak ikinci toplantıda, katılanların en yüksek oyunu alan kişinin ataması yapılır. Ayrıca bu fıkradaki şa'nlr taşıyan hakim ve savcılar arasından Başkan tarafından geçici görevlendirme yapılabilir."

BAŞKAN – Ali İhsan Bey...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tasarının 33'üncü maddesiyle, 6087 sayılı Yasa'nın 12'nci maddesinde yani tetkik hâkimlerini düzenleyen maddede değişiklik yapılması öngörülüyor. Biz bu yasanın tamamının, bu teklifin tamamının Anayasa'ya aykırı olduğunu ifade ediyoruz başından beri. Ancak, Sayın Bakanın ben dikkatine sunmak istiyorum. Anayasa'ya aykırılığı çok net bir şekilde görünen yani tartışılmaz bir şekilde görünen maddelerden biri de bu. Çünkü Anayasa'nın 159'uncu maddesinde açıkça bu husus düzenlenmiş. Anayasa'nın 159'uncu maddesine aykırı bir düzenleme getiriliyor.

Şimdi, tetkik hâkimleriyle ilgili daha önceki... Ben şimdi izah edeceğim. Tetkik hâkimleriyle ilgili önceki düzenlemede "Kurulda çalıştırılmak üzere Genel Sekreterliğe bağlı yeteri kadar tetkik hâkimi bulunur." İkinci fıkrasında "Tetkik hâkimliğine, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarıyla Kurul hizmetlerinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından muvafakatleri alınarak, Genel Kurul tarafından, geçici veya sürekli çalıştırılmak üzere atama yapılır." şeklinde bir düzenleme var. Yani, Anayasa'mızın yine bununla ilgili 159'uncu maddesine baktığımızda da aynen şöyle diyor: "Kurul müfettişleri ile Kurulda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Kurula aittir." Yani, Anayasa'nın 159'uncu maddesinde açıkça tetkik hâkimlerini atama yetkisi Kurula verilmiş, bu Kurula verilirken de herhangi bir sınırlama getirilmemiş yani herhangi bir daraltma getirilmemiş. Kurulun bu tetkik hâkimlerini kimlerin önerisiyle...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – En az beş yıl... Yasada sayılıyor.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Bakın, beni dinleyin.

Bakın, Anayasa hükmü.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Anayasa'da yok ama yasada en az beş yıl...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Şimdi, Sayın Bakan, bu Anayasa en üst. Yani "normlar hiyerarşisi" dediğimiz bir şey var. Normlar hiyerarşisi de nedir? Yönetmelikler tüzüklere, tüzükler kanunlara, kanunlar anayasaya aykırı olamaz. Anayasa'ya aykırı bir kanun yasama organı tarafından kabul edilemez. Bu nedenle, zaten İç Tüzük'ümüzün 38'inci maddesi bunu düzenlemiş. Şimdi, burada, açıkça Anayasa'nın 159'uncu maddesinde, tetkik hâkimlerinin Genel Kurul tarafından... Bakın, tekrar okuyorum, diyor ki: "Kurul müfettişleri ile Kurulda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Kurula aittir." Yani bu yetki münhasıran Kurula verilmiş. Kurula verilen bu yetkiye Anayasa'yla herhangi bir sınırlama getirilmemiş, herhangi bir daraltma yapılmamış.

Ancak, siz şimdi teklifte aynen şöyle bir düzenleme yapmışsınız, saymışsınız şartlarını, demişsiniz ki: "Başkan tarafından teklif edilen iki katı aday içinden, muvafakatleri alınarak Genel Kurulca geçici veya sürekli çalıştırılmak üzere atama yapılır." Yani, siz, Kurula herhangi bir şart ve koşulla verilmeyen yetkiyi sınırlandırılarak, daraltarak Bakanın önereceği adaylar arasından Kurula seçim yapma hakkı vermek suretiyle Kurulun yetkisini daraltarak elinden alacak bir düzenlemeyi, teklifi getirmişsiniz. Bu zaten Anayasa'ya açıkça aykırı. Fakat, gelen eleştiriler üzerine "Bu maddeyi düzelttik." diyebilmek için, Bakana verilen bu yetkiyi daire başkanına veriyorsunuz, Birinci Daireye veriyorsunuz. Yani Birinci Daire matematik hesaplarla oluşturuluyor ve Birinci Daire 5 kişi, İkinci Daire 5 kişi, Üçüncü Daire 11 kişi. 5 kişinin 3 tanesi sizin öngöreceğiniz, sizinle beraber hareket edecekler. Yani, burada, hem bir Anayasa'ya aykırılık var hem bir muvazaa var. Yani bu önerge bu yasa teklifini düzeltmiyor, tam tersine bir muvazaa görüntüsü altında gizlemeye... Basına "Bak işte, biz Bakana verilen yetkiyi daireye verdik." demek suretiyle bir muvazaa yaratıyor. O dairenin de zaten 5 kişiden oluşturularak mutlak çoğunluğunun Bakan tarafından sağlandığı bir daireye vermek muvazaa görüntüsü. Bunun da ötesinde, muvazaayı

bir kenara bırakırsak açıkça –bakın, bir daha tekrar ediyorum arkadaşlar- Anayasa’ya aykırılık söz konusu. Anayasa’nın 159’uncu maddesi tetkik hâkimlerinin seçilmesinde Genel Kurula herhangi bir sınırlama getirmemiş, herhangi bir daraltma yapmamış, mutlak bir yetki vermiş. Ancak, siz, Genel Kurula Anayasa’yla verilen mutlak yetkiyi Anayasa’ya aykırı olarak sınırlıyorsunuz, daraltıyorsunuz. Açıkça, gözle görülür bir şekilde... Hani, öteki yapılanların bir kısmı, böyle, saklı, araştırılarak bulunabilecek Anayasa’ya aykırılıklar ama bu açık artık. Yani buna gözlük takmaya da gerek yok, dikkatli okumaya da gerek yok, çok açık bir Anayasa’ya aykırılık var; birincisi bu.

İkincisi de bir muvazaa var yani Bakana verilen yetkinin daireye devredilmesi suretiyle sanki kanunda, teklifte bir iyileştirme yapılıyor görüntüsü var. İkisi de birbirinden kötü arkadaşlar. Bunlar hakikaten çok açık.

Onun için biz bu maddenin de yasanın meşruiyetini ortadan kaldıran düzenlemelerden biri olduğunu açık bir şekilde ifade ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Yılmaz Bey...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben 29’uncu maddeden bu yana, 30’da, 31’de, 32’de, 33’te ısrarla söz istiyorum.

BAŞKAN – Tamam, toptan konuşun, ben de onun için...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hep muhalefet milletvekillerimize söz veriyorsunuz, taraflı davranıyorsunuz burada.

BAŞKAN – Yoksa geri alırım!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Zorla söz aldım çünkü arkadaşlarımızın her maddede çok ciddi eleştirileri oldu...

BAŞKAN – Sözü geri almadığıma şükret!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – ...Anayasa’ya aykırılıklarla ilgili değerlendirmeleri oldu. Bunların hepsinin cevabı var. Bu noktada tutanaklara geçmesi gereken açıklamalarımız olması gerekirdi ama maalesef söz vermediğiniz için yapamadık bu açıklamaları.

Ben, özetle, bu tetkik hâkimleriyle ilgili Ali İhsan Bey’in eleştirisiyle alakalı, şu anda mevcut kanunumuzda zaten bir sınırlama getirilmişti. Biz bu sınırlamayı da ortadan kaldırıyoruz. Anayasa’ımızda “Kurul müfettişleri ile Kurulda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Kurula aittir.” diyor. Burada Kurulun yetkisi başka bir yere aktarılmıyor. Anayasa’ya uygun bir şekilde daire teklif edecek. Bizim kanun teklifimizde Başkan teklif edecekti, önergeyle bundan dönüldü. Şu anda daire teklif edecek, Kurul karar verecek.

Özetle, diğer maddelerle ilgili de dairelerin oluşumu, dairelerin görevleriyle ilgili Anayasa’nın 159’uncu -son- maddesi açık. Hepimizin önünde Anayasa var, 2010 baskısı sizdeki de daha önceki Anayasa değil.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Aynı baskı.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Şimdi, “Daire sayısı 3’tür.” diyor. Eğer sizin söyledikleriniz doğru olsaydı, “Daire sayısı 3’tür ve daire sayıları da şu şu rakamlardan oluşur.” derdi ama Anayasa bunu dememiş, “Daire sayısı 3’tür.” demiş. Dairenin oluşumunu, dairelerdeki iş bölümünü, görev dağılımını kanuni düzenlemeye bırakmış. Şimdi, Anayasa, açıkça, bir yetkiyi kanun koyucuya bırakmış, arkadaşlarımız “Anayasa’ya aykırılık var.” diyor.

Dairelerin görevleriyle ilgili dağılımda da “Burada bir ayarlama var.” şeklinde eleştirileri var, buna da katılmıyoruz. Turgut Bey söyledi: “Üçüncü Daire boş işlerle uğraşacak.” dedi.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Öyle ama.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Şimdi, Üçüncü Dairenin görevleri aslında Bir ve İkinci dairelerin görevlerinden çok daha ciddi işler.

Bakınız, şimdi hâkim ve savcılar... Hâkim ve savcılar hakkındaki ihbar ve şikâyetler İkinci Daireye geliyor. “Olur” için, incelemenden sonra “olur” için Başkana gidiyor. Başkan Teftiş Kuruluna aktarıyor.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Başkan bir kısma...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hayır, Başkan sadece “olur” verip Teftiş Kurula aktarıyor.

Teftiş Kurulu raporu İkinci Daireye geliyor.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Teftiş Kurulundan 3 kişi...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – İkinci Daire cezaı vermiyor, İkinci Daire o sizin “Boş işlerle uğraşıyor.” dediğiniz Üçüncü Daireye veriyor ve Üçüncü Daire karar veriyor. Burada Üçüncü Daire çok önemli bir görev yapıyor. Hatta, isterseniz, Üçüncü Dairenin diğer görevlerine bir bakalım tek tek.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – 7 iken 5, 5, 11 neden...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bakınız “Önemsiz görevler verildi.” dediğiniz, 11 kişiden oluşacak olan Üçüncü Dairenin görevleri neler, tek tek sayalım. Bunlar önemsiz mi? Bakın, değerli milletvekilleri, bu görevler önemsiz mi: “Hâkim ve savcı adaylarını mesleğe kabul etmek. Hâkimlik ve savcılık görevine tekrar atanma ile diğer hizmetlerden mesleğe atanma talepleri hakkında karar vermek.”

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Yılmaz Bey, yapmışsınız zaten.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – “Meslekten çekilme, çekilmiş sayılma ve görevin sona ermesi hakkında karar vermek.”

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Mevcut soruşturmaları ilgilendiriyor mu?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – “İlgili kanunlarda verilen görevlerin yerine getirilmesi bakımından en yakın ağır ceza, bölge adliye ve bölge idare mahkemesini belirlemek. Hâkim ve savcılarının her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma işlemlerini yapmak.” Bunlar önemsiz görevler mi? “Görevlerinden dolayı veya görevleri sırasındaki suç soruşturmasıyla, disiplin soruşturması ve kovuşturması sonucu hakkında karar vermek.” Bu önemsiz bir görev mi? “Disiplin veya suç soruşturma ve kovuşturması nedeniyle geçici yetkiyle yer değiştirmesine veya görevden uzaklaştırılmasına karar vermek. Meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar vermek.” Bunlar önemsiz görevler mi? “Diğer kurumların geçici görevlendirme ve nakil taleplerine ilişkin izin işlemlerini yürütmek ve Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak.”

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Yılmaz Bey, bu üyelerin dağılımı kim tarafından yapılacak?

BAŞKAN – Onu geçelim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hocam, bakın, siz...

BAŞKAN – Yılmazcığım, bitti mi?

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Eskiden belliydi. Yargıtaydan gelen...

BAŞKAN – Hocam, bir saniye, Hocam.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Değerli Hocam, siz anayasa hukukçusunuz. Benim 1990 yılında İstanbul Hukuk Fakültesinde Anayasa derslerimin seçim hukuku bölümüne gelen hocalarımızdansınız.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Evet, evet.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yüzbaşıoğlu, Kuzu, Teziç, Aldıkaçtı, Tanör rahmetli, hepsi... Tabii, o günlerden sizi takip ediyoruz.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Evet.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hocam yani hiç değişiklik yok sizde, gerçekten yok.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Tabii yok, Allah’a şükür yok. Vallahi yok.

BAŞKAN –

Olmaz tabii, niye olsun ki. Yılmazcığım, bitti mi?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Fiziki olarak da yok...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Yoksa, Yılmazcığım, 2010’da bir yasa...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hocam, ben size saygı duyuyorum, benim hocamsınız.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Ben de sana saygı duymak istiyorum. Ne güzel öğrencilerimiz vardı... (Gürültüler)

BAŞKAN – Tamam, bitti.

Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde önerge vardır, okutuyorum:

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 33. maddesi Anayasaya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan

İstanbul

Gerekçe:

Bu Madde, Anayasa'nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasanın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Anayasa'ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 33 üncü maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Adalet Bakanının tetkik hâkim seçimine ilişkin görevini genişleten bu hükmün teklif metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Bengi Yıldız'ın metinden çıkarma önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Çerçeve 33 üncü maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 6087 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Başkan" ibaresinin "Birinci Daire" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan

İstanbul

Gerekçe:

Önergeyle Genel Kurulun atayacağı tetkik hâkimlerini Başkanın değil, Kurulun ilgili dairesi olan Birinci Dairesinin teklif etmesi öngörülmektedir.

BAŞKAN- Bülent Turan'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 33' üncü madde kabul edilmiştir.

Yarın saat 13.30'da KİT Komisyonunda toplanmak üzere oturumu kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.44